România Pitorească

REVISTĂ LUNARĂ DE TURISM – Nr. 3 – 1972

Biblioteca municip

• Cea mai completă hartă a CIUCAȘULUI

• N. TOPOR: SURPRIZA ANULUI – DUPĂ 23 APRILIE, VOM FACE PLAJĂ LA MARE!

• Pentru albumul dv.: peștera lui Epuran – imagini inedite

România Pitorească

REVISTĂ EDITATĂ DE MINISTERUL TURISMULUI
Nr. 3 — martie 1972

DIN CUPRINS:

PE URMELE LUI CALISTRAT HOGAȘ
VALEA BISTRIȚEI — **NICOLAE JIANU** 5
TEZAURUL «CUTEZĂTORILOR» — **VALENTIN HOSSU-LONGIN** ... 8
ALPINA: 2 TRASEE PENTRU LUNA APRILIE • ABC ALPIN • NOTA BENE
WALTER KARGEL 10
R.P. CLUB: EXCURSIE SPECIALĂ ÎN PIATRA CRAIULUI — **ing. MIRCEA FLORIAN** 12
B.T.T. ÎN CEL DE-AL 5-LEA AN DE EXISTENȚĂ
IULIU FEJES, președintele Biroului de Turism pentru Tineret 14
CĂLĂTORIE SPRE CENTRUL PĂMÎNTULUI 18
FORMULE DE EXCURSII. FORMULE DE VACANȚĂ 20
REGULAMENTUL CONCURSULUI «FIRUL ARIADNEI» 22
CEA MAI COMPLETĂ HARTĂ A CIUCAȘULUI. AUTORUL: UN ELEV DE 16 ANI! — **ANDREI VÂRLAN** . . . . . 23 și 25
APRILIE R.P. CALENDAR: DUPĂ 23 APRILIE VOM FACE PLAJĂ LA MARE • TURISM LA DATE FIXE . 26
RUCSACUL IDEAL — **ION COMAN** 28
DIALOG CU CITITORII 29
TERRA TURIST 30

COLECTIVUL DE REDACȚIE:
Redactor șef — **IOAN CRĂCIUN**
Secretar general de redacție — **CORNELIA SIMIONESCU**
Redactori: **ANDA BASARAB, NICOLAE DOCSĂNESCU, MIRCEA DUB, VALENTIN HOSSU, MUGUR MARDAN, MIHAI PASCU, NICOLAE PĂDURARU, CHRISTA RICHTER, DONA ROȘU, VAL. TEBEICA**
Fotoreporteri — **MIRCEA BOB IEREMIA, EVELLEI LASZLO**

Prezentarea tehnică **PETRU URBANKY**

Coperta I — foto **ARCADIE OSMULKIEVICI**
Coperta IV — „Zeița» de la Vidra — foto **HEDY LÖFFLER**

Redacția: B-dul Republicii 4, Sector IV
BUCUREȘTI, tel. 15.84.58
Prețul abonamentului anual: 36 lei
Tiparul executat la Combinatul Poligrafic «Casa Scînteii»

MUL în concept modern idei • opinii

Dr. PAUL PETRESCU:

„cunoașterea satului contemporan nu poate fi redusă la sala de spectacol!“

Am făcut într-o zi, un mic test. Am întrebat mai mulți orășeni de profesii și vîrste diferite: «Știți ce este **Sîmbra oilor?**» Unii au dat din umeri. Puțini. Alții au spus categoric: «Sigur că știu: o sărbătoare folclorică». Un pas înainte. Unde, cînd? N-are importanță. Dar la o întrebare mai concretă: «**Și ce înseamnă Sîmbra oilor?**» răspunsurile au venit să ne confirme o bănuială. Cineva a opinat cu rezerve: «Sîmbra e, probabil, o haină confecționată din blană de oaie». Alt răspuns mai ferm: «Sîmbra e, desigur tunsul oilor». Un elev, candid, a mers cu gîndul spre ceva mai vesel: «Sîmbra? Poate un dans!» Nu e necesar să continuăm cu exemplificările, fiindcă nu cuvîntul ca atare — Sîmbra — e în discuție, ci fenomenul — dacă vreți. Aflăm din ziare de unele manifestări folclorice tradiționale. Vorbim despre ele cu entuziasm. Vedem la cinema sau la televizor flăcăi și fete de la sate în frumoase costume populare și sîntem încîntați. Aplaudăm adesea, pe scene, echipe de dansuri vestite chiar peste hotarele țării. Ne deplasăm, uneori, ca iubitori ai turismului, zeci sau chiar sute de kilometri ca să vedem un vechi monument istoric, o peșteră plină de mistere, un colț de natură sălbatic. Ne ducem însă prea rar, dacă nu de loc, «acasă» la oamenii al căror talent creator, al căror port sau cîntec ne-am obișnuit să le admirăm în sala de spectacol. Și nu e vorba doar de minunatul nostru folclor, ci de complexa viață a satului pe care prea puțini o cunoaștem «de visu». Orașele fac parte nemijlocită din programele turistice. Satele — arar și doar cîteva...

Am purtat o discuție pe această temă cu **dr. Paul Petrescu**, șeful sectorului de istoria artei și arhitecturii populare din Institutul de istoria artei al Academiei de Științe Sociale și Politice.

— CE PĂRERE ARE INTERLOCUTORUL NOSTRU DESPRE INTRODUCEREA SATULUI ÎN CIRCUITELE TURISTICE CURENTE?

— Statistica arată că aproximativ 55% din populația țării trăiește în mediul rural. Că această populație are tradiții bogate de artă, de tehnică, de viață socială, ce trezesc, pe bună dreptate, un mare interes, nu mai e nevoie de demonstrat. A considera că poți satisface dorința oamenilor de a cunoaște viața satului, prin organizarea anumitor spectacole folclorice, prin participarea la anumite serbări populare, este, desigur, o viziune limitată, fiindcă realitatea satului românesc, nu se reduce la manifestări folclorice; este un mediu deosebit de bogat în aspecte de muncă, de viață, de artă, pe lîngă care mulți trecem fără să le observăm...

— AR FI POSIBIL SĂ LANSĂM ÎN CIRCUITUL TURISTIC ANUMITE ZONE RURALE CARE SUSCITĂ, DE SINE STĂTĂTOR, UN ANUME INTERES?

— Varietatea aspectelor de viață rurală face posibilă și o grupare a lor, fie pe provincii istorice, fie pe județe, fie chiar pe văile unor ape. Oamenii au moduri diferite de a-și construi casa, de a prepara mîncarea, de a dansa. Specialiștii opinează că pot fi identificate în România peste 80 de zone etnografice, în care cultura materială și spirituală a poporului român și a naționalităților conlocuitoare îmbracă forme caracteristicè. Să ne referim, de pildă, la arhitectura populară. Într-un fel ni se înfățișează casele de lemn cu etaj din Gorj și altfel cele de piatră din Hațeg sau Dobrogea. Într-un fel ne apare, în peisajul înconjurător, acoperișul de șindrilă din Moldova și în alt fel imensele căciuli de paie din munții Apuseni. Sau, pentru a trece la domeniul costumului popular, piesele bogate, cusute în fir de aur din cîmpia Banatului spun cu totul altceva privitorului decît cele brodate cu lînă din Țara Vrancei. Ce să mai vorbesc de domeniul olăriei, spre exemplu, unde diferențierile ne poartă gîndul înapoi cu secole: una e tradiția ceramicii de influență romană din sud-vestul țării (Oltenia, Bihor, Banat), alta cea de origină dacică din Moldova.

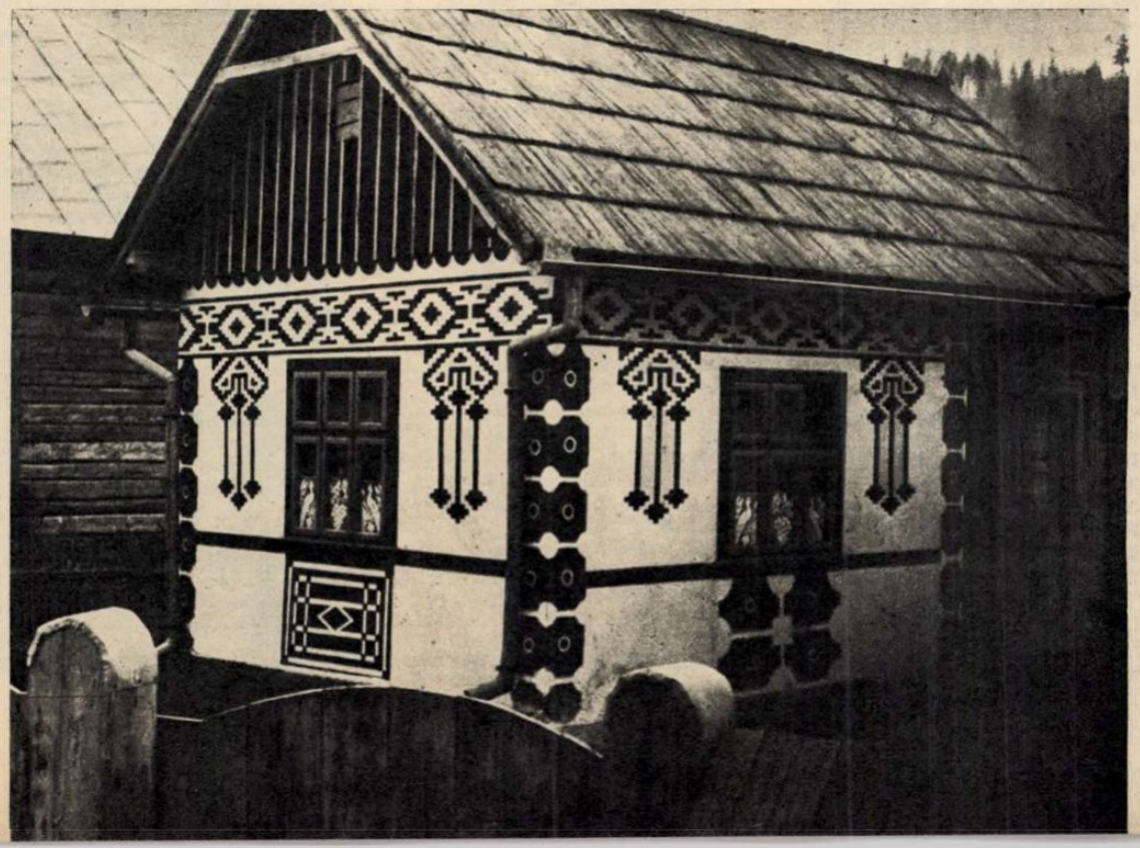

— V-AM RUGA SĂ SUGERAȚI OFICIILOR JUDEȚENE DE TURISM ȘI TURIȘTILOR ÎNȘIȘI CÎTEVA ITINERARE RURALE CONCRETE.

— Văd posibilă alcătuirea de itinerare atractive în primul rînd spre acele zone aflate în imediata apropiere a unor orașe sau stațiuni balneo-climaterice. Mă gîndesc, de pildă, că cei care merg în excursie la început de august pe Valea Oltului ar fi încîntați dacă ar putea asista la faimosul «tîrg al olarilor» ce se organizează anual la Călimănești, în cadrul așanumitului festival «Cîntecele Oltului». Celor ce pornesc spre Tg. Jiu, cu gîndul de a vedea operele lui Brâncuși, le-aș recomanda un popas în sate ca Arcani sau Brădiceni, pentru a cunoaște și splendidele exemplare de sculptură țărănească (stîlpi îndeosebi). Foarte mulți turiști se îndreaptă, toamna, spre zona podgoriilor de lîngă Mizil – Buzău. Le propun să se abată puțin din drum spre a vedea atît vechile cioplituri în piatră de pe Dealul Istrița cît și — dacă sînt amatori de artă modernă — tabăra de sculptură de la Măgura, unde unii dintre cei mai renumiți sculptori români, expun, într-o poiană, sub cerul liber, opere în piatră de mare valoare. În programul celor ce vizitează Bucovina, aș include neapărat popasuri în așezări ca Fundu Moldovei sau Vama, unde oamenii mai poartă încă îmbrăcăminte tradițională: cămăși și ițari din țesătură albă, bundițe brodate cu mătase și căptușite cu blană de dihor. În excursiile organizate în Maramureș, turiștilor ar trebui să li se arate, ca puncte de mare atracție, pitorețtile sate leud, Rozavlea sau Berbești, în care atît casele, cît mai ales bisericile sînt capodopere ale arhitecturii în lemn judecate chiar la scară europeană. Și în aceste

locuri oamenii poartă încă frumosul lor costum tradițional cu gaci largi, cu clopuri de paie și cojocele acoperite de o broderie compactă, înfățișînd o imagine de ansamblu ce pare desprinsă dintr-o stampă medievală.

A-i vedea la lucru, în procesul creației, pe autorii multora din frumusețile pe care le admirăm în sate și în tîrguri ar fi, după părerea mea, o altă atracție turistică autentică. Plecînd de la Oradea sau Beiuș, de exemplu, turiștii ar putea fi conduși în vestitul sat de meșteri lemnari Budureasa, pentru a vedea pe viu cum se confecționează o ladă de zestre. Lucrul acestor meșteri e atît de interesant, încît s-a socotit potrivit să fie aduși să lucreze demonstrativ chiar la Muzeul satului din București. De ce să nu-i vedem lucrînd pe acești oameni talentați și harnici și în mediul lor firesc, în ambianța atelierelor și caselor lor originale de la poalele munților Bihorului, din pădurile cărora își aduc și lemnul trebuincios? Tot în apropiere de Beiuș, la Sîrbești, s-ar vedea un sat unde majoritatea locuitorilor lucrează superbe sumane albe. De altfel, în această depresiune a Beiușului și Vașcăului, este posibilă organizarea unui sejur turistic complex, chiar de o săptămînă, deoarece aici, pe valea Crișului Negru, avem de-aface cu un mare grup de sate specializate în diferite meșteșuguri. În afara celor două așezări sus-menționate aș aminti că la Cristiori și Lelești se lucrează olărie de o mare frumusețe, păstrătoare a tradiției formelor romane de ceramică, iar la Vărzari se lucrează obiecte de fier, între care se remarcă vestitele securi folosite și azi la lucru în pădure și care altă dată erau căutate și în țări ca Ungaria, Iugoslavia pînă pe coasta Adriaticii.

În preajma Sibiului, în așa-numitul Ținut al Mărginimii ar trebui trecute în circuit turistic sate ca Tilișca, Rod și Poiana, mari centre păstorești. Ciobanii umblă aici în costumul lor de tradiție dacică și pot fi văzuți la stînă pregătind faimoasa brînză de burduf sau excelentul caș. Părăsind zona de munte aș sugera să se includă negreșit într-un traseu vizitarea satului de pescari Jurilovca, cu specificul său etnografic dar și... culinar. Sau să se meargă în sate de viticultori. Dar nu din zonele binecunoscute: Cotnari, Valea Călugărească, Drăgășani etc., ci în cîmpia Munteniei, de pildă, în apropierea Zimnicei, unde am putut asista la străvechea tradiție a «gurbanului» — sărbătoare prin care viticultorii acestor părți marchează începutul muncilor de primăvară în vii, cînd tot satul iese cu săniile la cîmp, la mijloc de februarie, pentru a tăia primele vițe, prilej de praznic vesel.

În toate aceste locuri, turiștii ar trebui să zăbovească o zi sau două, asigurîndu-li-se cazare în centrul urban cel mai apropiat. Dar poate că ar fi cu atît mai interesant și atrăgător de locuit chiar în casele mari și încăpătoare ale sătenilor, unde ar constitui un deliciu înseși mîncărurile sau băuturile locale.

— DE ACORD CU DV.; UN SEJUR COMPLEX SAU NUMAI CÎTEVA ZILE PETRECUTE ÎNTR-UN MEDIU RURAL SPECIFIC OFERĂ O DECONECTARE COMPLETĂ. POATE DE ACEEA, ÎN ULTIMUL TIMP, SE VORBEȘTE TOT MAI DES DE NECESITATEA ORGANIZĂRII UNEI REȚELE DE SATE TURISTICE. CE ÎNȚELEGEȚI, PERSONAL, PRIN SAT TURISTIC?

— După părerea mea, se pot organiza două genuri de sate turistice. În primul caz, în locuri bine alese, s-ar construi totul de la început, — case, amenajări speciale etc., imprimîndu-se bineînțeles, construcțiilor respective, stilul arhitectural specific zonei. Într-un asemenea sat, turiștii ar duce o viață anume organizată pentru ei, dirijată, dacă vreți. E o posibilitate. Dar mai eficient și atrăgător îmi pare a fi transformarea în sat turistic a unei așezări deja existente. Asta înseamnă a alege un sat reprezentativ pentru arhitectura și modul său de viață, în care s-ar crea condiții de cazare, de masă pentru turiștii dornici să cunoască un anume specific local. Mă gîndesc, de pildă, la Dragoslavele și la Rucăr în Argeș, la Bărbătești în Vîlcea, la Runcu în Gorj, la Chiojd-urile din Buzău și Prahova, la Arbore în Suceava, la Ieud în Maramureș, la Lupșa în Apuseni, la Hitiaș în Banat și la multe alte localități unde s-ar putea avea în vedere ca 10–15 locuințe să fie amenajate, evident prin cointeresarea localnicilor, pentru găzduirea turiștilor și asigurarea de pensiune completă. De ce n-am valorifica, așa cum se face în unele stațiuni balneo-climaterice, disponibilul de spațiu locativ al țăranilor cooperatori, care au astăzi case noi, cu multe camere, cu bucătărie, cu nelipsite încăperi de oaspeți, frumos împodobite, cu mobilier și țesături de mare rafinament artistic, unele cu instalații sanitare moderne, multe din ele cu televizor, cu frumoase grădini împrejur? Sînt locuri care oferă, vă asigur, condiții excelente pentru organizarea unor vacanțe rurale, prilej de cunoaștere a satului contemporan, în toată complexitatea.

Discuție consemnată de CONSTANTIN DARIE

R P. TEZAUR

„zeița" de la' vidra

Cine privește pe îndelete vasul antropomorfic cu acest nume, descoperit în cursul săpăturilor arheologice efectuate la Vidra, lîngă București, între anii 1931—1935, nu-l poate abandona netulburat. Sentimentul este generat, pe de o parte, de valoarea în sine a operei cu care sîntem confruntați, cît și de intensitatea cu care ni se insinuează sentimentul că ne cunoaștem încă puțin și neunitar comorile, deși importanța lor este covîrșitoare, deopotrivă pentru înțelegerea istoriei noastre pe aceste locuri, ca și pentru amețitoarea putere creatoare a omului în general. «Zeița» de față, de pildă, găsită într-un *tell* (movilă artificială), este o creație a omului neolitic unică în lume, propunînd atenției mondiale o expresie a cărei necunoaștere îngustează însăși noțiunea de om. Ea aparține culturii Gumelnița (2000—1700 î.e.n.), putînd fi datată cu aproximație în jurul anului 1900 î.e.n. A fost descoperită într-un complex de figurine antropomorfe și zoomorfe, iar înfățișarea ei ne-ar putea duce cu gîndul la epoca matriarhatului, cu atît mai mult cu cît destule altele dintre statuetele de la Vidra sînt feminine. Înalt de 42,5 cm, vasul acesta rotofei și delicat din pămînt ars, de o planturozitate voluptoasă, pare un elogiu al feminității fecunde și al germinației nesfîrșite, pe care omul neolitic a încercat să le simbolizeze.

Întruchipat cu excepțională forță expresivă, vasul va fi reprezentînd o divinitate feminină căci pare a fi fost așezat într-un sanctuar, arheologii descoperind alături și alte figurine, ca și un pandantiv de aur. S-ar fi depus astfel în el felurite ofrande într-un slava zeității materne, podoabele din preajmă-i amintind obiceiul oamenilor străvechi de aici de a înzestra cu daruri imaginile unor divinități, spre a le stimula imaginarele lor elanuri protectoare. Așa se explică sumar de ce — chiar dacă atitudinea «zeiței» o mai întîlnim și la figurinele preistorice din pămînt ars sau din marmură, descoperite în insulele și pe coastele Mării Egee, ori în Creta, chiar dacă ea amintește de unele vase antropomorfice găsite la Cucuteni, în Moldova, ori în Tesalia sau de cele folosite de vechii egipteni în cultul morților — «zeița» de la Vidra reprezintă un unicat ce atestă forța de exprimarea și interpretare artistică extraordinară a oamenilor ce au trăit în vremuri imemoriale pe aceste locuri, un moment însemnat al gîndirii și artei, umane.

Împreună cu alte asemnea capodopere și relicve scoase la iveală de săpături, ea atestă prezența continuă a omului pe aceste meleaguri, coerența culturii și a gîndirii sale pe întreaga verticală a istoriei spațiului românesc. Ea este un monument al civilizațiilor străvechi și al rodniciei excepționale a pămînturilor de aici, al darurilor expresive deosebite ale locuitorilor săi în care sufletul nostru contemporan se oglindește și recunoaște înfiorat, căci cine a avut puterea de a modela lutul în asemenea forme și de a le conferi asemenea înțelesuri, nu e un om obișnuit și nici un asocial, ori un nomad. El este un cunoscător statornic al cerurilor și pămînturilor de aici, un visător cu ochii în zarea stelelor și cu mîinile înfiorate de belșugul locurilor, un înfrățit cu cei din preajmă și un spirit constructiv ale cărui semne urcă pe toată scara neopritei noastre istorii.

Inciziile sugestive de pe întregul corp al «zeiței», ductul semnificativ al liniilor, rozetele, accentuînd și mai mult grația și generozitatea formelor sînt un semn al observației îndelungate, al liniștii lăuntrice și al fineței, al unui simț al decorativului afară din comun, încît cine se oprește astăzi în centrul Bucureștiului și intră în Muzeul municipal de istorie va avea bucuria unei descoperiri neașteptate, pe care n-o va uita curînd și poate niciodată. Într-o antologie imaginară, oricît de severă, a capodoperelor geniului uman de pretutindeni și de totdeauna, «zeița» de la Vidra se înscrie ca un reper cu drepturi imprescriptibile. Ochiul rămîne fermecat, iar gîndul și visul în profundă tulburare în fața acestei creații fără pereche. Imaginînd-o ca o treaptă a devenirii noastre și oglindindu-ne o clipă sufletul în apele ei, «zeița» de la Vidra va deveni «protectoarea» noastră, sporindu-ne înțelesurile pe care le avem despre noi și despre lume.

GEORGE MUNTEAN

PE URMELE LUI CALISTRAT HOGAŞ

valea bistriței

văzută de NICOLAE JIANU

Barajul de la Bicaz

Foto: A. ROSENTHAL

Pasiunea drumeției, dorul de natură, nevoia de cunoaștere a înfățișării patriei, sînt printre roadele fericite ale timpului nostru. Îmi aduc aminte că străbăteam cu mulți ani în urmă cărări pietroase de munte și păduri adînci și nu întîlneam țipenie de om înafară de ciobani și pădurari și nici un alt semn dincolo de cele cunoscute din veac. Mai sînt destule locuri puțin bătute, dar cele mai celebre și definitorii pentru natura românească au intrat într-o zodie pe care aș numi-o modernă dacă ea n-ar fi expresia unui fenomen social mult mai complex. Iată, de pildă această Vale a Bistriței spre care s-a îndreptat cîndva pasul meu de copil și ochiul meu vrînd să descopere lumea fantastică a munților, a chinoviilor, drumurile sfințite de istorie, de înțelepciune, de suferință, de speranță. Trecusem prin paginile lui Hogaș și este sigur că imaginea lui de mitologie tîrzie m-a îndemnat spre țara Ceahlăului.

Mă gîndesc la călătorul de azi care ar porni într-acolo îmbibat de lectura lui Hogaș, păstrînd în memorie această frază care pe atunci exprima o realitate: «în aceste locuri, ori încotro te întorci, te impresionează singurătatea, la hotarele căreia viața se pare că expiră.» Dar în această mare liniște scriitorul descoperă cu o intuiție genială, viața naturii, destinul oamenilor, sugestia teribilă a geologiei montane, dînd fenomenelor contururi ce puteau să pară exagerate celor necunoscători sau neînzestrați cu nostalgia fabulosului. Nimeni nu a închinat acestei văi un momument literar mai trainic decît Calistrat Hogaș, deși pe aici s-au perindat multă cărturărime și multe condeie strălucite. Dar spuneam că mă gîndesc la călătorul de azi, tentat să compare, să aleagă, să caute misterul sub chipul de azi al acestei văi cu destin fericit. El va constata cu uimire că este proiectat din fantasticul jurnal al lui Hogaș într-o altă formă de existență și se va întreba cu dreptate cînd,

Campingul de la Potoci

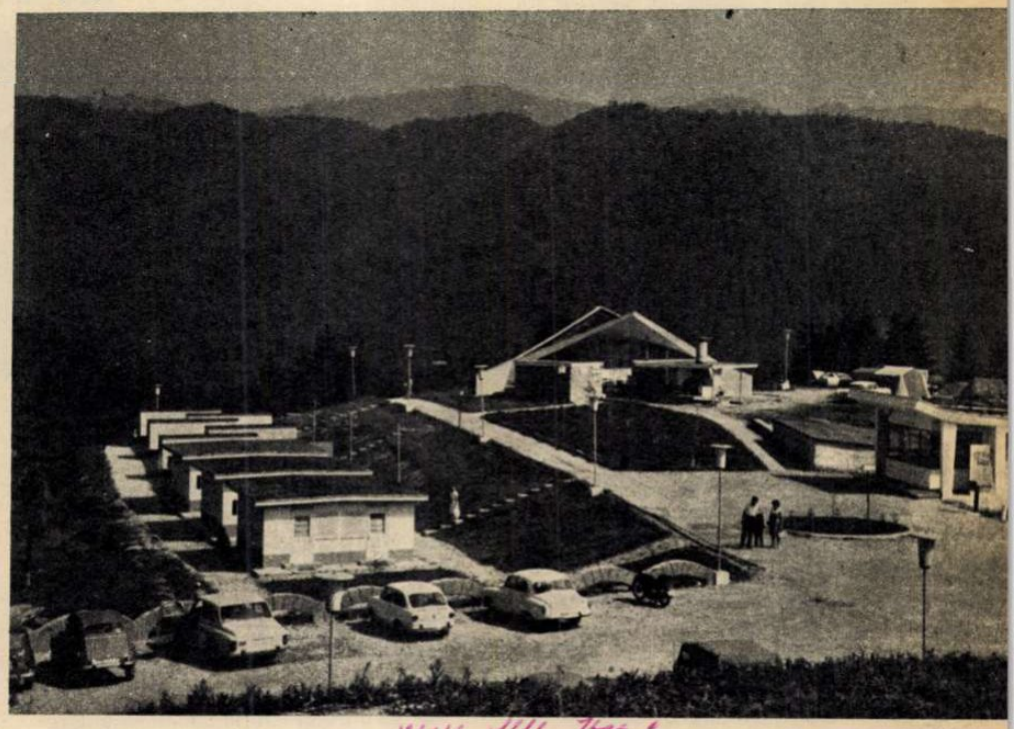

valea bistriței

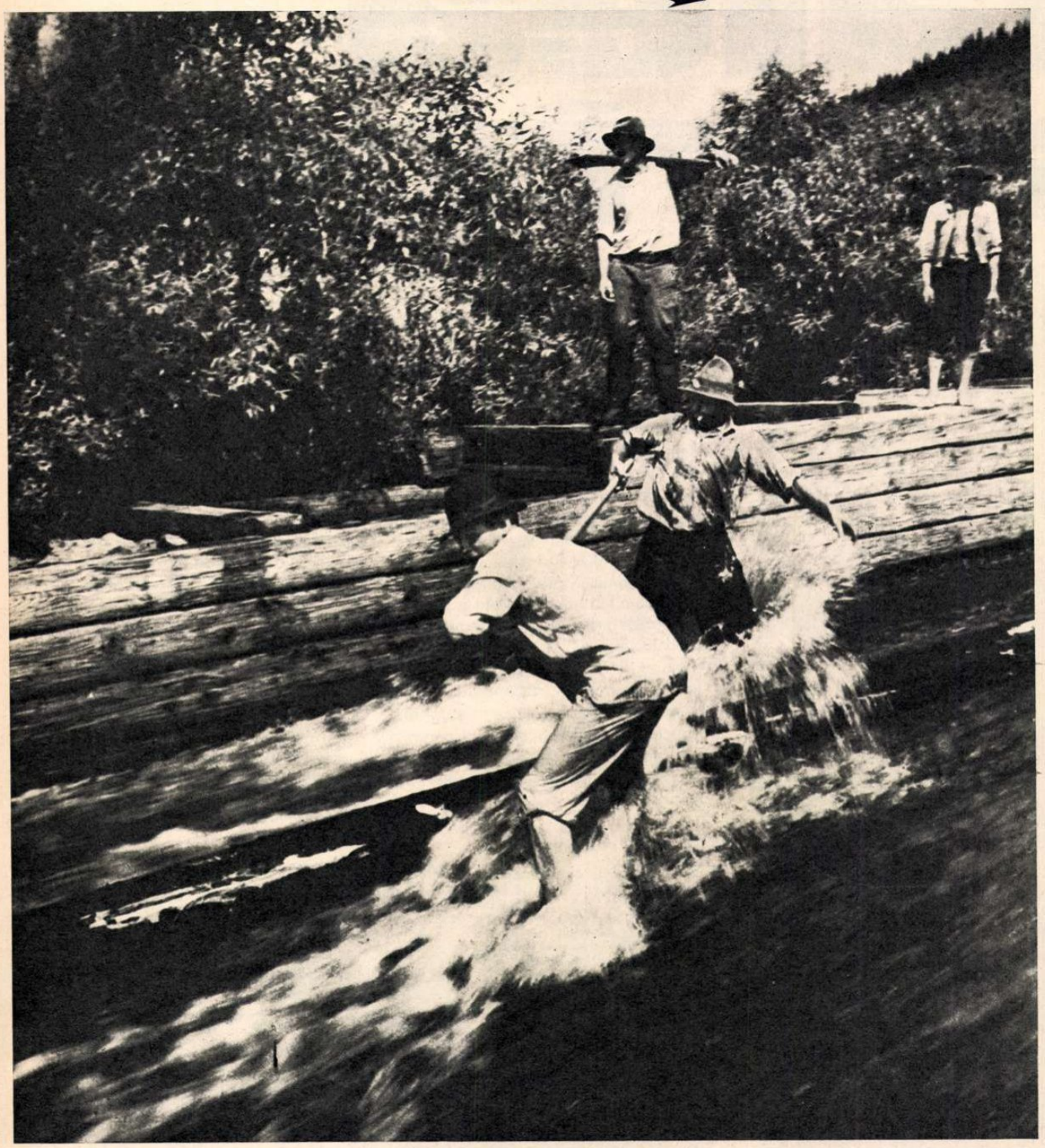

Foto: Gh. VULPAȘ

în care timp s-a produs schimbarea, ce forță demiurgică a fost în stare să spargă încremenirea veacurilor, să adune apele într-o mare alpină, să mute așezările omenești păstrînd valoarea lor spirituală, să ridice hidrocentrale, uzine, fabrici, școli, hoteluri turistice, să asfalteze drumurile, să le ridice pe creste, sub fruntea mirată a Ceahlăului? Desigur, istoria acestor mari înfăptuiri e cunoscută, dar ar trebui pana lui Calistrat Hogaș și ochiul lui enorm pentru a face sensibilă curgerea timpului. La început a fost Bicazul, un sat oarecare, prin care va fi trecut cîndva «Pisicuța», cu copita ei șovăielnică, și Hogaș va fi ospătat aici între plutași, și pădurari, și călugări poftitori de viață. Acestui sat i-a fost dat să intre în istoria socialismului românesc, să acopere cu numele lui un capitol întreg, să lumineze nenumărate destine umane, să ridice la civilizație o lume care aștepta. Hogaș a văzut încremenirea pitorească, vechimea biblică, mirificul și grotescul, dar sub această coajă puțin livrească, clocoteau energiile omenești, așteptau semnul cel mare, strigătul de descătușare, clipa de început al altui ev. Călă-

torul de azi va ști de bunăseamă să identifice sub sclipirea uzinelor hidroelectrice, sub maiestatea rece a barajelor, în suplețea pilonilor de înaltă tensiune, în căderea apelor, în puzderia de lumini, tumultul de altă dată, dăruirea, travaliul conștient, îndelungat și greu, al sutelor de mii de oameni, din partea locului sau veniți din alte colțuri ale țării. De la Bicaz va lua un autobuz T.V. și va merge în sus, cale de 40 km pe noua șosea, avînd mereu sub ochi oglinda lacului și umbra mare a Ceahlăului, cu Toaca și Panaghia, pînă la Poiana Teiului unde Piatra Dracului își mai ține colții afară din apele verzi. Aici, de bună seamă, Hogaș va fi stătut și va fi aflat din gura bătrînilor povestea acelui diavol nebănuit care a scăpat stînca din mîini la cîntatul cocoșilor. Apoi Pisicuța și stăpînul ei, vor fi urcat drumul către schitul Durău, sub Duruitoarea, prin marea singurătate, atacați de dulăii stînilor, adulmecînd uriașe mămăligi ciobănești. Dar de aici, de la Poiana Teiului, încep satele cele mari și frumoase de sub Hălăuca și Pipirig, pînă la Broșteni unde a învățat Creangă și a luat rîie căprească. Călătorul nostru va observa cu aceeași uimire că abia se mai pot identifica semnele înscrise în jurnalul lui Hogaș. Sate noi, oameni noi, chipuri vesele, o agitație juvenilă străjuiește totul, rar se mai văd ițari sau sumane sau cojocele. Vitrine luminate puternic te duc cu gîndul la oraș și călătorul merge mai departe, vrea să vadă totul, vrea să ajungă la hotarul acestei lumi. Curînd pe drumuri își fac apariția minerii, sub hainele lor de muncă va trebui să intuești generații întregi de plutași și pădurari. Plute nu se mai văd, dar se aude în păduri strigătul scurt al fierăstrăului electric, remorci grele duc bușteni la vale, nici Toancele nu mai bolborosesc dar în preajma lor se înalță într-o poiană blocurile minerilor, orășelul cel nou de la Barnar.

Împovărat de impresii, călătorul va rămîne aici peste noapte și în zori va porni mai departe pe firul tot mai zvîrcolit al Bistriței, către Dorna și mai sus, pe sub Inău, pe apele aurii pînă la Prislopul descălecătorilor. Acolo la cumpăna apelor, în cabana cea nouă va poposi și va avea răgaz să deschidă iar cartea cea dulce a lui Hogaș, va măsura din nou lumile între care timpul s-a așezat biruitor și rodnic și va citi aceste cuvinte și azi tulburătoare pentru sufletul nostru: «**Oare spiritul care sufla pe ape în zorii creațiunii, era mai dulce și mai lin decît aceste adieri? În ce pîrîu de rece și curgătoare rouă a pus natura un suspin mai adînc de dureroasă dragoste decît în glasul Negrei Broștenilor noștri?**»

Foto: A. ROSENTHAL

tezaurul

«ECHIPAJELE CUTEZĂTORII» au străbătut țara cu proiecte îndrăznețe din toate domeniile culturii, artei și științei și în parte le-au realizat. Au căutat să destrame mistere, să dezlege enigme, să găsească piese de tezaur. Muzeele școlilor s-au îmbogățit cu piese noi, inedite, valoroase. Ce au lăsat proiectele «Cutezătorilor», indiferent de comoara identificată, sînt pentru toate echipajele: cultivarea virtuților de patriotism și de voință; voința de a întreprinde acțiuni, de a le duce la capăt în ciuda obstacolelor și de a spori vigoarea, rezistența și imaginația. Ce se cere pentru echipaj, se cere și pentru omul de știință, pentru artist sau creator, se cere pentru cetățeanul României Socialiste».

MIRCEA MALIȚA
Ministrul educației și învățămîntului

- **Drumeție pe o jumătate de ecuator**
- **O carte cu 201 autori sub 14 ani**
- **Descoperirea botaniștilor din Budești-Vîlcea**
- **Busola echipajului «Getica»**
- **Un muzeu unic în țară**

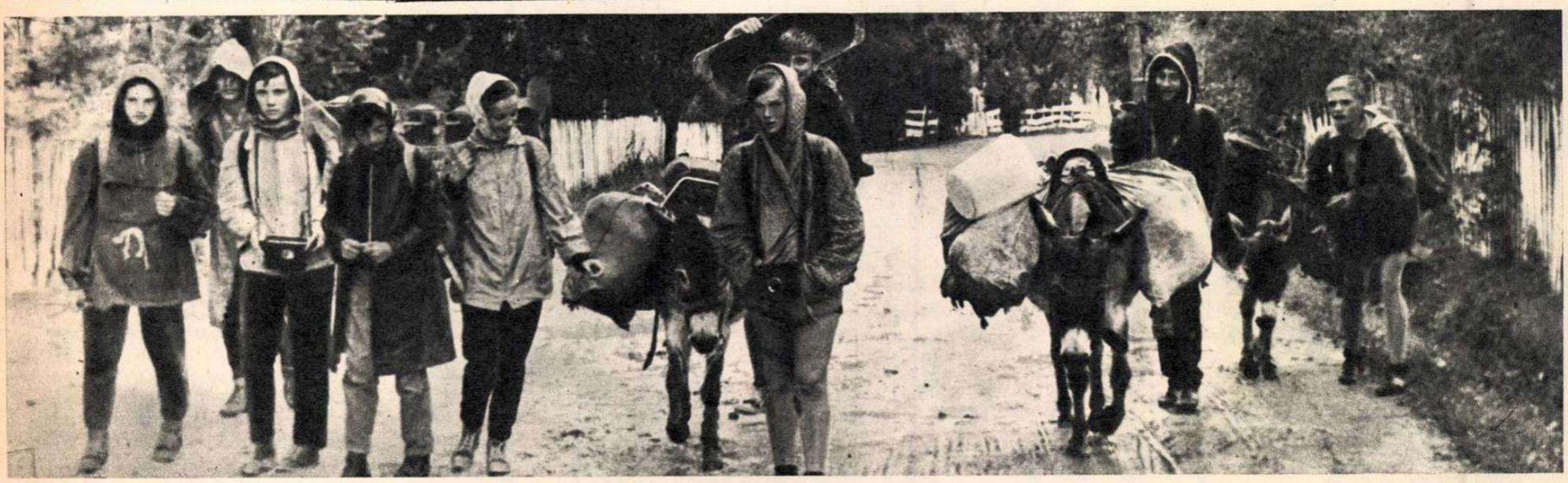

Amintindu-și despre copilărie, generația mea plonjează la vîrsta primelor cravate roșii, cînd pionieria își ridica toate pînzele; o călătorie de cîteva ore în împrejurimile școlii, satului, orașului se transforma în adevărată expediție, aventura de atunci nealterîndu-se oricît de multe evenimente, mai importante, ne-a fost dat să traversăm ulterior...

Sînt gînduri ce-mi însoțesc pașii prin Sala de expoziții din «Capitala Copilăriei», cum e supranumit Palatul Pionierilor. Aici, în Dealul Cotrocenilor, se află de două luni un muzeu unic în felul său, cu pluguri de lemn și opinci, ierbare și colecții de roci, costume populare și benzi de magnetofon, cu legende și cîntece bătrînești, «jurnale de călătorie» și ceramică, lăzi de zestre și păsări împăiate, monede antice și buciume. Toate sînt colecționate sau realizate de drumeții celei de-a III-a ediții a expedițiilor «Cutezătorii», acțiune de anvergură nemaiîntîlnită la noi, în care 201 echipaje, a cîte 10-12 copii între 11 și 14 ani, din toate colțurile țării au pornit, cu cortul în spate, spre toate colțurile țării. Puse cap la cap, itinerarele temerarilor din vacanța mare a lui '71 însumează mai bine de 18 000 km, închipuind o călătorie pedestră pe o jumătate de ecuator. Dar nu cifrele și nici obiectele expuse, unele extrem de valoroase, dau aură de noblețe acestei confruntări cu natura, ci încărcătura de simbol ce o descoperi în fiecare dintre ele și în toate la un loc: călătoria înțeleasă ca izvor de cunoaștere, mijloc educativ de primă importanță în procesul devenirii tinerei generații.

Spre a fi cititori în marea carte a naturii, expediționarii își împart foarte riguros misiunile (și poreclele, ca în cazul echipajului «**Șoimii lui Iancu**», de la Școala generală Măguri-Răcătău, județul Cluj: meteorolog — Vreme bună, bucătar — Taci și înghite, geolog — Sfarmă Piatră, etnograf — Prîsnel, sanitar — Vindecă tot, istoric — Ucenicul lui Herodot), ceea ce asigură calitatea investigației și profunzimea cercetării. În plus, copiii se autogospodăresc, căpătînd deprinderi pentru viață: dormitul în cort sau «saci», umbletul pe jos, gătitul mîncării în regim de campare fortifică trupul și ascute mintea; și apoi, să nu uităm ghidușiile, glumele, jocurile, poveștile la focul de tabără, ce fac deliciul și savoarea călătoriei. Se pare, astfel, că pruncii noștri au descoperit cheia fermecată a petrecerii timpului liber într-un univers de bună dispoziție și revigorare. Ei învață jucîndu-se și se instruiesc cîntînd, în marele amfiteatru și în laboratoarele pădurii, muntelui.

Obiectivele «Cutezătorilor '71» au fost din cele mai diferite: studierea faunei cavernicole sau a florei alpine, plutărit pe vechile drumuri de apă ale lemnului sau drumeție pe urmele unor evenimente și personalități ale istoriei noastre. Numeroase echipaje au străbătut cele mai pitorești zone etnografice și folclorice din țară, culegînd comorile de frumos și simțire artistică ale moților, vrîncenilor, oșenilor, bucovinenilor, gorjenilor. Privim cu uimire standurile «**Vînătorilor lui Dragoș**», de la Casa Pionierilor din Iași, care au colecționat din nordul Moldovei peste 1 000 de obiecte, au întocmit un imens album de cusături populare, au făcut filme și mii de fotografii, au înregistrat sute de metri de bandă de magnetofon; tezaurul acesta n-a mai încăput în rucsacuri și saci, trebuind să fie transportat cu un camion. Două echipaje de la aceeași școală din Galați — «**Ancora I**» și «**Ancora II**» — s-au deplasat în zona munților vulcanici si în Deltă, de unde au adus colecții aproape complete de roci și de faună subacvatică. Expediția «**Getica**», de la Casa Pionierilor din Cîmpina, s-a aventurat în zona munților Căliman-Bîrgău, pe creste și văi puțin umblate, întorcîndu-se, printre altele, cu un album color demn de orice artist fotograf, devenit din chiar ziua deschiderii muzeului unul dintre cele mai apreciate exponate. Pentru ineditul traseului, amploarea investigației și nivelul artistic și științific al materialului cules, «**Getica**» a primit Marele Trofeu «Busola de aur».

Rezultatele unor expediții au trecut pragul obișnuitului, intrînd în discuția savanților, oamenilor de cultură, artă și știință. Pregătite cu minuțiozitate, avînd ca participanți pe cei mai buni elevi la învățătură, multe din drumeții s-au transformat în autentice fapte de cercetare, cu rezultate dintre cele mai surprinzătoare. Dacă în urmă cu un an, pionierii «**Sarcedavei**», de la Școala generală Orăștioara de Sus — Hunedoara, au descoperit în munții Orăștie vestigiile unor așezări dacice, despre care prof. univ. Hadrian Daicoviciu spunea că sînt de o deosebită importanță pentru arheologia românească, în vara lui '71 a venit rîndul botaniștilor să se evidențieze. Echipajul «**Flora**», al Școlii generale din Budești — Vîlcea, condus de entuziastul învățător-peregrin Ion Gh. Banu, a descoperit pe un versant al muntelui Cozia două plante necunoscute în flora României, denumite «**Brukenthalia Spiculifolia F. Alba**» și «**Sedum Maximum Fabaria S. Coziae**»; descoperirea lor a fost confirmată de Institutul botanic din București. Priviți ierbarul adus de a-

„cutezătorilor"

ceastă expediție — în el veți mai întîlni 42 de specii de plante nemenționate pînă acum în zona muntelui Cozia. Să notăm și numele celor trei mici botaniști din Budești, poate vom mai auzi de ei, peste ani și ani: Natalia Mihalache, Ana Ștefan și Dumitru Idu.

Săptămîni întregi le-au trebuit membrilor juriului să citească «jurnalele» expedițiilor, fiecare echipaj avînd și o «pană de aur», cum este poreclit cel ce notează zilnic peripețiile, face relatarea direct, de la fața locului, a evenimentelor trăite în grup. Acești cronicari moderni scriu despre emoții și visuri, despre realitățile patriei socialiste, despre setea de cunoaștere a copiilor, ce se îmbină în aceste drumeții cu aventura și spiritul de observare. Profesorii — comandanți de echipaje merită toată lauda pentru că au pus condeiul în mîna unor copii plini de talent și sensibilitate. Scriitorul Ion Grecea, ca membru al juriului, a urmărit valoarea artistică a acestor reportaje de călătorie:

— Din punct de vedere literar, ne-a spus, cred că am descoperit, fără să exagerez, pe cîțiva din viitorii semnatari ai unor interesante cărți de călătorie. Printre ei, eleva Elisabeta Popescu, de la Școala generală din Comuna Plopșor, județul Gorj, care dînd dovadă de un remarcabil talent, a realizat însemnări de o deosebită forță emoțională, reușind să ne redea în imagini pline de culoare nu numai frumusețea locurilor vizitate, dar și sentimentele «expediționarilor», trăirile lor, aproape fiecare frază fiind de o evidentă plasticitate.

Și încă multe asemenea caiete, scrise migălit, cu desene și schițe, poezii și legende; pagini de mare autenticitate și candoare, observații făcute cu un ochi pur și avid, ce trezesc lectorului dorul de drumeție și aventură pe itinerarii inexistente în ghidurile turistice. Din ele, Editura pentru turism va publica, anul acesta chiar, o carte cu 201 autori și cîteva mii de personaje, volum ce sîntem convinși că va deveni un adevărat eveniment editorial, unic și el, ca și muzeul prin care ne purtăm pașii, reflectînd la primele noastre drumeții, și la cîte sînt în stare să facă azi pionierii, întru îmbogățirea trupului și minții. O vîrstă într-un muzeu; un muzeu ce se vrea permanent, îmbogățit cu fiecare ediție, despre care un alt membru al juriului Expedițiilor «Cutezătorii», geologul Marcian Bleahu, spunea: «Este o adevărată încîntare; în primul rînd pentru frumusețea și valoarea exponatelor, dar mai ales pentru ceea ce reprezintă ele din punct de vedere educativ: dorința copiilor de a cunoaște cît mai temeinic pămîntul țării, cu natura și minunații ei oameni. O astfel de activitate nu poate să nu-și arate roadele în viitor».

VALENTIN HOSSU-LONGIN

premiile „expediției cutezătorii"

MARELE TROFEU «BUSOLA DE AUR» — **«Getica»** — CASA PIONIERILOR DIN CÎMPINA, PRAHOVA

PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI — **«Vînătorii lui Dragoș»** — CASA PIONIERILOR DIN IAȘI

TROFEUL «SCUTUL DACIC» — **«Mlădițele»** — LICEUL SĂRMAȘU, MUREȘ

TROFEUL «SFINXUL CARPAȚILOR» — **«Capra neagră»** — ȘCOALA GENERALĂ STARCEȘTI, PRAHOVA

TROFEUL «CASETA DE CRISTAL» — **«Șoimii lui Iancu»** — ȘCOALA GENERALĂ MĂGURI-RĂCĂTĂU, CLUJ

TROFEUL «GENȚIANELE» — **«Floarea de colț»** — ȘCOALA GENERALĂ ION ROATĂ, ILFOV

TROFEUL «TERMOSUL DE ARGINT» — **«Flora»** — ȘCOALA GENERALĂ BUDEȘTI, VÎLCEA

TROFEUL «EGRETA DE FILDEȘ» — **«Ancora I și II»** — ȘCOALA GENERALĂ 11, GALAȚI

TROFEUL «CUTEZĂTORII» — **«Tulnic»** — ȘCOALA GENERALĂ 19, ARAD

TROFEUL «JOBARAT» — **«Lăcăuțiul 101»** — ȘCOALA GENERALĂ ZĂBALA, COVASNA

S-au mai acordat plachete și diplome individuale. Premiile constau în excursii în țară și străinătate, participarea la o tabără specială de pionieri, echipament de drumeție, cărți etc.

a i p

Vă recomandăm pentru luna aprilie:

pintenul văii albe

(GRADUL II)

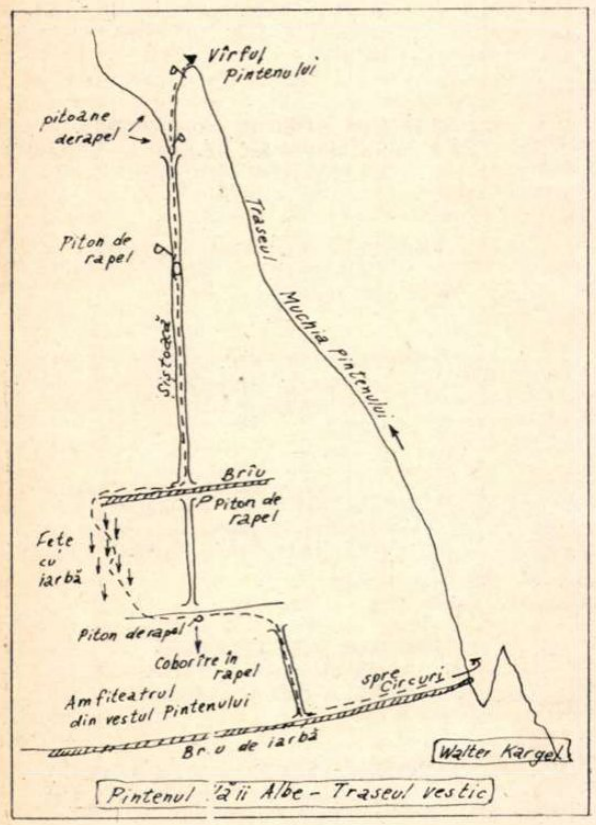

GENERALITĂȚI:
Peretele Văii Albe din versantul sudic al Coștilei, situat deasupra Circurilor Văii Albe, cu fața spre Valea Prahovei, este cel mai mare din țară. 15 trasee brăzdează peretele, dar numai două sau trei sînt accesibile începătorilor și alpiniștilor mijlocii. Cel mai ușor dintre ele, Pintenul Văii Albe — traseul vestic, a fost parcurs împreună de Ion Coman și Pierrot Strat la 4 august 1946.

PUNCT DE PLECARE: orașul Bușteni – Cabana Căminul Alpin (900 m alt.).

BAZA: refugiul Coștila (1670 m alt.). Drumul de la Bușteni la refugiu se face pe o potecă marcată, în timp de 1 3/4 oră. Înainte de a traversa Vîlcelul Pietros, ultimul afluent al Văii Coștilei înainte de a ajunge la refugiu, se desface spre stînga o potecă nemarcată care urcă spre Circurile Văii Albe (cca. 1850 m alt.), în timp de 1 1/2 oră. Traversînd amfiteatrul Circurilor și urcînd în continuare prin jnepeniș, ajungem la baza Pintenului Văii Albe, marcată de o brînă, pe care o urmăm către stînga. În dreptul muchiei Pintenului, o ruptură a brînei necesită asigurarea la coardă.

În acest fel ajungem în marele amfiteatru situat în vestul Pintenului. Traseul din acest amfiteatru, o șistoacă, urcă spre strunga Pintenului. Rupturile de pantă ale șistoacei din partea ei inferioară se pot ocoli pe fețele de iarbă din stînga. În final, din strunga Pintenului se ajunge prin cățărătură liberă în vîrful Pintenului. Coborîrea se face prin rapeluri si cățărătură liberă pe traseul de urcare.

MATERIALE NECESARE: pentru 2 persoane: 1 coardă de 40 m, 3–4 carabiniere, pitoane. Timp: 2 ore, (traseul propriu-zis).

traversarea peretelui coștilei

(GRADUL III)

GENERALITĂȚI:
Peretele Coștilei se ridică pe versantul stîng al Văii Coștilei, cu fața spre sud, deasupra refugiului Coștila. Prin peretele Coștilei conduc 7 trasee de gradul III–V. Traseul de traversare este situat în partea centrală a pere-

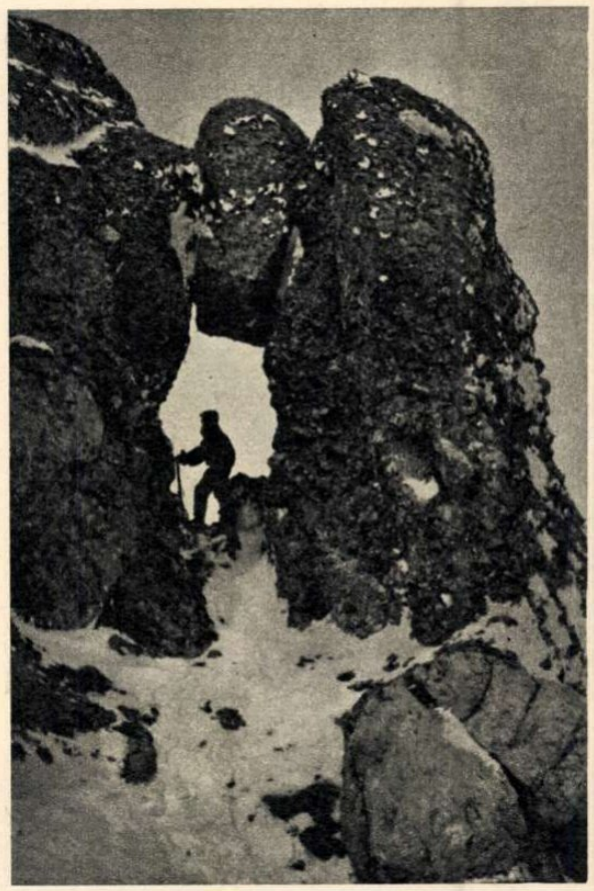

PRIN HORNURI SPRE OMUL

telui și a fost deschis de Dan Lubenescu și Walter Kargel, la 10 septembrie 1955, cu ocazia unei recunoașteri ce avea drept obiect Traseul Andrei Ghițescu.

PUNCT DE PLECARE: orașul Bușteni – Cabana Căminul Alpin (900 m alt.).

BAZA: refugiul Coștila (1670 m alt.).

MARȘUL DE APROPIERE se face pe o potecă marcată spre refugiul Coștilei (1 3/4 oră) și în continuare pe Valea Coștilei (1 oră). Zăpada întărită favorizează în pe-

A B. C. ALPIN (I)

își propune să călăuzească primii pași ai alpiniștilor începători, ai celor dornici să părăsească drumurile bătute, potecile îngrijite și bine marcate, pentru a înfrunta muntele în mod deliberat pe traseul cel mai dificil. Începătorul întreabă: cu ce încep? Începi cu

ECHIPAMENTUL

MOTO: ECHIPAMENTUL ȘI MATERIALUL TEHNIC ALPIN TREBUIE SĂ FIE DE CEA MAI BUNĂ CALITATE. ACEST IMPERATIV NU POATE FI SUBLINIAT ÎNDEAJUNS, NEFIIND VORBA DE LUX, NICI DE SNOBISM SAU DE CONFORT CI DE SĂNĂTATEA ALPINISTULUI, BA CHIAR DE VIAȚĂ ȘI DE MOARTE.

Bocancii: pentru alpinist picioarele fiind obiectul nr. 1 al atenției, vom acorda bocancilor prioritate la echipare. Tălpile de cauciuc, semirigide, rezistente la uzură, după modelul «Vibran», permit o călcătură sigură atît pe stîncă cît și pe iarbă și pe pante de zăpadă înghețată. Muchia tălpii permite folosirea celor mai mici «trepte» cu lățimi de ordinul milimetrilor.

Rigiditatea tălpii este necesară atît pentru siguranța călcăturii în cazul folosirii acestor «prize» minuscule cu vîrful bocancului, cît și pentru fixarea colțarilor. Carîmbul este destul de înalt și prevăzut cu o margine elastică bine mulată pe picior pentru a împiedica pătrunderea zăpezii și pietricelelor. Bocancul trebuie să fie ales pe măsura piciorului, cu un număr mai mare decît încălțămintea obișnuită, pentru a permite îmbrăcarea ciorapilor groși de lînă. Bocancii prea mici sînt periculoși mai ales iarna, favorizînd degerăturile.

Încălțămintea ușoară: bocancii de drumeție, ghetele de baschet sau pantofii de tenis vor fi luați ca rezervă în rucsac pentru marșuri mai lungi pe teren ușor.

Ghetele de cățărătură ușoare, cu talpa de cauciuc «microporos», au cedat în bună măsură locul bocancilor de munte. Totuși, vara, pe stîncă, ele sînt adesea preferate, mai ales în roca de conglomerat și de calcar a Bucegilor și Pietrei Craiului.

Tricotajele vor fi din lînă 100%, nedegresată. Lîna de oaie nedegresată permite scurgerea apei și ține cald chiar dacă se udă.

Ciorapii vor fi groși, lungi pînă sub genunchi sau chiar peste.

Mănușile groase, cun un singur deget, cît mai lungi, protejate cu o a doua pereche impermeabilă, din foaie de cort.

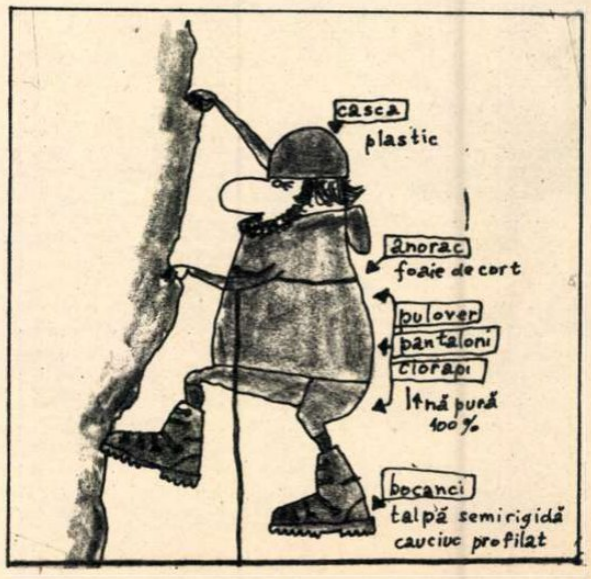

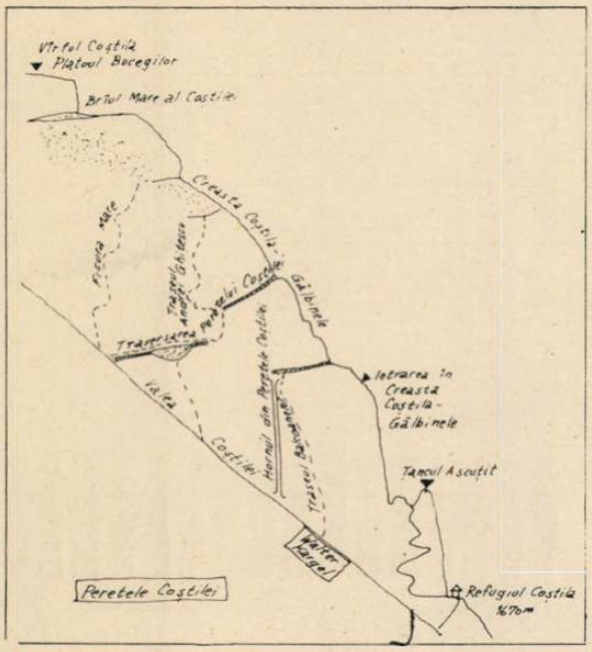

rioada martie–iunie urcușul pe vale. Intrarea în traseu se face din Vîlcelul de sub Perete, fir secundar al Văii Coștilei, între traseul Andrei Ghițescu și Fisura Mare.

TRASEUL urmează o brînă îngustă de iarbă ale cărei puncte mai expuse sînt prevăzute cu pitoane de asigurare. După două lungimi de coardă, ajungem pe o vastă terasă cu jnepeni pe care o traversăm și continuăm pe brînă pînă cînd aceasta se întrerupe. Cîteva pitoane marchează urcușul pe o distanță de 15 m pînă la brîna situată deasupra noastră, cu un etaj mai sus. Urcăm brîna către est (dreapta) traversînd un nou peisaj expus, și ieșim în final în Creasta Coștila – Gălbinele, în treimea ei superioară. Urmînd creasta, ieșim în Brîna Mare a Coștilei.

COBORÎREA se face pe Valea Scorușilor – Valea Gălbinelelor – refugiul Coștila.

MATERIALE NECESARE: pentru 2 persoane: 1 coardă de 40 m, 3–4 carabiniere, pitoane.

Timp: 2 ore (traseul propriu-zis pînă în Brîna Mare a Coștilei).

Puloverul nu prea gros, însă lung, trebuie să apere bine regiunea lombară. Pentru frig intens sînt de preferat două pulovere mai subțiri în locul unui pulover gros, știut fiind că mai multe straturi de îmbrăcăminte acumulează între ele straturi de aer izolatoare termic.

Pantalonii de alpinism sînt scurți, legați sub genunchi, nu prea largi și nici prea strîmți, pentru a permite totuși flexiunea genunchilor. Materialul preferat: țesătură deasă din lînă pură (tradiționalul «loden» al muntenilor din Alpi).

Hanoracul din foaie de cort, de îmbrăcat peste cap (fără fermoar), cu gluga bine potrivită pe cap; ușor, necăptușit.

Buzunarele încăpătoare și numeroase ale pantalonilor și hanoracului se vor închide cu fermoare.

Casca de protecție specială de alpinism ocrotește capul contra șocurilor la căzături sau căderi de pietre. Seamănă cu cea a motocicliștilor sau schiorilor (în timpul concursului), fiind fabricată din material plastic.

Rucsacul mic de cățărătură are forma alungită, fără cadru, fără buzunare exterioare; este prevăzut cu un inel solid pentru a putea fi tras cu coarda peste obstacole și cu curele speciale în care se fixează pioletul și colțarii.

Pelerina ușoară de plastic asigură cea mai bună protecție împotriva ploii.

Ochelarii de soare, obligatorii la mare altitudine protejează vederea împotriva radiației ultraviolete intense.

CRONICĂ

• Alpinista Sanda Titirici (I.P.G.G. București), aflată la specializare în U.R.S.S., a participat la o expediție în masivul Pamir, munții Fan. Ea a escaladat două trasee de gradul IV B, urcînd și vîrfurile Alaudin (4 142 m) și Sarîh-șan (4 651 m).

• O altă performanță feminină, invidiată poate și de băieți: Taina Dutescu («Sănătatea» București) a urcat vîrfurile Lucania (5 227 m) și Steele (4 816 m) din Alaska, în cadrul unei expediții internaționale. Taina Dutescu, asistentă la Facultatea de engleză, este și «coautoare» la remarcabila escală de iarnă a Traseului Speranței, de gradul VI B, din munții Bucegi (ianuarie 1970).

• Anul trecut s-au realizat peste 25 de premiere în Bucegi, Piatra Craiului, Postăvar, notabilă fiind deschiderea unei zone de practicare a alpinismului în Cheile Vîrghișului (munții Perșani).

• Trei echipaje cehoslovace au urcat în sezonul trecut (vara anului 1971) redutabilul Perete nordic al Eigerului, din Alpii Elvețieni.

• Alpiniștii polonezi au deschis un nou traseu în Peretele nordic al lui Dent d'Herens; această performanță vine ca un corolar al ascensiunilor de vară și a premierei de iarnă a traseului clasic deschis de Willi Welzenbach în 1925 (în 45 de ani, traseul fusese parcurs doar de 10 echipe). O altă expediție polonză a urcat în premieră vîrful Khingyang Kish (7 852 m) din Karakorum, al 22-lea vîrf ca înălțime din lume.

• A treia expediție iugoslavă din Hinducuși a reușit să escaladeze muntele Istor-o-Nal (7 489 m) pe un nou traseu.

• Traseul Gary Hemming, direttissima Peretelui Vestic a lui Aiguille du Dru (masivul Mont-Blanc) a fost parcurs în premieră solitară de alpinistul francez Claude Ledroyer.

• O acțiune senzațională de salvare a fost dusă la bun sfîrșit în Peretele nordic al Eigerului. Doi alpiniști germani surprinși de viscol se aflau, după trei nopți petrecute «în perete», în imposibilitate de a continua ascensiunea. Cu toată vremea nefavorabilă, pilotul Günther Amman din Interlaken (Elveția) a reușit să dirijeze elicopterul pînă la doi metri de perete. Ghidul Rudolf Kaufman a coborît din elicopter cu ajutorul unui cablu. După două minute, primul dintre alpiniști a fost tras în elicopter și transportat în vale. Apoi elicopterul s-a întors și l-a luat pe cel de al doilea alpinist și pe ghid. Întreaga acțiune de salvare a durat aproximativ două ore.

NOTA BENE

ATENȚIE LA ALUNECAREA PE ZĂPADA ÎNGHEȚATĂ

Și în luna aprilie se pot face ascensiuni pe unele văi abrupte ale Carpaților. Atenție, însă: o ninsoare abundentă sau o moină neprevăzută duc la declanșarea avalanșelor.

Pericolul cel mai frecvent rămîne, totuși, alunecarea pe o pantă înghețată, alunecare ce nu trebuie făcută niciodată în mod voluntar, spre a evita o cădere imposibil de controlat. Ținînd seama de acestea, începătorii nu trebuie să pornească la drum decît însoțiți de un alpinist experimentat și avînd materialul necesar — colțari, pioleți, corzi — în a cărui folosire au fost inițiați. Este obligatoriu ca începătorii să cunoască modul în care se execută oprirea în cazul unei alunecări pe zăpadă înghețată. Subliniem că operația se face dirijînd corpul în cădere în așa fel încît să ajungă în poziția cu picioarele la vale și cu capul în sus. În continuare, trebuie ajuns la poziția pe «burtă», după care pioletul va fi înfipt cu vîrful în zăpadă și apăsat cu toată greutatea corpului. În nici un caz nu se vor înfige colțarii în zăpadă, deoarece faptul poate declanșa rostogoliri periculoase.

Este o regulă ca începătorii să fie legați în coardă; la urcuș, conducătorul va fi în fruntea corzii, iar la coborîre, la coadă. În locurile de mare dificultate, începătorii trebuie asigurați individual, conducătorul urmînd să-și facă o autoasigurare suficientă pentru a nu fi smuls în cazul unui șoc produs de căderea celui asigurat.

Accidentele grave produse cu ocazia unor ascensiuni pe zăpada înghețată sînt un avertisment serios care îndeamnă la respectarea «regulilor jocului».

Este cunoscut cazul unei fete, care, începătoare fiind, nu era totuși asigurată în coardă. Părîndu-i-se că e mai ușor și mai plăcut să cobori prin alunecare, a pornit, a cîștigat curînd viteză, a căzut, a pierdut pioletul și a parcurs astfel, în cîteva secunde, Valea Coștilei de sus pînă la refugiu, alegîndu-se cu grave contuzii.

Pe aceeași vale, un grup de patru alpiniști, legați în coardă, a căzut prin alunecarea unuia dintre membrii grupului, începător. Alunecarea unui singur om a antrenat căderea întregului grup, neavertizat. Pioleții fiind smulși în cădere, alpiniștii s-au oprit în crevasa marginală a văii alegîndu-se cu răni la cap. La refugiu, o placă comemorativă reamintește tuturor tragedia celor opt alpiniști care, neținînd seama de condițiile zăpezii, au căzut cu o avalanșă declanșată de ei de la marginea platoului pînă la refugiu, patru dintre ei găsindu-și moartea cu această ocazie, iar ceilalți patru fiind grav răniți.

Rubrică realizată de WALTER KARGEL

OPTI MISTUL

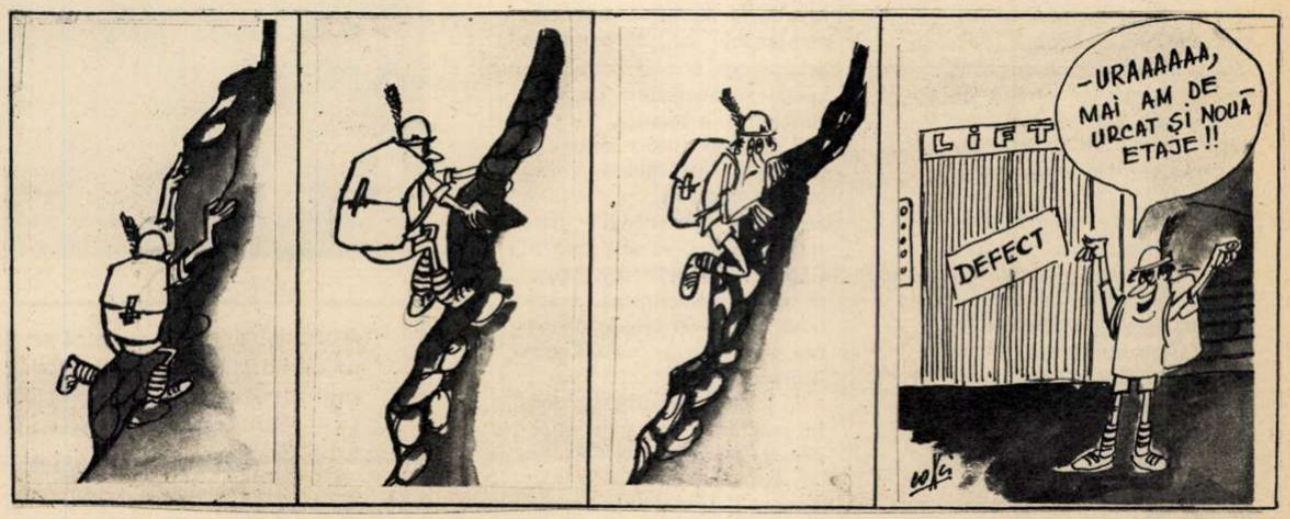

RP. CLUB

CIRCUIT DE PRIMĂVARĂ ÎN **PIATRA CRAIULUI**

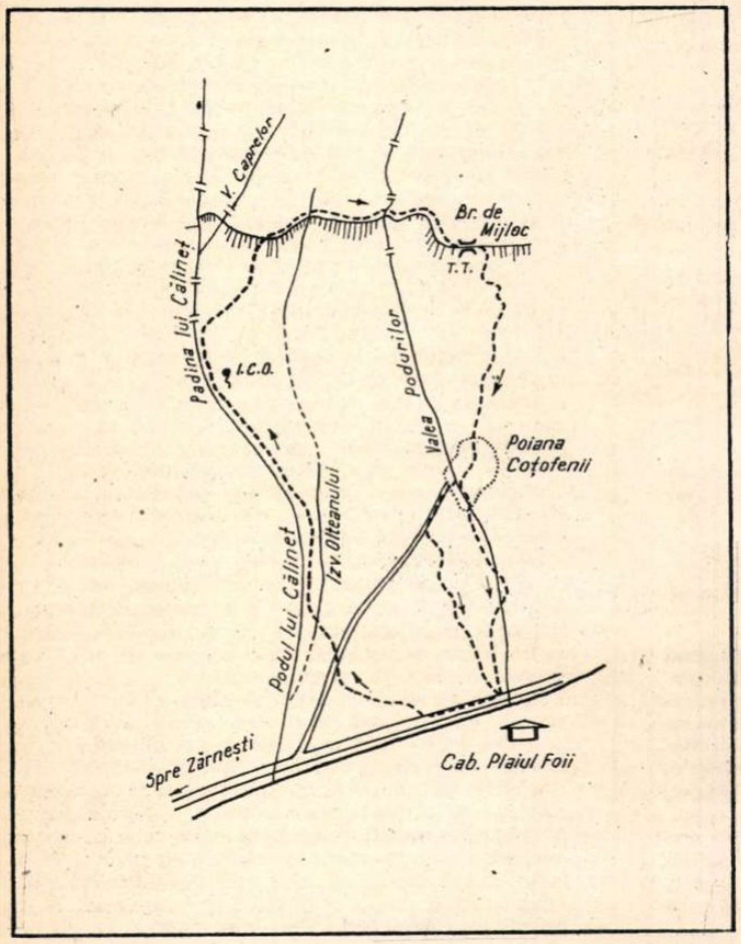

Dacă anul începe cu o primăvară călduroasă și uscată. așa cum se anunță 1972, zăpada din Vîlcele nu ne poate opri a aborda un circuit de cîteva ore prin locuri mai puțin bătute de turiști, dar captivante prin frumusețea lor.

Părăsim cît mai devreme cabana Plaiul Foii, prinzînd poteca sau vechiul drum de care de pe Podul Călinețului. Curînd, apare pe dreapta Izvorul Olteanului sub forma unui pîrîu, de-a lungul căruia prin rariștea cu multe poieniță mergem scurtă vreme. Apoi, pădurea ne însoțește în urcuș ușor către masiv, poteca fiind lesne de urmărit; remarcăm cu surprindere apropierea stîncii prin prezența grohotișului, pe care continuăm a înainta. Cu cca. 100 m înainte de a ajunge la peretele care închide valea într-un mic circ, pe dreapta, ascuns pe sub crengile joase ale arborilor, se află Izvorul Căpitanului Orlovsky. Această sursă binecuvîntată de apă, fiind ultima în circuitul nostru, vom face aprovizionarea la bidon.

În stînga, un con de grohotiș se afundă în partea superioară către o fisură. Pe acolo

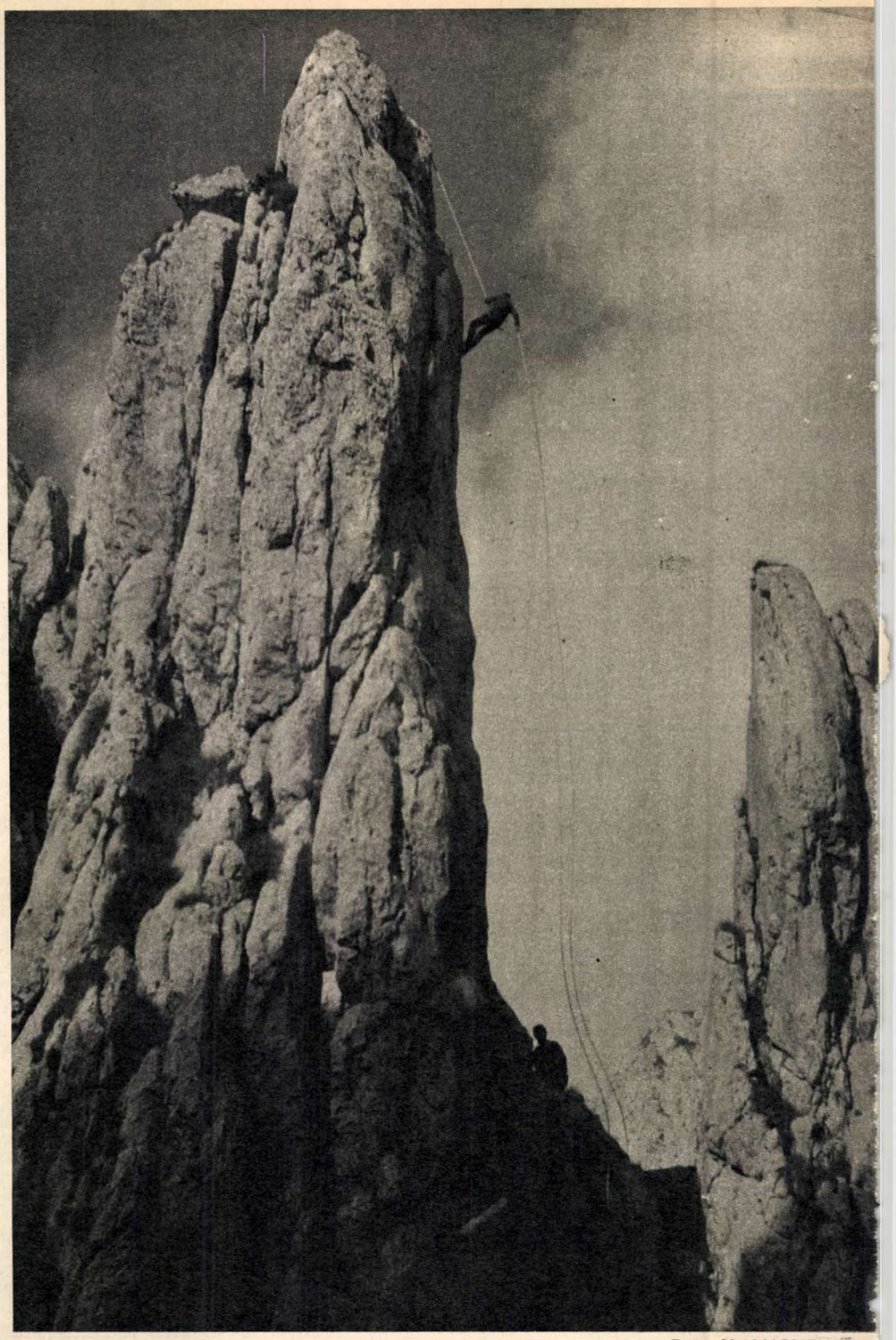

Foto: N. ANGHELIDE

Autorul acestui articol se oferă să fie ghidul unei excursii în ziua de 23 aprilie, pe circuitul prezentat. Cei ce doresc să participe la excursie se vor adresa direct inginerului MIRCEA FLORIAN: telefon 13.64.91, Bulevardul Gh. Coșbuc Nr. 14 — București (Institutul de balneologie și fizioterapie).

trece o variantă a traseului către Cabana Ascunsă — Călineț.

Pentru evitarea unui relief mai puțin accesibil, cu unele locuri dificile în acest sezon, vom prinde către dreapta pe sub perete hățașul ce urcă pe la baza acestuia.

După depășirea stîncăriilor din pădurea sălbatică dar rară, ieșim în urma unui urcuș susținut, de cca. 1 1/2 ore, în Brîul de Mijloc. Din acest punct, pornim pe poteca brîului către dreapta, depășind mici obstacole pînă la un tăpșan înierbat, de unde privirea poate cuprinde în depărtări Păpușa, culmea Tămașului și tot bazinul Bîrsei Mari, de sub nori.

Vom coborî apoi cîțiva metri în spectaculoasa Vale a Podurilor, aici cu aspect de vîlcel alpin, într-o ambianță de țancuri și pereți de calcar.

Urcînd versantul opus, tot pe firul brîului, după o porțiune scurtă cu cîteva denivelări și uneori presărată cu trunchiuri doborîte, urcăm un horn umed, îngust dar scurt: Trecătoarea Termopile. Deasupra, o mică șa ne facilitează un nou popas pentru a lăsa privirea să rătăcească în voie de-a lungul ultimei părți a Brîului de Mijloc, străbătut pînă aici, dezvăluindu-ne și din acest unghi noi priveliști de un farmec aparte, sălbatic.

În acest punct părăsim Brîul de Mijloc, coborînd, prin pădurea ce îmbracă Culmea Coțofenei, circa o oră, pînă ce se deschide în calea noastră marea Poiană a Coțofenei smălțuită de movul brîndușelor de primăvară. În prima jumătate a traseului, pornind din Brîul de Mijloc, urmărim pe copaci un marcaj discret cu bandă roșie orizontală; în partea inferioară poteca este suficient de clară.

Coborîm versantul drept, prin mijlocul poienii ce se îngustează către firul Văii Podurilor. Înainte de a ne afunda din nou în pădure, pe partea stîngă se zărește un izvor unde putem face o mică haltă pentru a ne răcori cu apă proaspătă. În scurt timp, pe firul Văii Podurilor ajungem din nou la Plaiul Foii.

Din Poiana Coțofenei, în dreptul izvorului ne călăuzește către dreapta, pe o variantă de coborîre, un fost drum de care, ce străbate pădurea pînă în Culmea Podurilor, de unde, de-a lungul acesteia, se poate ajunge prin rariști de pădure din nou la cabană.

Ing. MIRCEA FLORIAN

FABULOSUL JUDEȚ AL HARGHITEI

«Veniți puțin la geam, să vedeți pădurea. Iarna vin ursii pînă aproape, i-au obișnuit ospătarii să vină la geamuri, la clătite și gem. Vin cîte trei, șase, chiar și zece urși, fiindcă le mai aruncă lumea de la etaje biscuiți și dulciuri...» (Emeric Szabo, de la hotelul *Ciucaș*, Tușnad-băi).

Acesta este județul Harghita, încă prins de legende și ancestral, ori de bogății care se așteaptă descoperite. Două mii de izvoare de apă minerală curg din locuri știute, aici se află unicul lac de origine vulcanică al țării — Sfînta Ana, și veți fi auzit dumneavoastră de ceramica de Corund sau de casele secuiești de pe Valea Cașinului, ca să nu mai vorbim de stațiuni ca Borsec, Tușnad, Lacul Roșu, sau de alte (peste 20) microstațiuni: Chirui, băile Harghitei, băile Jigodin, Praid, Remetea, Toplița...

Asta, dinspre partea turistico-balneară. Fiindcă se pot umple încă multe pagini cu exploatările miniere, fabricile de cherestea și mobilă, țesătorii și filaturi, sau cu faptul că fiecare al 5-lea locuitor al județului învață. Așa încît am plecat să participăm cu interes la COLOCVIUL PE TEME DE TURISM ÎN JUDEȚUL HARGHITA, ținut în vechea și reputata stațiune a Tușnadului.

Activitatea turistică a județului a cunoscut un ritm de creștere de 15% pe an în ultimul cincinal: s-au construit hoteluri la Miercurea Ciuc, Tușnad-băi, Odorheiul Secuiesc, cabane și campinguri; numărul turiștilor a crescut de la 140 000 în 1968, la peste 200 000 în 1971.

Tocmai datorită acestor realizări, s-a găsit de cuviință organizarea **Colocviului de turism,** cu participarea factorilor de conducere ai Consiliului popular județean, ai O.J.T., B.T.T., ai cooperației, ai monumentelor istorice, silviculturii, balneologiei precum și a directorilor din stațiunile mari și mici etc. — adică a tuturor celor care trebuie să-și dea mîna pentru ca turismul în județ să devină mai activ, modern, instructiv, civilizat.

COLOCVIUL a fost bărbătesc, aspru, cinstit cu sine însuși — un eveniment care se cuvine a fi pretuit și transformat într-o metodă de lucru și de către alte județe.

Noi sperăm că desfășurarea lucrurilor s-a dovedit îndeajuns de clară pentru ca Oficiul județean de turism Harghita — care și-a enunțat dealtfel singur rolul de «coordonator» între atîția factori convergenți — să tragă marea și importanta concluzie a evenimentului: activitatea turistică se cuvine a fi real coordonată la nivelul întregului județ.

Munca depusă de diferitele instituții harghitene în domeniul turismului n-a fost, pînă acum, sincronizată de nimeni. Pentru exemplificare, ne îngăduim să aranjăm pe două coloane extrase din intervențiile participanților:

Unii se plîngeau:

«Mai avem multe de făcut privind marcarea, în special pe traseele turistice majore» (Ioan Kömives, vicepreședinte al Consiliului județean Harghita).

sau:

«Artizanatul nu valorifică pe deplin bogățiile artei populare harghitene. Ar fi bine ca la fiecare cabană, cabanierul să poată vinde produse artizanale specifice regiunii» (Iosif Teodoriu, director adjunct al O.J.T. Harghita).

Alții ofereau:

«Noi am propus C.C. al U.T.C. să convocăm în județul Harghita sau în alt județ o adunare la care să se ia hotărîrea marcării întregului lanț carpatic, din Oaș pînă la Dunăre». (Sorban Gabor, președintele B.T.T. al Comitetului județean U.T.C.).

«În comuna Lăzarea există o veche industrie a pietrei cioplite, care poate fi axată pe confecționarea obiectelor de suvenir. Comunele Joseni, Ciumani, Suseni fac de secole cusături, sculptură în lemn și obiecte artistice din fier.» (Martin Tarisznyas, director al Muzeului din Gheorgheni).

sau:

«Cu investițiile ce le vom primi de la Ministerul Turismului, nu știm ce să facem întîi: (...) să facem noi locuri de cazare, fiindcă cele vechi sînt uzate și demodate? (...)» (Carol, Bicsak, directorul I.B.C. Tușnad-băi).

«Sînt perioade în care nu mai am unde să ofer cazare turiștilor» (Romfeld Akoș, șeful filialei O.J.T., Lacul Roșu).

«Avem 8 case de vînătoare, cu 40 de locuri; 4 din ele au chiar tot confortul. Dar ele sînt slab folosite, abia 6% din timp. Ar trebui să avem o colaborare mai strînsă» (inspectorul silvic).

«...locurile din cabanele noastre nu au fost ocupate deplin; dorim deci o colaborare mai strînsă cu agențiile O.J.T. Vom anunța pe viitor locurile de cazare disponibile.» (Tov. Pop, Cooperația de consum).

În cadrul colocviului s-au făcut multe propuneri interesante, privind dezvoltarea turismului. Din păcate, una singură s-a bucurat de un răspuns ferm, pe loc: Biroul de Turism pentru Tineret va primi sprijin pentru transformarea stațiunii Jigodin-băi într-o bază turistică a tineretului, prin contribuția materială a Consiliului popular județean și munca patriotică a tinerilor.

Se vorbea în pauzele consfătuirii și apoi și în ședință deschisă că aceleași lucruri s-au discutat și acum 4 ani, și se vor discuta și de acum în 4 ani. Am plecat de la acest colocviu cu convingerea fermă că asemenea lucru nu va mai fi posibil. Participanții la colocviu au înțeles că lucrurile nu pot să meargă de la sine.

«Cer mai multă inițiativă tuturor», spunea tov. Ioan Kömives, vicepreședintele Consiliului popular județean. Dacă se referea la propuneri pur și simplu, atunci a primit destule. Dacă prin inițiativă înțelegea ca fiecare să vadă și dincolo de ograda proprie, atunci putea să mai ceară o dată. Excelența acestui colocviu constă în modul foarte limpede în care s-a plasat fiecare în plină lumină, cu puterile și slăbiciunile sale, cu nevoia de a-și coordona, în sfîrșit, activitatea cu cei dimprejur.

N. PĂDURARU

La Băile Jigodin

semicentenarul BTT

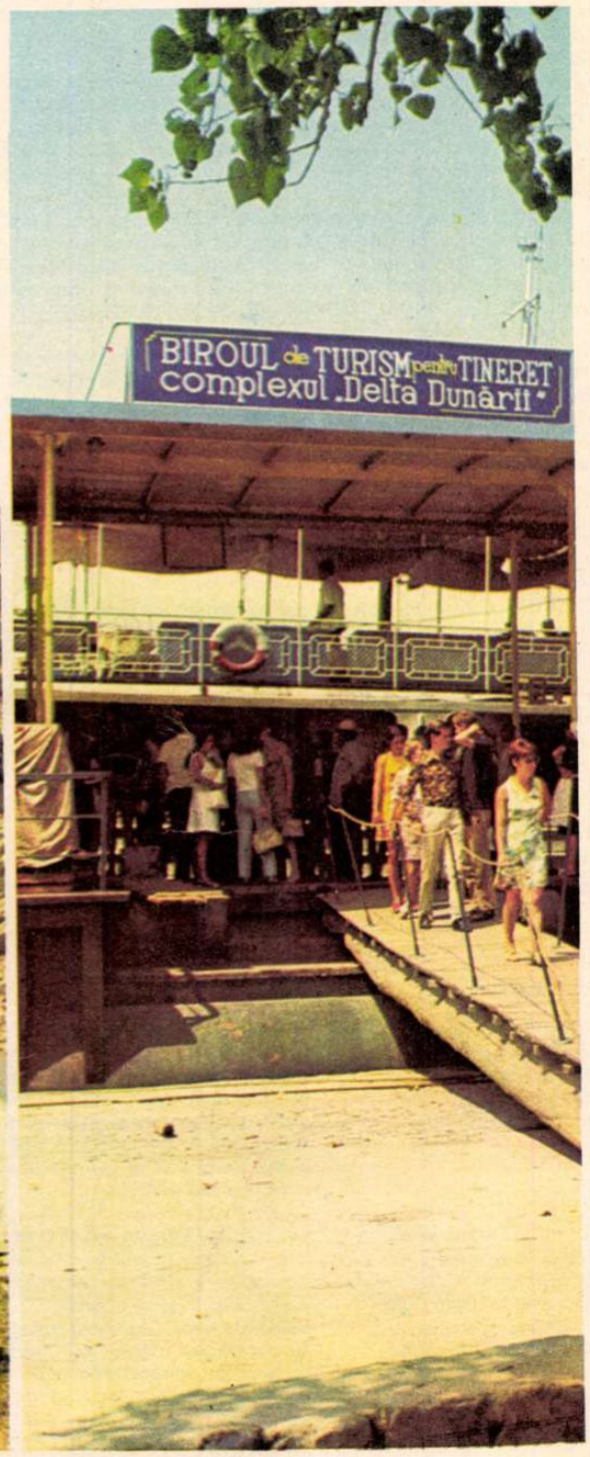

PREOCUPĂRI ACTUALE

Un birou de turism pentru tineret și studenți presupune, prin însăși existența sa, posibilitatea de a răspunde cerințelor specifice tineretului și studenților, de a completa un program turistic cu profunde valențe social-politice ce-l poate oferi o instituție specializată în acest domeniu — cu numeroase activități educative, cultural-artistice și sportiv-distractive. Printre acțiunile și inițiativele specifice mișcării de tineret, care se bucură de prețuirea deosebită a tinerilor, menționez excursii în vacanțe și concedii pe itinerare în circuit prin țară și peste hotare, excursii de documentare, de orientare profesională sau cu tematică politică, culturală, științifică, în domeniul etnografiei și folclorului, activitatea în cercuri specializate în speologie, conservarea și ocrotirea naturii, orientare turistică, cicloturism, cine și fototurism, arheologie, geografie, biologie, precum și participarea la lucrări de refacere a unor marcaje turistice.

Intrați în cel de al 5-lea an de activitate, trebuie să remarcăm închegarea activității turistice de tineret într-o structură organizatorică rezultată din confruntarea cu realitățile și posibilitățile mișcării de tineret. Un rol fundamental îl joacă în acest ansamblu organizatoric cercurile de turism la nivelul organizației U.T.C. din întreprinderi, comune, instituții și școli de toate gradele. Cele aproape 6 560 de cercuri existente astăzi reunesc peste 700 000 de tineri pasionați ai turismului, cărora le-a fost creat un cadru propriu de drumeție, inițiativă și destindere.

Amintim, apoi, activitatea desfășurată de agențiile B.T.T. ca organisme specializate ale comitetelor județene ale U.T.C. Permanentizarea primelor agenții București, Constanța și Brașov și înființarea în anul trecut a încă 7 agenții B.T.T., care s-au dovedit forme viabile, au demonstrat capacitatea organizatorică sporită și posibilitatea lor de a asigura o deservire turistică superioară. Agențiile s-au dovedit capabile să cuprindă un număr mare de tineri în activitățile turistice, să le asigure, în condiții optime, o gamă de servicii, să inițieze o mare diversitate de acțiuni pentru cercurile de turism, să realizeze

U.T.C. 1922-1972

ÎN AL 5-LEA AN DE EXISTENȚĂ

pregătirea corespunzătoare a ghizilor și a organizatorilor de turism.

De la înființarea sa, B.T.T. și-a creat o bază proprie, fie prin construirea de noi obiective, fie prin preluarea și amenajarea unor construcții și includerea lor în circuitul turistic. În prezent, dispunem de baze turistice atît la mare cît și la munte. La Costinești, de exemplu, Complexul turistic are o capacitate de cazare de peste 2 800 locuri, dotat cu tot ceea ce este necesar pentru a crea o odihnă plăcută și instructivă tinerilor veniți pe litoral. În perspectivă, în cadrul acestui complex vor fi construite noi capacități de cazare, astfel ca, în vara anului 1976, aici, să-și poată petrece concediul sau vacanța, în cele mai bune condiții, aproximativ 5 000 de tineri. Și în zona montană se află la dispoziția B.T.T. un complex propriu amplasat la Izvorul Mureșului unde există posibilitățile unei activități permanente de tabără. În afara construcțiilor proprii, au fost acordate o seamă de fonduri unor agenții, precum și unor sectoare de turism din cadrul comitetelor județene U.T.C., pentru amenajarea unor baze turistice proprii.

Numeroase acțiuni cu caracter educativ-politic, organizate în întreaga țară, vor marca, în tot cursul acestui an, împlinirea a 50 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist din România — eveniment de mare însemnătate în viața tineretului patriei noastre. Această perioadă va polariza toate acțiunile și inițiativele din domeniul turistic educativ pentru tineret. Sînt prevăzute numeroase activități turistice care denotă inventivitatea și experiența dobîndită odată cu anii. Printre aceste acțiuni aș aminti, în primul rînd, ciclul de activități turistice dedicate semicentenarului Uniunii Tineretului Comunist, intitulat «**Tineri — să ne cunoaștem patria socialistă**», menit să contribuie la educarea politică și patriotică a tinerilor, constituind totodată un prilej pentru lărgirea orizontului de cunoștințe asupra propriului județ, a județelor învecinate, de cunoaștere a locurilor avînd semnificații importante în istoria poporului român și a mișcării muncitorești și revoluționare.

Consemnez apoi, acțiunea de masă cu caracter permanent «**Floarea de colți**», menită să atragă în activitatea turistică un număr tot mai mare de tineri care vor avea posibilitatea să cunoască nemijlocit noua față a țării, în anii socialismului. Totodată, pentru tinerii turiști pasionați creează posibilitatea realizării unor performanțe prin îndeplinirea unor norme cu un anumit grad de dificultate.

Programele de acțiuni ale B.T.T. pe anul 1972 țin seama de numeroasele sugestii și propuneri făcute de tineri. O mare pondere o au excursiile tematice ce-și propun vizitarea unor locuri istorice legate de trecutul și istoria poporului român, excursiile de orientare profesională în marile centre economice, științifice, culturale și de învățămînt din țară, itinerarele menite să prilejuiască cunoașterea frumuseților țării, tabere de odihnă sau de instruire în anumite domenii, excursii montane și nautice, excursii la sfîrșit de săptămînă etc.

Turismul extern ocupă în activitatea B.T.T. un loc la fel de important ca și celelalte acțiuni. Lansarea unor programe de excursii în străinătate a constituit, de la început, una din activitățile cu largă rezonanță în rîndul tineretului. Programele complexe oferite tinerilor din alte țări care vizitează România le permite cunoașterea frumusețiilor peisajului românesc, a realizărilor României socialiste, o informare largă, cuprinzătoare asupra vieții și preocupărilor tineretului din țara noastră. În aceeași concepție sînt alcătuite și itinerarele peste hotare pentru tinerii români, ținîndu-se seama de dorința lor ca excursia să le prilejuiască o cunoaștere multilaterală a țării vizitate. Ca și în ceilalți ani, în 1972 tinerii români vor avea prilejul să viziteze 27 țări, printre care U.R.S.S., Franța, Italia, Belgia, R.P. Polonă, Finlanda, Anglia, R.P. Ungară, Danemarca, R.S. Cehoslovacia, Japonia, Algeria etc.

Aflat în cel de al 5-lea an de existență, B.T.T. a reușit într-o perioadă scurtă de activitate, să se impună ca o permanență cu profil specific în contextul turismului național, izbutind să devină cunoscut și apreciat de către milioane de tineri. De asemenea, pe plan extern, B.T.T. a devenit un partener serios și solicitat în relațiile cu organisme similare, datorită, în primul rînd, programelor oferite, care răspund unor nevoi de informare, cunoaștere și petrecere plăcută a timpului liber.

IULIU FEJES

Președintele Biroului

de Turism pentru Tineret

Împlinirea a 50 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist a prilejuit, în întreaga țară, numeroase manifestări educativ-politice, culturale, sportive. Oficiile de turism, Biroul de Turism pentru Tineret au organizat excursii speciale ale căror trasee au înfățișat tinerilor locuri și momente cu semnificații deosebite din istoria poporului, a mișcării muncitorești din România. Menite să contribuie la educarea politică și patriotică a tinerei generații, acțiunile turistice au prezentat, totodată, tablouri vii ale realității contemporane. «**Tineri — să ne cunoaștem patria socialistă**» *— a fost genericul sub care B.T.T.-ul și-a desfășurat ciclul său de activități turistice dedicate Semicentenarului U.T.C., activități care s-au bucurat de un larg interes în toate județele.*

●

Prahova, Cluj, Covasna: *mii de tineri au vizitat muzee, case memoriale, monumente care evocă tradițiile de luptă ale poporului și partidului; au avut loc întîlniri cu vechi membri de partid — muncitori, oameni de cultură și artă.*

●

Bihor, Mureș, Suceava: *tinerii din cercurile de turism au constituit colective speciale pentru întocmirea unor lucrări cu caracter monografic asupra locurilor și obiectivelor legate de mișcarea muncitorească, de activitatea revoluționară a P.C.R.*

●

Alba, Arad, Mehedinți: *au fost organizate simpozioane — cu participarea unor economiști, geografi, geologi, istorici — care au avut ca scop studierea și cunoașterea amplă a județelor. Tinerii au realizat hărți, machete, diapozitive, expoziții de fotografii.*

●

Municipiul București: *în luna martie, s-a organizat un mare concurs pe teme turistice «Cine știe cîștigă», la care au participat reprezentanții celor mai bune cercuri de turism; alte cercuri de turism au inițiat excursii pe itinerare tematice: «Pe urmele pandurilor lui Tudor», «Insurecția armată», «Pe urmele lui Eminescu, Alecsandri, Sadoveanu»; la sfîrșitul excursiilor au fost organizate expoziții de fotografii. Pe un amplu traseu, care a urmărit momente semnificative din dramaticele zile ale insurecției armate, tinerii au vizitat locuri și case în care au avut loc ședințe conspirative, muzee și monumente, cu documente și fotografii originale, care au creionat, laolaltă, istoria vie a zilelor lui august 1944.*

În multe județe, au avut loc, în această primăvară, acțiuni de marcare și re-marcare a unor trasee turistice, acțiuni de muncă patriotică pentru amenajarea unor baze turistice ale tineretului în zonele periorășenești, a unor adăposturi și refugii în zonele montane, acțiuni de întreținere a unor drumuri și poteci turistice.

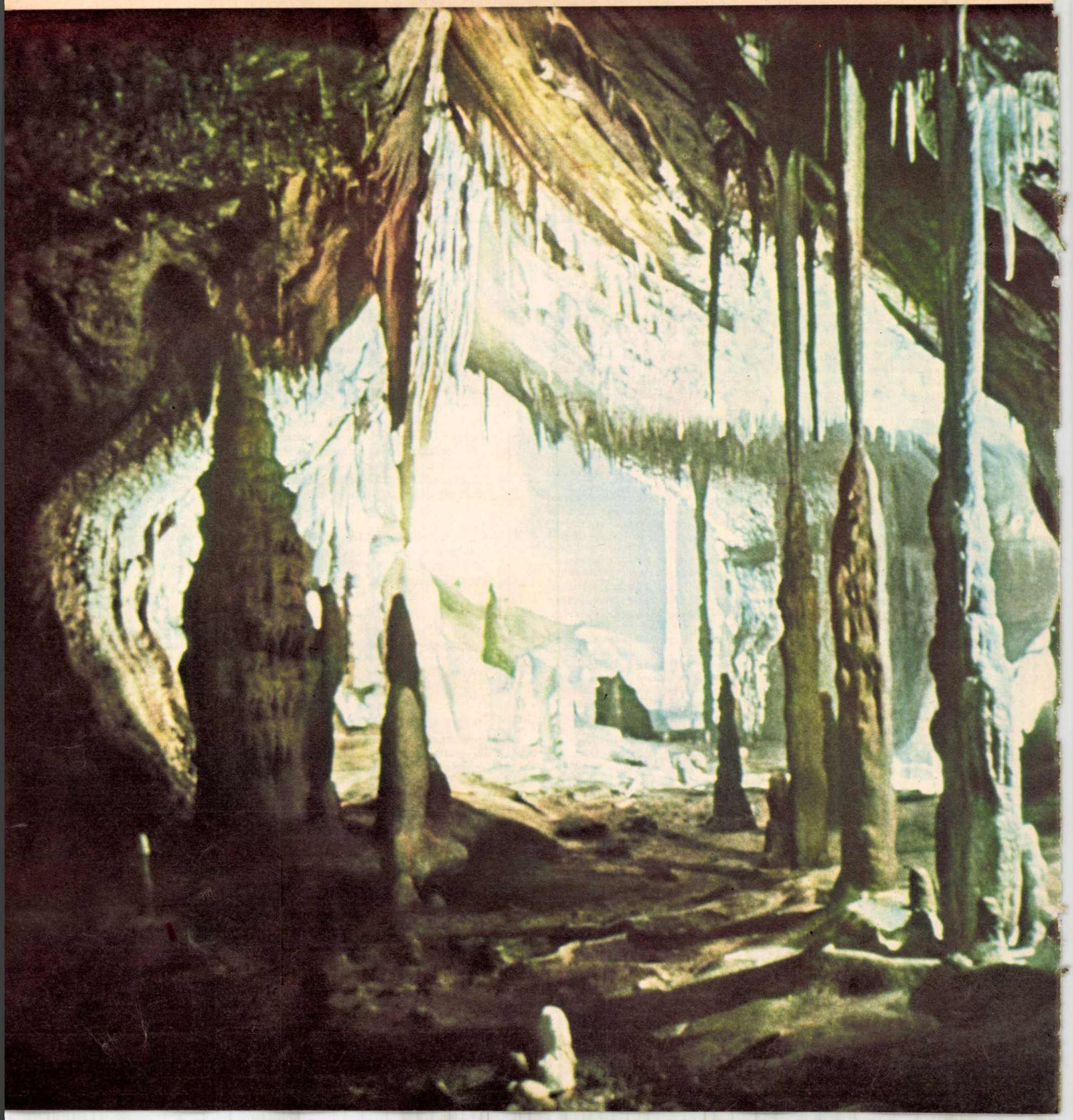

România Pitorească

ALBUM

IMAGINI DIN
PEȘTERA LUI EPURAN-
PADIȘUL MEHEDINȚI

Foto: FR. THOMAS

UN CLUB TURISTIC BUCUREȘTEAN SUB EGIDA: „VINE CINE VREA ȘI RĂMÎNE CINE POATE“

Doi pasionați turiști, Paul Teodorescu și Mircea Dumitrescu, au cinstit împlinirea a 50 de ani de la constituirea «Hanului Drumeților» luînd inițiativa întemeierii unui club turistic pe lîngă Casa de Cultură a sectorului IV al Capitalei, unde au găsit sprijin și cadrul organizatoric necesar. Printre membrii fondatori ai noului club se numără și metodistul Călin Candiescu, ing. Barbu Niculescu și — amănunt emoționant — Iosif Haret, fratele lui Mihai Haret, pionier al turismului românesc, din îndemnul căruia s-a născut acum o jumătate de secol «Hanul Drumeților», primul club turistic românesc. În ciuda vîrstei, Iosif Haret își împărtășește neobosit experiența multor decenii pusă în slujba drumeției, alăturîndu-se totodată, celor care, prin donarea unor valoroase cărți, dintre care unele unicate, contribuie la crearea unui nucleu de bibliotecă turistică.

Întocmai ca la «Junimea», calitatea de membru al clubului se conferă și se păstrează după următorul principiu: «Vine cine vrea și rămîne cine poate».

Programul oferă, neîndoielnic, suficiente motive de atracție și interes, printre temele expuse fiind înscrise: «Harta turistică a României», «Tablou votiv — document istoric», «Aeroturismul», o evocare documentată «Badea Cîrțan», «Țara Bîrsei, oameni și locuri». În programul viitor de expuneri figurează: «Eminescu drumeț», «Inscripțiile în limba română de pe vechile morminte scrise în cirilică», «Din istoria turismului românesc». În vara acestui an, membrii clubului intenționează să întreprindă, printre altele, o excursie pe urmele lui Badea Cîrțan, urmînd să marcheze porțiunile nemarcate de pe traseul ce-l vor parcurge.

De la o inițiativă lăudabilă, la o activitate atractivă, noul club bucureștean și-a înscris întregul program pe itinerariul culturii turistice.

BEATRICE KISELEFF

„AMICII MUNȚILOR“ - la Sibiu

Scopul declarat al noului club sibian — pendinte de Asociația sportivă «Voința» — reeditează o idee de bază a oricărei pedagogii turistice: construiește — păstrează — respectă! Cu alte cuvinte, calitatea de amic al muntelui urmează să fie dobîndită printr-o trainică angajare în ceea ce am numi «soarta muntelui». Chiar la ședința inaugurală, unul dintre vorbitori sugera: «Muntele seamănă cu cîinele, dacă îl atîți, atunci te mîrîie; te porți blînd cu el, îl alinți — atunci îți va deveni prieten și te va apăra».

Membrii clubului își propun să militeze pentru o prietenie adevărată: să ocrotească natura, să construiască, prin mijloace proprii, refugii și adăposturi în munți, să întrețină potecile și marcajele existente, să deschidă alte noi căi de acces spre frumosul montan.

Vor exista, firește, și recompense: excursii gratuite pentru cei meritoși, reduceri de prețuri la cazarea în adăposturile clubului, pentru toți membrii cotizanți.

Ca și în cazul clubului bucureștean, deviza este: «Vine cine vrea, rămîne cine poate», perspectiva de a deveni membru al clubului fiind oferită oricărei persoane (din orice localitate), care a împlinit vîrsta de 6 ani.

CĂLĂTORIE SPRE

Evenimentul care m-a determinat să devin speolog amator a fost coborîrea în avenul de la Vlăduşca, din Piatra Craiului. Eu am copilărit la Rîşnov, unde se află cîteva fenomene caracteristice; îmi era frică de peşteri, dar îmi şi suscitau curiozitatea.

Eram mai mulţi speologi amatori acolo, la Vlăduşca. Credeam că se poate ieşi cu aceeaşi uşurinţă cu care intri. Am coborît pînă la 12 metri, pe o terasă unde ne-am regrupat. Apoi, unul mai îndrăzneţ, după ce a aprins lampa de carbid să vadă dacă nu-s gaze otrăvitoare, s-a legat cu frînghia şi ne-a întrebat dacă-l putem trage înapoi: «sigur că da, sîntem doar trei inşi!» i-am răspuns noi. Omul a coborît. Întoarcerea a durat trei ore. L-am tras afară ca pe un sac de făină. El nu ne putea ajuta, pereţii erau surplombanţi, şi l-am tras sus cei 60 de metri în trei ore. De mîinile noastre şi de pieptul lui — să nu mai vorbim!

Asta a fost prima mea cunoştinţă cu domeniul subteran, care m-a fascinat. Anul acesta vom coborî în Avenul Grindului, tot în Piatra Craiului, care are o adîncime explorată de numai 115 m. Dacă vom putea coborî, după calculele noastre, vom atinge 800 de metri adîncime — şi cine ştie ce vom găsi acolo jos — poate golurile ipotetice din masivul Piatra Craiului.

Deşi omul are aversiune de peşteri şi întuneric, ce-l determină să intre totuşi, să se avînte? Cred că aventura. Aventura cunoaşterii, dacă vreţi. Savanţii, vin pe urmă. Multe explorări au rămas însă neterminate fiindcă s-a ajuns la limita rezistenţei umane. E cazul peşterii **Tantal** din Austria, care de 10 ani nu mai găseşte amatori care să continue cercetarea. Nu uitaţi că după ce aţi înaintat pînă la capătul energiei dumneavoastră, vă mai aşteaptă şi drumul înapoi... **Cetăţile Ponorului** ale noastre au fost explorate pe vreo 2 km lungime. Alţi 2 km au rămas neexploraţi datorită dificultăţilor. Există un sifon cu apă de vreo 15 m adîncime care n-a putut fi învins. Acolo s-a întrerupt cercetarea.

Noi auzisem că prin 1943, o **expediţie** ar fi intrat în sifonul **peşterii de la Mereşti**, de pe Virghiş, afluent al Oltului, şi ar fi descoperit, dincolo de el, săli imense, de vis. Ne-am înarmat cu funii, lămpi de carbid — eram trei inşi — un prieten al meu s-a scufundat în sifon şi era să-l pierdem acolo, abia l-am readus la viaţă. Poate vom mai încerca, dar numai cu echipamentul potrivit.

CARTEA TURISTICĂ - ULTIME APARIȚII

Literatura turistică s-a îmbogățit în ultima vreme cu cîteva titluri a căror apariție vine să răspundă unor cerințe de mult resimțite în rîndurile iubitorilor de drumeție.

După ce **GHIDUL ATLAS AL ROMÂNIEI,** întocmit de **prof. Mihai Iancu** și **Dem. Popescu** a oferit, prin cele cîteva zeci de planșe în culori, însoțite de succinte informații utile, o sinteză a aproape tot ce reprezintă atracție turistică pe harta țării pentru călătorul la volanul mașinii, două ample ghiduri de munți — adevărate monografii — au trezit interesul aparte al amatorilor de ascensiuni și excursii montane. Este vorba în primul rînd de lucrarea lui **I. Ionescu-Dunăreanu, «DRUMURI DE MUNTE»**, vademecum, cum precizează autorul în prefață, «pentru cei ce doresc să fie îndrumați în mod practic, succint și eficient, spre cele mai reprezentative zone de turism de munte din țara noastră» și de ghidul **«MUNȚII PIATRA CRAIULUI»** în care maestrul emerit al sportului **Emilian Cristea** și cercetătorul științific **E. Nedelcu** fac o prezentare dintre cele mai complete și mai competente a traseelor turistice și alpine ale acestui tot mai frecventat masiv din Carpații Meridionali. În cazul ambelor volume — din păcate, comandate de către rețeaua de difuzare a cărții în tiraje mult prea mici față de numărul solicitărilor — o serie de schițe de trasee minuțios întocmite precum și bogate date privind căile de acces, marcajele, posibilitățile de popas ș.a., imprimă textelor un caracter de utilitate imediată, exemplară poate pentru genul acesta de lucrări cu care turistul pleacă la drum ca în tovărășia unui bun însoțitor.

Cîteva titluri apărute în seria «Itinerare turistice» i-au invitat pe iubitorii excursiilor rutiere spre zone de mare pitoresc, dar și de bogate obiective turistice ale țării, prea puțin popularizate pînă acum. Un prim volum **«PE PLAIURI MARAMUREȘENE»**, apărut sub semnătura lui **O. Bandula,** prezintă orașe, comune, locuri și oameni din vestita Țară a Maramureșului, a cărei faimă în ce privește tradițiile artei populare și folclorului, monumentele naturii, monumentele istorice, realizările din zilele noastre, a trecut de mult peste hotarele țării. Volumul **«PRIN ȚARA NĂSĂUDULUI»**, realizat de un colectiv de autori condus de **Maxim Pop,** atrage atenția asupra unei alte regiuni în care vizitatorul ia contact cu o mare varietate de obiective prea puțin cunoscute, de la orașele de vechi tradiții culturale și istorice ca Năsăudul și Bistrița, pînă la micile așezări ca Rodna sau Valea Vinului (de unde se deschid numeroase drumuri spre munții Rodnei). Intrată de puțină vreme în circuitul larg turistic, zona Curtea de Argeș — lacul de acumulare Vidraru, cu impresionanta hidrocentrală ridicată aci, face obiectul unui ghid sugestiv intitulat **«PE ARGEȘ ÎN SUS»**, avîndu-l ca autor pe **Emilian Iliescu.**

Tot din seria «Itinerare turistice» au făcut parte ghidurile **«SIRET — BUCUREȘTI»** (autor **N. Docsănescu**), descriind toate localitățile de pe șoseaua care leagă capitala țării de unul dintre punctele de frontieră dintre România și Uniunea Sovietică — orașul Siret și **«CIRCUIT ÎN MOLDOVA DE NORD»** (autor **Gh. Epuran**), lucrare apărută în limbile franceză și germană pentru turiștii străini dornici să viziteze acele minunate monumente din nordul țării, vestite pentru picturile lor exterioare și interioare: mănăstirile Voroneț, Humor, Sucevița, Moldovița ș.a.

Și pentru că, de la o vreme încoace, se profilează tot mai mult în rîndurile publicului larg tendința de cunoaștere a unor entități turistice circumscrise în limitele fixe ale județelor, **un prim ghid județean al Neamțului,** invită oaspeți pe numeroasele și atractivele trasee ducînd fie spre locuri evocatoare de emoționante pagini din trecutul Moldovei, la cetatea Neamț, de pildă, la Humulești lui Creangă sau la «Palatul cnezilor» din comuna Ceahlău, fie spre acea măiastră mărturie a forței omului în transformarea naturii: lacul și complexul hidroenergetic de la Bicaz. Bogat ilustrată, însoțită de numeroase schițe de trasee și de orașe, de un cuprinzător indice alfabetic și de o hartă a județului în culori, lucrarea, elaborată de **un colectiv format din N. Acrîșmăriței, M. Drăgotescu, D. Bîrlădeanu, G. Bunghez,** deschide o serie pe care am dori-o cît de curînd împlinită cu alte ghiduri județene.

În sfîrșit, pe linia valorificării moștenirii literare din domeniul publicisticii turistice, cîteva edituri ne-au oferit prilejul reîntîlnirii cu pana unor scriitori de ieri care au consacrat pagini pline de farmec pitorescului românesc. În editura «Albatros» a apărut culegerea de scrieri ale lui **Ion Simionescu** intitulată **«COLȚURI DIN ȚARĂ»**, iar la Editura «Stadion» volumul **«HOINĂRIND PRIN ȚARĂ»** de **Mihai Tican Rumano.**

LECTOR

centrul pămîntului

În peșteri totul e straniu, neobișnuit, cu multe capcane și obstacole. Mă refer la peșterile neamenajate. Dacă la suprafață vă fracturați o mînă, un picior, încă nu e grav... în subteran, acest lucru poate fi fatal. Pe urmă se pierde noțiunea timpului, orientarea în spațiu. Am pățit-o și eu, atunci cînd am stat patru zile și trei nopți într-o peșteră. Cînd am ieșit, am crezut că găsesc seară, dar era dimineață. Poți sparge, sau pierde, lampa. Te poți rătăci ușor. Era să ne rătăcim în peștera lui Epuran.

Aș fi vrut să pot spune că avem peșteri bine amenajate și vizitatori avizați asupra sfinteniei unor asemenea locuri. În 1954, s-a întins vestea că la Rîșnov, lîngă Brașov, a fost descoperită o peșteră. Noi, speologii amatori, custozi onorifici, am ajuns însă tîrziu acolo, țin minte că era într-o duminică și că ne-a luat șuvoiul de oameni cu el. Nici n-am fi avut nevoie de ghid, mergeam pe drumul presărat cu stalactite și stalagmite; cărau oamenii podoabele peșterii cum se cară lemnele. Pe drum, însă, mulți oboseau și le aruncau pe margine.

Eu am ținut conferințe despre peșteri la Sibiu, Iași, Brașov, și am văzut lumea entuziasmată. Aceștia, sînt convins, dacă vor intra într-o peșteră, nu vor rupe nimic de acolo.

Găsești draperii fine de calcar atîrnînd din tavan, translucide, unduite ca de vînt. Flori de calcită, urechi de elefant, lacuri, dantele de calcar, discuri, forme aberante și muchii de stîncă netezite de blana urșilor care au circulat prin peșteri timp de milenii. (Apa netezește altfel, tranșant, tăios). Veți găsi craniile și oasele **Ursului Speleus,** al peșterilor. Apoi insecte diptere. În sala mare a peșterii de la **Merești** ești «atacat» de sute de muște care se hrănesc pe iguano de liliac. La rîndul lor, liliecii se hrănesc cu ele. Se mai întîlnește și o căpușă care parazitează pe lilieci. Am găsit una odată pe un perete de peșteră — atît de flămîndă și slabă și nesimțită, încît nici n-a observat cînd am luat-o cu penseta și am pus-o în borcanul cu spirt. Abia după cîteva minute și-a dat seama.

Multe din fotografiile cele mai reușite au fost făcute în peștera lui **Epuran,** din Oltenia. Noi căutam de fapt o galerie de acces spre galeria Racoviță din peștera **Topolnița,** cînd un localnic ne-a arătat o intrare ca de șoarece — în peștera unui fost pustnic — Epuran. E foarte sinistru la început, te și sperii, vezi blocuri de prăbușire mari cît casa, unele în echilibru critic. Peisaj dantesc. Ghidul nostru, localnicul, a parcurs cu noi 1–2 săli, apoi s-a întors înfricoșat. Pozele făcute în subteran nu-s obținute ușor. În unele peșteri «plouă» peste tot. Cînd aparatul e tocmai potrivit, vezi că apare o picătură tocmai pe lentilă... Am scris acestea sperînd să vă incite la o călătorie spre centrul pămîntului.

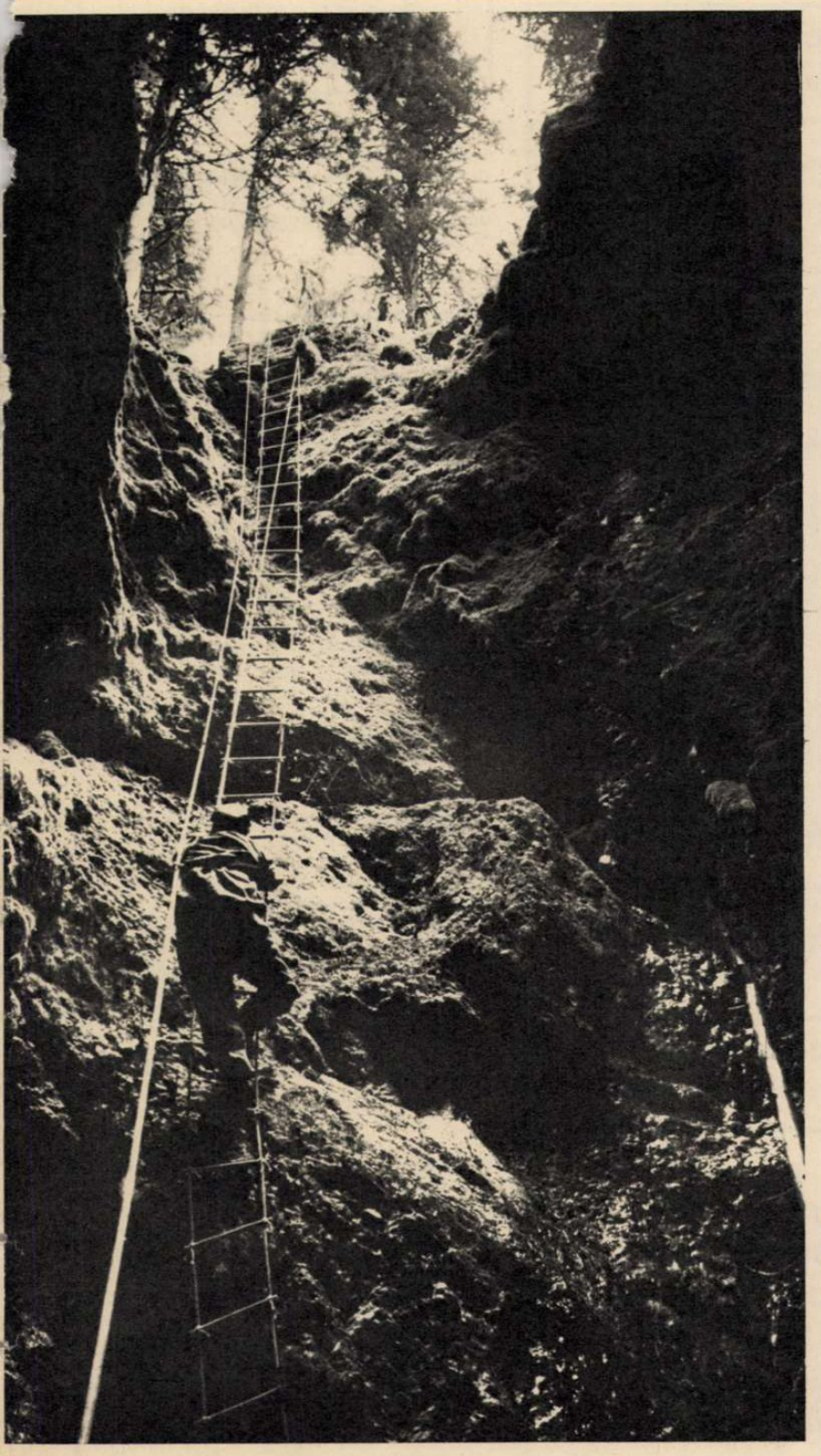

VICTOR MOCANU

RECVIEM

PENTRU UN RAPSOD AL MĂRILOR

Dinastia poetică a lui George Dan coboară cu demnitate din cel care a fost pionierul literaturii moderne de drumeție, Jean Bart. Cu autorul lui «Europolis» s-a înrudit prin pasiunea sinceră pentru călătoriile marine sau oceanice, prin nobila transfigurare în fața peisajului acvatic, prin emoția caldă de fixare a imaginilor în cuvînt, în vers. Poetul-marinar și-a împărțit viața cu a miilor de matrozi și hamali portuari, mare parte din opera sa fiind stăpînită de o sfîntă obsesie: marea cu oamenii săi deosebiți, ciudați, neînțeleși dar plini de o aură celestă, de o iluzie morganatică, bogată în sensuri umane și în puritate de claviatură napolitană. Dovadă: acest magistral crez poetic din poemul cu titlul simbol:

«TIMONĂ ȘI LIRĂ»

«De atunci, cu marinarii
pornindu-mă în rînd
schimbai timona-n liră,
din corzi de bronz vibrînd,
să simt durerea lumii de robi
în propriu-mi trup,
la toți de pretutindeni,
din inimă să-mi rup,
să-mi nalț pe umeri lira
și să-mi înalț în vers
mîndria de om liber,
stăpîn pe Univers!...»

Viața lui George Dan avea o singură și mirifică denumire: Marea. Fascinante, valurile sale i-au parcurs cu rezonanțe eroice, nostalgice, surprinzătoare, întreaga-i operă poetică. Cît de tulburătoare sună aceste versuri ce îndreptățesc afirmația, care compară existența poetului cu reverberația marină:

«Șimburi tare de măslină-n măsele
și pahare în dinți nu mai sparg —
au trecut tinerețele mele,
ca delfinii de-a tumba prin larg!»

Întreaga operă a lui George Dan are și vii rezonanțe din lumea lui Panait Istrati, Gorki, London; poeziile sale au densitate și fluență, o ardere pasională, o participare profundă în descoperirea de esențe.

Cu George Dan am pierdut un poet. Un poet de talent, privit numai la suprafață de o parte din critica literară. Timpul va îndrepta nedreptatea. Am pierdut un om. Un om de adîncă modestie și caldă omenie. Am mai pierdut un prieten. Un prieten sincer și adevărat. Cu cîteva zile înaintea morții sale, mi-a mărturisit:

— Abia aștept să mă așternă să-mi scriu jurnalul meu marin... Japonia, China, Anglia, Mediterana... Nu. Vreau să mai fac doar o singură călătorie, un drum pe oceanul Indian... și Pacific... Știu cîteva insule minunate...»

Nu știam că doar după o săptămînă aveam să fiu lîngă trupul său plecat într-o călătorie mult mai lungă și ireversibilă. Să fiu prezent la ultima sa plecare din rada cimitirului spre veșnicie. Dar eu îl aștept. Îl aștept ca și cum ar fi plecat pe oceanul Indian sau Pacific. Îl văd drept și neînfrînt lîngă timonă ca și lîngă masa sa de scris.

Îl aștept cu fiecare bătaie a inimii mele.

NICOLAE TĂUTU

lauda prieteniei

Prietenii de suferință sînt
pîine și sare pe Pămînt,
sînt ochi de lumină licărind,
cînd rătăcești în beznele pădurii,
sînt aer, cînd plămînii se sufocă,
sînt apă pentru arșița gurii,
și sînt pe sîngerînda rană vie
din inima mușcată de un șarpe:
gura ce soarbe sîngele inveninat.
Oricînd, îi întîlnești în viață,
să-i nalți pe Himalaia inimii
și-n locul soarelui să-i pui în dimineață!

Nici un prieten prieten pe lume...?
Prietenă — lumea întreagă!
Nici o iubită iubită pe lume...?
Iubită — lumea întreagă!
Nici un urmaș sau urmașă pe lume...?
Urmașă — lumea întreagă!
Singur cu tine în singurătate?
Snopi să te sfîșie gloanțele,
inimă, nu-ți pierde speranțele:
sus, cît mai scapără o singură stea,
arzi, luminează spre ea!

GEORGE DAN-decembrie 1971-

formule de excursii...

APRILIE ÎN AGENDA DV. SPORTIVĂ

Oficiile de turism din întreaga țară organizează cu prilejul numeroaselor manifestări sportive ale lunii, **excursii speciale.** Spicuim din calendar:

Patinaj — 6–9.IV — Poiana Brașov: concursul republican al speranțelor — «Cupa Cutezătorii»
— 13–16.IV — Miercurea Ciuc: Cupa României (seniori, juniori de patinaj artistic; masculin și feminin) etapa finală
Schi — 8–9.IV — Bușteni: «Cupa Bucegi» — concurs internațional (România, Austria, Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, Italia R.F.G.)
Fotbal — 9.IV — București: meci România–Franța
Box — 19–23.IV — București: Campionatele internaționale
Sărituri în apă — 23–25.IV — București: Campionat internațional
Turism-alpinism — 26–30.IV — Campionat universitar de orientare turistică — Slănic Moldova — etapa finală

ÎNTR-O ZI SAU DOUĂ ORI ÎN 3, 4 ZILE

"Orașul trandafirilor"... Marile văpăi la Porțile de Fier...

În aceste locuri romanii au despicat Dunărea cu podul lor de piatră, au înălțat castrul Drubeta, au construit terme. Orașul trandafirilor, Turnu Severin (municipiu pe vremea împăratului Hadrian), azi centru industrial, vă arată înfățișarea sa modernă înnoită în peisaj de primăvară. Pe urmele primăverii veți ajunge la Porțile de Fier — acolo unde Dunărea, stăpînită de giganticele construcții hidroenergetice și hidrotehnice, dă puterea a zece miliarde kw/oră anual.

Excursia combină, în unele variante, și o vizită în stațiunea balneară Herculane — oază mediteraneană la nord de Dunăre. (Preț: cca. 300—400 lei).

3 SAU 4 ZILE ÎN NORDUL OLTENIEI

"VINO MÎNDRO PE SUB LUNCI ..."

Poate că veți auzi pe undeva, de-a lungul acestui drum, cîntecul îngînat de vioara unui lăutar, la Ponoare, pe Dealul cu liliac. Fumul violet și primăvara oltenească vă primesc în culori noi — picături de smalț în ceramica de la Horezu, vîrtejuri în tabloul Cheilor Oltețului, piatră șlefuită în adîncuri la Peștera Muierii și la Polovragi. Celebru ca un muzeu, **Tîrgu Jiu** veghează comorile lăsate de Brâncuși — «Masa tăcerii», «Poarta sărutului», «Coloana infinită».

Arcul — mereu deschis — al călătoriei vă poartă spre Tismana și Rîmnicu Vîlcea, spre Govora, spre Culele de la Măldărăști, spre Baia de Fier și Peștișani. Organizatorii adaugă deseori în programul excursiei și o vizită la Porțile de Fier. (Preț 300—400 lei).

CHIAR DACĂ AU APĂRUT GHIOCEII...

În aprilie, zăpada este încă a schiorilor.

Viscole scurte pot desfășura, în miez de aprilie, aripi neașteptate, suflînd la «scîndură de gheață» coastele munților, troienind locurile adăpostite. Pe culmile mai înalte de 1 500 m ale Carpaților, iarna este încă în toiul său și schiorii se mai pot bucura de zborul lor alb.

Recomandăm schiorilor cu pregătire medie și celor avansați cîteva dintre cele mai frumoase trasee:

Munții Rodnei: coborîre din creasta principală (șaua Galațiului — 1920 m) pe versantul nordic pînă la cabana Puzdra (1510 m); pentru schiori avansați.

Munții Rarău-Giumalău: coborîre de la vîrful Rarău (1653 m), pe lîngă «Cantonul Pastoral», pînă sub cabana Rarău, în poiană (1530 m); pentru schiori cu pregătire medie.

Munții Bucegi: toate traseele de pe platou și din văile superioare (pînă la cca.1600 m); coborîre de la cabana Babele (2200 m) pe piciorul vestic Babele, pînă la Cabana Peștera (1610 m); pantele căldărilor nordice Mălăești și Țigănești; pentru schiori avansați și cu pregătire medie.

Munții Iezer-Păpușa: coborîre din vîrful Iezerul Mare (2463 m) pe piciorul estic, pînă la stîna Iezerul Mare (1740 m); pentru schiori cu pregătire medie.

Munții Făgăraș: coborîre de la cabanele Podragul, Bîlea Lac, spre cabanele Turnuri și Bîlea Cascadă; coborîre din vîrful Suru (2281 m) la cabana Suru (1500 m), pe piciorul muntelui Fruntea Moașei; căldările superioare Podragu, Bîlea și Puha (în apropiere de cabana Negoiul); pentru schiorii avansați și cu pregătire medie.

Munții Parîng: din vîrful Parîngul Mic (2083 m) pe fața nordică, pînă la Poiana Nedeilor, lîngă cabanele I.C.F. (1700 m) — ultima porțiune de coborîre trece chiar pe pîrtia de concurs a studenților (mai jos de 1500 m); pentru schiorii cu pregătire medie.

Munții Cibin — Lotru (Șteflești): în zona învecinată culmii Oncești-Niculești, lîngă complexul Păltiniș; dincolo de rîul Sadu, în apropiere de cabana Prejba — traseul de coborîre din vîrful Prejba (1745 m) pînă în poiana Vărețelor (cca. 1500 m); pentru schiorii cu pregătire medie.

Munții Retezat: pe văile nordice Galeșul, Pietrele și Stînișoara, pornind din căldările lacurilor cu aceleași nume (2040—2000 m), pînă la cabana Pietrele (1480 m).

Ing. NAE POPESCU

Nostalgia apelor la Radu Tudoran

«Aș vrea să merg într-o zi, pe prund, pînă la izvoarele Teleajenului, prima apă întîlnită de mine pe pămînt. Am copilărit pe malurile lui și am visat multe privind apa, cum venea de sus și cum se ducea la vale, dar eram prea mic spre a-mi începe explorările; pe urmă am plecat de-acolo și astfel am rămas cu regretul, existent și

astăzi, că n-am ajuns nici pînă la vărsarea riului meu, nici pînă la izvoare .

După Teleajen, aș vrea să ajung la izvoarele Nilului. Apoi la al Amazoanelor...

Despre rest e prematur să spun».

CICLOTURISM

vă recomandăm traseul

DEVA-HUNEDOARA-SIMERIA-ORĂȘTIE-SEBEȘ

Aproximativ 100 de kilometri, drum asfaltat, fără diferențe de nivel apreciabile. Desigur, n-am socotit even-

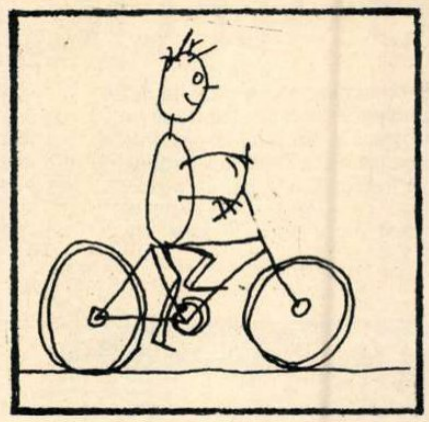

tualele abateri care ar putea cu ușurință dubla distanța ce desparte cele două orașe, de unde și posibila încadrare în timp, a excursiei, într-o zi sau în trei zile.

Și motive să facem abateri — sînt. Între moderna, uriașa «cetate de foc» a secularei Inidoara (Hunedoara de azi) și misterioasele urme ale cetăților strămoșești de pe dealurile Grădiștei (nu vom pătrunde, chiar pînă la ele, cu bicicleta...), Mureșul — văzut de antici fluviu — ne revarsă din cornul abundenței, de o parte și de alta, suficiente argumente. Socot daruri ale apei și parcul simerian Biscaria cu raritățile lui asiatice și americane, și Cîmpul Pîinii de dincolo de Orăștie, după cum, nu mai puțin, și urmele străvechii culturi Vînca–Turdaș, printre cele mai interesante de pe teritoriul României, cu rădăcini în pămîntul de unde avea să se ridice episcopul Mihail Tordaș (principal traducător al Paliei de la Orăștie), și la Tărtăria — așezată de specialiști lîngă Mesopotamia, într-o dispută nerezolvată privind întîia scriere omenească.

Două vestigii de cetăți la capete de drum — Deva și Sebeș — și numeroase biserici-monumente ne poartă gîndurile înapoi, la vremea cînd Pavel Chinezul, comite de Timișoara «...au luat pre un trup de turc în dinți, făr de nici un ajutor al mîinilor lui, pre altul subt o subțioară, și pre altul subt altă subțioară, și așa cu cele trei trupuri juca în horă...» Performanță care nu ne-ar mai fi astăzi la îndemînă decît — poate — făcînd uz de forța miraculoasă a izvoarelor termale din Geoagiu altfel de folosință și dacilor și romanilor.

Satisfacție în plus pentru fiecare dintre noi, îndrăgostiții de ciclism, va fi drumul ce alunecă înspre Mureș, la fostul Binținți, loc de naștere al inginerului Vlaicu, intrat deopotrivă în istorie și folclor: «Vlaicule, pui de țăran.../ Cînd ai dat să treci Carpații/ Să dai mîna cu toți frații/ Norocul te-a părăsit/ Pasărea s-a prăbușit/ Și pe tine te-a zdrobit». Sînt, în muzeul memorial, numeroase lucruri ce aparțineau inventatorului, printre care și bicicleta cu care a venit... de la München la Binținți!

În sfîrșit, Sebeșul, cu amintirea lui

formule de vacanță

Coresi a și celuilalt mare tipograf român, Ion Zoba din Vinț, cu splendidul edificiu basilical-gotic, din inima așezării — «civitas» încă în 1345, poartă deschisă spre Lancrăm, spre Mercurea și spre «Valea Frumoasei» lui Sadoveanu, la fel de bine simțite și de Blaga, inspirat poate tocmai de olarii de prin Săsciori sau Petrești atunci cînd a scris:

«...Se-nvîrte roata, sfîrlind, în orice casă,
De față sînt, în inimă, tiparele bătrîne
Trudescu-se ca-n somn olarii, și mocnesc
lingă cuptoare»...

M.I. PASCU

Dar ajung, într-o bună zi, și acolo....

Vacanțele mele sînt totdeauna foarte scurte. Am rareori mai mult de zece zile libere una după alta, și tot atît de rar, sau poate niciodată, nu mi le pregătesc din vreme. Le las întîmplării care mi-a dat mereu în schimb bucurii fermecătoare și inedite.

Nu mă gîndesc niciodată din vreme la cele cîteva zile de plajă la 2 Mai care încep să-și ceară dreptul de cum începe primăvara. Dar plec într-o bună zi de primăvară acolo. Nu mă gîndesc niciodată înainte la un drum pe Valea Oltului sau a Cernei. Dar ajung într-o bună zi de vară și acolo. Anul trecut, de la Tismana mai sus, spre Tg. Jiu, am fost într-un loc binecuvîntat: Hobița, satul lui Brâncuși. Există și un loc unde începe lumea... Unde visez de ani de zile să mă întorc, dar n-am putut-o face încă: Portița.

Și dacă la un început de săptămînă am cîteva ore libere, această vacanță de cîteva ore se consumă în București. De fiecare dată cu savoarea descoperirii unor cartiere pitorești și neașteptate, închizînd în fiecare casă farmecul unor secrete vechi pe care nu le mai cercetează nimeni sau care au încetat de mult să mai fie niște secrete.

Mă gîndesc în fiecare zi, trecînd spre teatru pe bulevardul supra-aglomerat de haine, că tinerii care-și freacă umerii de vitrine, de vînzătorii de ziare, de reclamele prost desenate ale unor filme sărace, nu știu — poate pentru că nu le-a spus nimeni — că numai la un sfert de oră distanță își pot plimba iubita în secolul XVIII...

IRINA PETRESCU

7 ZILE, CU TRENUL, ÎN CIRCUIT

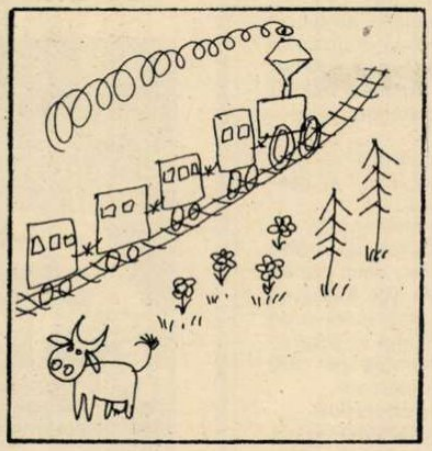

- *Cu numai 110,50 lei puteți străbate 730 kilometri*
- *Pe traseu: turnurile vechilor bresle — 2 stațiuni balneo-climaterice — primăvara... începe în Dumbrava Sibiului — Muzeul Brukenthal — file de istorie la Alba Iulia.*

Brașov – Sighișoara – Mediaș – Blaj – Sovata – Tg. Mureș – Războieni – Alba Iulia – Sibiu – Brașov

Ziua 1-a: dimineața — plecarea spre **Sighișoara** (tren la 6,05). Orașul întreg este o poezie a caselor și turnurilor de ev mediu. Veți putea vedea: celebrul Turn cu ceas din sec. al XIV-lea — azi muzeu de istorie; turnurile Fierarilor, Frînghierilor și Măcelarilor; Biserica din Deal (datînd din 1345) la care se ajunge urcînd frumoasa «scară pe podeste».

Ziua a 2-a: trenul de 9,09 vă duce spre **Mediaș,** cetate medievală odinioară, azi oraș modern cu atmosferă romantică. Se mai păstrează nucleul vechii cetăți din Piața Castelului (primăria veche, casa predicatorilor, casa Ștefan Ludovic Roth, biserica evanghelică), vestigii ale zidului de apărare.

După-amiaza: o excursie în stațiunea balneo-climaterică **Bazna** (15 km cu autobuzul) — renumită pentru izvoarele minerale și «sarea de Bazna».

Ziua a 3-a: plecare spre Blaj la ora 9,03. De aici, la 9,52, spre **Sovata,** stațiune balneo-climaterică apreciată pentru efectele terapeutice ale lacurilor sale sărate — Ursu, Aluniș, Negru, Roșu, lacul Șarpelui.

Ziua a 4-a: în Sovata, dacă zăpada mai stăruie încă — se poate schia pe dealurile din apropiere. O baie termală (cu apă minerală) vă reconfortează înainte de plecarea spre **Tîrgu Mureș** (tren personal la ora 15,10; sosire la 18,30).

Ziua a 5-a: zi întreagă pentru vizitarea orașului, reședință a județului Mureș: Palatul cultural; Muzeul de artă (cu opere semnate Aman, Grigorescu, Luchian, Vermont, Tonitza, Miklos Barabaș, Mihaly Munkacsy, Gheza Dosza, Zoltan Vereș, Al. Ciucurencu); biblioteca «Teleki», una dintre cele mai vechi din țară. Plecarea la 15,30 (tren personal) spre Războieni, apoi spre Teiuș (legătură la 18,31) și, de aici, cu trenul de 19,33, spre **Alba Iulia.**

Ziua a 6-a: **Alba Iulia** — oraș cu străvechi tradiții istorice. Aici, în 1601, Mihai Viteazu a săvîrșit, vremelnic, unirea țărilor române. Tot aici, în adunarea de la 1 decembrie 1918, masele populare au exprimat hotărîrea unirii Transilvaniei — străvechi pămînt românesc — cu restul țării, înfăptuindu-se, astfel, crearea unui stat român unitar și independent. Evenimentul este relatat în documente expuse la **Muzeul Unirii.**

În **Alba Iulia:** vestigiile cetății romane Apullum; cetatea Alba Carolina (sec. XVIII) cu porțile ei monumentale; obeliscul Horia, Cloșca și Crișan (în Alba Iulia, pe dealul Furcilor, au fost executați eroii mișcării populare); biblioteca documentară Bathyaneum (valoroase manuscrise și incunabule); palatul princiar — fostă reședință a voievozilor Transilvaniei.

Ziua a 7-a: La ora 13,20 (tren personal), plecarea spre Vințul de Jos și, de aici, cu trenul accelerat de 13,53, spre **Sibiu.** Orașul de azi — vechiul Cibinum — înfățișează călătorului priveliștea fermecătoare a burgului medieval, întregind poetic atmosfera epocii moderne.

La Sibiu: Muzeul Brukenthal — unul dintre cele mai vechi muzee din țară (galerie de pictură cu tablouri prețioase ale școlii românești și universale; secție de etnografie; Turnul Sfatului (sec. XVI) — expoziție-muzeu; pasajul Scărilor; **Dumbrava Sibiului** — un interesant Muzeu al tehnicii populare, lac, camping; plecarea spre Brașov la 20,30.

NOTA BENE: Bilete în circuit — la toate agențiile C.F.R. și la birourile din gări.

16 zile prin țara lui Chopin, a lui Sienkiewicz a Mariei Curie

BUCUREȘTI—CRACOVIA — KATOVICE — WROCLAW — POZNAN—TORUN— GDANSK — VARȘOVIA — BUCUREȘTI.

Călătorie cu trenul și autocarul.

Preț: cca. 3 200 lei.

Primul popas al călătoriei: **Cracovia** — unul dintre cele mai romantice orașe din Europa, burgul cu porumbei, cu bazar tradițional, cu flori și heralzi care trîmbițează orele din vîrf de clopotniță. În cele două zile petrecute aici veți vedea celebra Universitate a Jagelonilor, Castelul Wawel — străveche reședință a regilor Poloniei (o impresionantă colecție de goblin-uri), multe alte monumente istorice, case și muzee care păstrează orașului o tulburătoare atmosferă medievală. Orașul industrial **Nowa Hutta,** salina de la **Wieliczka** (adevărat palat subteran din... sare), lagărul de concentrare de la **Oswiecim, Katovice** — centru industrial al țării, **Wroclaw** (capitala Sileziei de Jos) — vor fi etapele zilelor următoare. Alte două zile le veți petrece la **Poznan** — orașul tîrgurilor internaționale — unde veți vizita, printre altele, un interesant Muzeu al instrumentelor muzicale. La **Torun:** vechile ziduri ale cetății, catedrala, Universitatea Copernic. În portul **Gdansk** (oraș la gurile Vistulei) plimbările vă poartă printre vechi monumente de istorie și artă: Curtea lui Artus, vechiul arsenal, Muzeul Pomeraniei; vi se rezervă un concert de orgă și o plimbare cu vaporașul în golful Gdynia. Capitala Poloniei, **Varșovia,** vă găzduiește în ultimele zile de călătorie.

Urna cu inima lui Chopin (compozitorul s-a născut într-o localitate apropiată — la Zelazowa Wola), parcul Lazienki (unde au loc concerte Chopin în aer liber), Muzeul de istorie, Palatul culturii și științei, panorama fluviului Vistula — sînt tot atîtea motive care vor însuflețí imaginea despre acest oraș greu încercat de război, azi o metropolă în plină strălucire.

REGULAMENTUL CONCURSULUI „firul ariadnei"

I. Scopul

Concursul «Firul Ariadnei» se organizează pentru atragerea unui număr cît mai mare de turiști într-o amplă acțiune educativ-patriotică de refacere a marcajelor existente și de realizare a noi marcaje pentru introducerea în circuitul turistic a cît mai multor zone și itinerare montane.

II. Participanți

Toți iubitorii drumeției, tineri și virstnici, constituiți în echipe de marcatori aprobate de comisiile județene de marcare. Participarea la lucrările de marcare sau re-marcare se consideră muncă voluntar-patriotică.

III. Criteriile de premiere

Atit pentru refacerea marcajelor vechi cît și pentru marcarea unor noi trasee, criteriile de apreciere sînt aceleași, stabilindu-se însă clasamente diferite: traseele ale căror marcaje se refac vor fi clasificate în grupa A, iar cele nou marcate în grupa B.

1. Calitatea studiului tehnico-economic-organizatoric și documentației necesare marcării sau re-marcării fiecărui traseu.

2. Dificultatea traseului. Se au în vedere: diferența de nivel între primul și ultimul marcaj; gradul de accidentare a noii zone montane străbătute și modul ingenios de stabilire a traseului.

3. Lungimea traseului, stabilită în mod optim în funcție de configurația terenului, timpul necesar cel mai mic de parcurs și cea mai largă accesibilitate.

4. Importanța turistică a zonelor redate circulației turistice apreciată prin numărul obiectivelor aflate pe traseu sau în apropiere (monumente ale naturii, locuri istorice, monumente de artă, obiective de interes etnografic și folcloric, locuri de privire a panoramelor etc.).

5. Realizarea unor tronsoane de legătură (trecere) între doi sau mai mulți masivi muntoși.

6. Numărul și calitatea elementelor de marcaj instalate pe traseu, inclusiv panourile de orientare.

7. Timpul necesar de realizare a marcajelor și redarea cît mai rapidă în circuitul turistic a traseului.

8. Trasee marcate în masivi mai puțin frecventați, urmărindu-se în felul acesta deschiderea unor noi zone și introducerea lor în circuitul turistic de masă.

9. Căi de acces spre cabanele de pe traseele mai puțin frecventate.

10. Cantitatea și calitatea elementelor de marcaj realizate prin muncă voluntară de către colectivul de marcatori.

Pentru echipele de pionieri se recomandă mai ales re-marcarea traseelor cunoscute, ușor accesibile, fără diferențe mari de nivel.

Clasificarea și acordarea premiilor pe echipe se va face în funcție de punctajul total obținut pe baza notării fiecărui criteriu enunțat mai sus.

IV. Organizarea acțiunii

1. Comisia centrală a concursului «Firul Ariadnei» este formată din reprezentanți ai Ministerului Turismului, B.T.T. al U.T.C., Consiliului Național al Pionierilor și Federației Române de Turism-Alpinism, precum și din turiști și alpiniști de prestigiu.

2. Comisiile județene sînt formate din reprezentanți ai consiliilor populare județene, oficiilor județene de turism, agențiilor județene ale B.T.T., consiliilor județene ale organizației pionierilor și al C.J.E.F.S., precum și din 1–3 specialiști în turism și alpiniști de prestigiu.

3. Înscrierea echipelor de marcare sau a persoanelor care vor să se încadreze în astfel de echipe se face la comisiile județene pentru marcarea și re-marcarea traseelor turistice (care vor funcționa la sediul O.J.T.), menționîndu-se obiectivul acțiunii și perioada de execuție.

4. Comisia centrală, care va funcționa la sediul Ministerului Turismului, avizează toate proiectele de execuție și documentația necesară, și numai după avizarea acestora se poate trece la executarea marcajelor. Aceste materiale trebuie să cuprindă studiul tehnico-economic și schița topografică ale traseului pe care se vor desfășura lucrările; lista lucrărilor care trebuie efectuate; planificarea calendaristică a acestora; lista echipelor, pe zone de lucru, cu nominalizarea tuturor participanților la acțiune și specificarea profesiei.

5. Fiecare comisie județeană pentru marcarea și re-marcarea traseelor turistice va stabili clasamentul echipelor care vor concura la premiile concursului «Firul Ariadnei» și-l vor trimite Comisiei centrale pînă la data de 15 decembrie a.c. (data poștei). Clasamentele echipelor vor fi însoțite de lista completă a tuturor celor care au constituit echipele și au lucrat efectiv la realizarea marcajelor precum și o apreciere a fiecărei echipe și a traseului marcat în funcție de criteriile de premiere.

6. Comisia centrală va stabili clasamentul final și premiile concursului.

7. În cazul echipelor care vor să marcheze trasee pe teritoriul unui alt județ, decît cel de care aparțin, ele vor trebui să aibă avizul de participare și de la comisia județului în care se află masivul muntos pe care vor să execute marcajul.

V. Premiile concursului

Premiile Concursului «Firul Ariadnei» se vor acorda echipelor de marcatori și vor consta în excursii în țară și peste hotare, vacanțe în taberele de tineret, echipament de munte, abonamente la revista «România Pitorească».

1. *Premiul «România Pitorească»* — I, II, III — se va acorda primelor trei echipaje care au cumulat punctajele maxime în concurs.

2. *Premiul «Firul Ariadnei»* — se va acorda pentru marcarea celui mai dificil traseu (Grupa A și B).

3. *Premiul «Magistrala Carpaților»* (A și B) — pentru cel mai bun tronson de legătură între doi sau mai mulți masivi muntoși.

4. *Premiul «Badea Cîrțan»* — se va acorda pentru cel mai lung traseu (Grupa A și B).

5. *Premiul «Traseul necunoscut»* (Grupa B), pentru cel mai bun marcaj într-un masiv mai puțin cunoscut turiștilor.

6. *Premiul «Exploratorii»* (Grupa B), pentru realizarea unui sistem de marcaje într-un masiv muntos nemarcat, sistem care să facă accesibile principalele trasee ale masivului.

7. *Premiul «Ingenioșilor»* — se va acorda echipei care a confecționat cele mai multe și mai bune materiale de marcaj.

8. *Premiul «Cutezătorii»* — pentru cel mai tînăr echipaj (elevi și pionieri), care a marcat sau re-marcat un traseu.

9. *Premiul «Pana de aur»* — pentru cea mai frumoasă relatare (reportaj, jurnal de bord, note de călătorie), despre acțiunea la care semnatarul a participat efectiv.

Toți participanții la concurs vor primi din partea revistei «România Pitorească» carnetul și insigna «Firul Ariadnei».

siriu NU MAI ESTE MUNTELE NECUNOSCUT

Nu demult, mi-a căzut în mînă un mai vechi număr al ziarului «Viața Buzăului». În coloanele închinate faptului cotidian, descopeream titlul unui articol care supunea discuției o problemă interesantă. Era vorba de o «masă rotundă» despre valorificarea patrimoniului turistic al plaiurilor cutreerate cîndva de C.D. Aricescu, de Al. Odobescu, Caragiale și N.D. Cocea, de Gh. Tattarescu și Ion Andreescu.

Investigarea în viitorul turismului buzoian era interesantă, dezvăluind entuziasmul și îndrăzneala participanților, pentru că făcea apel la aportul voluntar al unor instituții locale și al cetățenilor, în special al tinerilor din fabrici și școli, și pentru că se bizuia pe ecoul — fără acoperire la vremea aceea — al cîtorva sugestii născute din dragostea statornică a unui mănunchi de oameni față de spirituala lor legătură cu locurile natale.

Mi-a venit ideea să urmăresc, după mai bine de doi ani, destinul acelor propuneri.

Din fericire, cele exprimate în acea formulă gazetărească nu au avut o soartă efemeră. Elevi și profesori, directori de întreprinderi, pădurari și tineri muncitori au găsit în chemarea romanticilor îndrăgostiți de drumeție un îndemn la acțiune. O participare «în întregime voluntară», cum spune profesorul Aurelian Pițu, președintele Consiliului județean de îndrumare pentru ocrotirea naturii, la care, tot după spusele sale, «s-a muncit cu tragere de inimă și s-a făcut ceva pentru ca județul Buzău să-și poată arăta mai lesne frumusețile turiștilor de pretutindeni».

Într-adevăr, aici s-a făcut ceva în lupta cu inerția, cu nepăsarea, cu indiferența. Cu puțin timp în urmă, dacă nu cunoșteai bine potecile ciobănești sau dacă nu apelai la ajutorul unui localnic, cu greu te puteai încumeta spre culmile muntelui. Nu exista nici un fel de marcaj, nici o posibilitate de a te orienta.

Astăzi, Siriu nu mai este un munte necunoscut. Buzoienii l-au marcat în lung și-n lat, au plantat stîlpi indicatori pe cărările care îl leagă de zona turistică a Ciucașului, însumînd 25 km de trasee. Pentru condițiile în care a fost

realizată, cifra pare incredibilă. Un jurist, Ion Mihalcea, a întocmit voluntar schița traseelor care urmau să fie marcate; doi profesori — Mihai Stănescu, de la liceul de băieți și Ion Popescu, reprezentantul organizației județene de pionieri — au introdus în planurile lor de acțiune marcarea voluntară, cu ajutorul copiilor, a primelor trasee; uteciștii din noile fabrici și uzine ale Buzăului au adunat și au confecționat, din deșeuri de metal, stîlpii de marcaje; pădurarii de la Ocolul silvic Nehoiu s-au constituit în echipe care au ieșit pe teren pentru trasarea corectă a marcajelor...

Nu mi-a fost greu să reținnumele acestor entuziaști. Le mai întîlnisem la «masa rotundă» din coloanele ziarului local. Aveam să le descopăr din nou, puțin mai tîrziu, în fruntea cadrelor didactice și a grupelor de elevi care începeau marcarea altor trasee în zona subcarpatică Măgura-Ciolanu-Muzeul Taberei de sculptură. Era pentru prima dată în istoria turistică a județului cînd se sugera vizitatorilor ideea unui itinerar tematic, cu referințe de ordin istoric și artistic.

Îl întreb pe Aurelian Pițu, dascălul cu părul cărunt, despre care membrii Consiliului județean de îndrumare pentru ocrotirea naturii spun, mai în glumă, mai în serios, că știe de pe rost tot ce se petrece în flora, fauna sau geologia județului:

— Care a fost momentul cel mai emoționant al acestei acțiuni?

— Îmi este greu să vorbesc despre unul singur. Au fost mai multe, fiecare dintre ele părîndu-mi-se, atunci cînd le-am fost martori, momentul cel mai emoționant. Poate clipa cînd am văzut primul stîlp de marcaj înfipt pe Siriu; poate ziua cînd muncitorii de la schela Berca au întins plase de sîrmă în zona vulcanilor noroioși pentru a feri de eroziuni acest important monument al naturii; poate inițiativa pădurarilor de a se oferi drept călăuze marcatorilor prin hățișurile muntelui; poate ideea marcării tuturor rezervațiilor naturale cu tăblițe indicatoare, cu gîndul preîntîmpinării distrugerilor și degradărilor. Sau, poate că nici nu am trăit încă momentul acela. Mai avem atîtea de făcut...

Aflam atunci de la un prieten al meu, bucureștean prin adopțiune, dar legat puternic de vatra plaiurilor natale, că la Buzău s-a început etapa preliminară marcării masivului Penteleu. S-a făcut adică recunoașterea traseului, au fost procurate materialele, se lucrează la întocmirea schițelor. La vară, elevii și pionierii, uteciștii din tînăra industrie buzoiană, pădurarii din Nehoiu și din toate cătunele județului vor porni iară pe cărările neumblate ale muntelui.

Va fi, pentru a nu știu cîta oară, o participare «în întregime voluntară», cum spune cu încîntare, ori de cîte ori vine vorba, profesorul cu tîmplele cărunte.

NICOLAE DOCSANESCU

CEA MAI COMPLETĂ HARTĂ A ciucașului

AUTORUL: UN ELEV DE 16 ANI

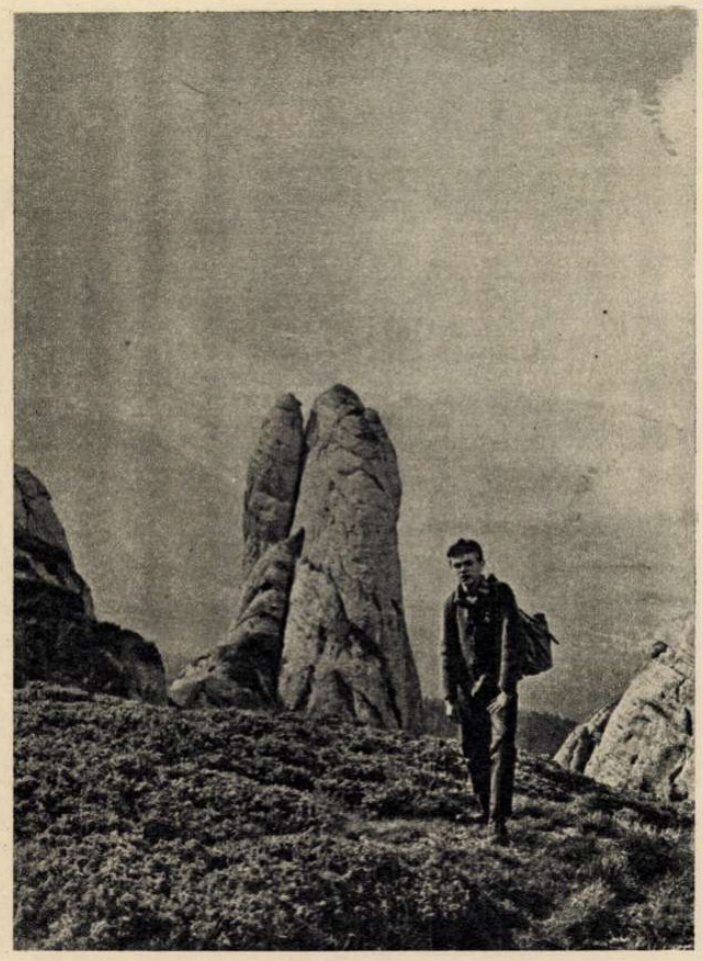

Apariția revistei «România Pitorească» a însemnat pentru mine mai mult decît o mare satisfacție. Deși nu am decît aproape 16 ani, pot spune că am o destul de bogată activitate turistică. Să nu credeți că mă refer la concediile de odihnă petrecute în stațiunile climaterice sau de pe litoral ci la o activitate «conștientă», de turism pur, în mediul alpin.

Primele excursii le-am făcut în Ciucaș. Este masivul cel mai drag mie, poate pentru că îl cunosc cel mai bine din munții străbătuți pînă acum, pentru că în el am căpătat acea sete de peregrinare pe munte care nu te mai părăsește niciodată. Sînt bucureștean și în fiecare vară mă duceam și mă duc în stațiunea Cheia, punct care reprezintă baza de plecare în cele mai frumoase trasee din Ciucaș.

Cînd eram mic, punctele de excursii din Ciucaș pe care le puteam, zi de zi, «cuceri» nu erau mult depărtate de Cheia. Cînd am mai crescut puțin, sub conducerea unui ghid «improvizat» din stațiune, care mă îndrăgise și pe care îl îndrăgisem foarte mult, am început să «învăț» turism, să cunosc o mulțime de date despre munte în general, și despre Ciucaș — în special. La 10–11 ani, bătusem multe poteci marcate, poate toate, cunoșteam hățișele și vîlcelele care îi plăceau bunului meu prieten, «nea Buzescu».

În anul 1969 am terminat, teoretic vorbind, cunoașterea completă a masivului; nu vreau să înțelegeți greșit! Nu mă pot declara cunoscător absolut al acestui minunat masiv, însă, privesc comparativ cu mulți dintre bunii cunoscători ai săi.

Excursiile nu s-au rezumat numai la Ciucaș. În 1970 am făcut un foarte frumos traseu în Bucegi, în care ghidul meu a fost tata, un bun cunoscător al acestui masiv. Multe zone noi am descoperit, insistînd asupra zonei mele favorite din Bucegi: Mălăești. În 1971 am făcut cele mai multe excursii, deoarece bucurînd părinții cu intrarea în clasa a IX-a la Liceul Spiru Haret, am primit permisiunea de a merge și în alte spectaculoase masive: Piatra Craiului, prin care am umblat 10 zile ajutat fiind de excepționala carte a tov. Emilian Cristea; apoi Retezatul, care m-a impresionat deosebit și din nou Bucegii, pe un traseu în care am insistat mai ales asupra abruptului vestic și apoi nord-vestic.

Am «devorat» ghidul lui D. Ionescu-Crînguri și Ovidiu Manițiu despre Ciucaș, din 1958, dar aceasta este poate singura lucrare bună despre masiv. Nici o lucrare (!) nu a mai apărut din 1958 despre această bijuterie alpină: masivul Ciucaș și, de atunci încoace, numărul de turiști s-a înmulțit surprinzător.

Nu mai vorbesc de eforturile unui grup de prieteni care, împreună cu mine, am făcut cca. 8–10 cópii, în mai multe rînduri (de vreo doi ani de zile) după harta din «Ghidul» din 1958 pe care le dădeam prietenilor turiști mai tineri sau mai vîrstnici. Un asemenea exemplar, mult completat față de 1958 vi-l dăruiesc în semn de cadou «de naștere» a revistei, cu o rugăminte: este o sarcină a revistei dumneavoastră de a insista asupra unor zone din masivele mai puțin umblate!

Aș da un exemplu: mulți, foarte mulți turiști din Ciucaș folosesc drumuri de acces spre vîrful Ciucaș, cele dinspre sud. De preferință: satul Cheia–Cabana, M. Roșu – Cabana, Ciucaș – vf. Ciucaș. Extrem *de puțini sînt însă aceia care au ajuns pe vf. Ciucaș venind dinspre Brașov – Zizin, pe traseul: Poiana Delghiului – Plaiul Domnesc – vf. Ciucaș. Și aceasta din două motive: — dificultatea traseului și lipsa unei cabane, a unui mic refugiu, absolut necesar, întrucît turiștii nu pot acoperi într-o zi distanța Brașov – Zizin – Poiana Delghiului.*

Iată cauza pentru care unul din cele mai extraordinare trasee din masiv, care oferă spectacolul abruptului nord-vestic (asemănător abruptului estic *al Pietrei Craiului) nu poate fi admirat de turistul începător, timid, temător de locuri de care nu a auzit!*

ANDREI VÂRLAN
elev clasa a IX-a,
Liceul Spiru Haret —
București

P.S.

Rog a păstra harta pe care v-am trimis-o și fotografiile ca semn al prețuirii de care vă bucurați din partea mea. Rog a arăta harta și unor cunoscători pentru a vedea dacă noile detalii și modificări aduse sînt corecte.

DIN PARTEA REDACȚIEI

Dînd curs dorinței elevului Andrei Vârlan, redacția noastră a solicitat opinia tovarășului I. Ionescu Dunăreanu — unul dintre cei mai competenți autori de literatură turistică. Domnia sa ne-a declarat: «**Este cea mai completă hartă a Ciucașului realizată pînă în prezent! Am rămas entuziasmat de maturitatea de gîndire a autorului și de dinamismul pasiunii sale pentru drumeția de munte!**» Ca urmare a acestor aprecieri, am considerat că va fi folositor tuturor să publicăm o hartă a masivului Ciucaș, executată după schița elevului Vârlan (pag. 25)

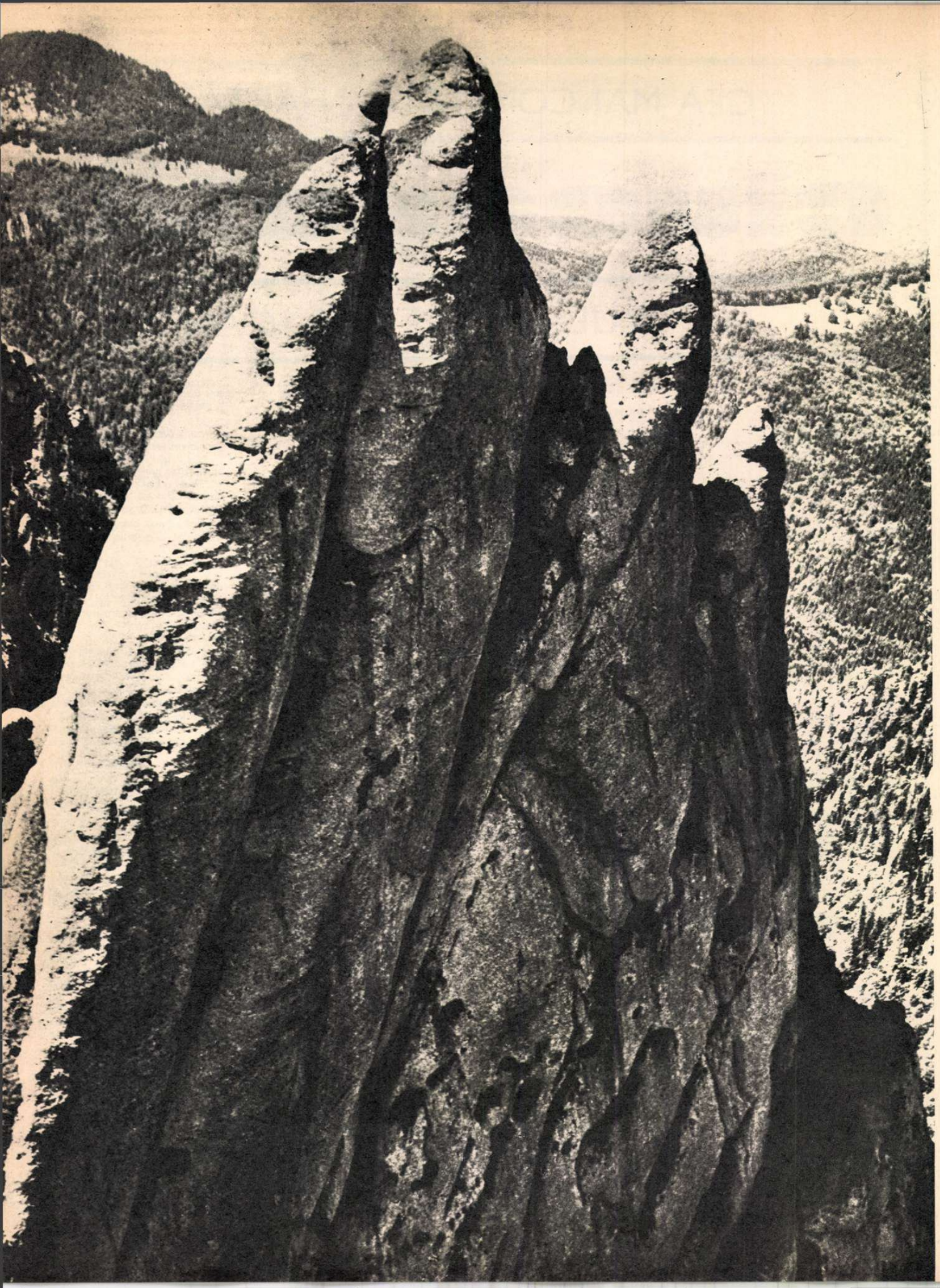

Andrei Vârlan vă propune:

3 excursii
în circuit
în masivul Cheia

PUNCT DE PLECARE ȘI DE SOSIRE, STAȚIUNEA CHEIA

CIRCUITUL 1: Cheia – v. Berii – Pasul Bratocea – Mt. Bratocea – vf. Ciucaș 1959 m – v. Berii – Cheia.

Circuitul permite atingerea celui mai înalt vîrf din Ciucaș și cunoașterea uneia dintre frumoasele zone înalte ale masivului. Durata: 8–9 ore. Marcaje: bandă albastră, cruce albastră.

CIRCUITUL 2: Cheia – Cabana M. Roșu 1 260 m – Culmea Iropșoarele – Zăganul – Cheia.

Circuitul poartă turistul pe cea mai stîncoasă creastă a masivului, cu punctul de maximă altitudine la 1 882 m. Traseul este destul de dificil. Durata: circa 7 ore. Marcaje: bandă galbenă, triunghi roșu, bandă roșie.

CIRCUITUL 3: Cheia – Poiana Stînii – Valea Stînii – Cabana Ciucaș – v. Berii – Cheia.

Traseul trece prin locuri foarte puțin umblate, dar pline de frumuseți. Punctul cel mai interesant îl constituie: Cheile Stînii, lungi și foarte înguste. Traseul prezintă dificultăți la orientare în cîteva locuri. Durata: circa 9–10 ore. Marcaje: bandă albastră și cruce albastră.

«Mîna Dracului» din masivul Ciucaș

Foto: NAE POPESCU

ÎNTORSURA BUZĂULUI

ZIZIN

BRAȘOV

CAB. RENTEA

MĂNECIU—VĂLENII DE MUNTE

MĂNECIU

Munţele Sasului

1029

Culmea Dobromirului

Vama Buzăului

Buzău

1096 vf. Negru

Poiana Delghiului

Muchia Ogărceni

vf. Calvaria

1330 vf. Măgura de Jos

vf. Drăgoiului

vf. Dungul

1198 vf. Piaşul

Piatra Mitacului

vf. Drăteanca

Poiana Seciului

M. Seciului

M. Strîmbu 1958

1861

Culţii Matii (Inalţi) 1675

Şaua Ciucaşului

Baita cu Horn

Culmea Şipoteler

Munţele Tesla

vf. Tesla 1428

Mina Dracului

vf. Ciucaş 1954

Porumbet

Şaua Ţigăilor

Ţigăile Mari

Piatra de Lapte

Poiana Piatra de Lapte

M. Pietrele Albe

1848

Cabana BABARUNGA

M. Chiruşca

Cabana CIUCAŞ

1632

Curmătura Stînii

Culţii Boncuţei

Ţigăile Mici

Turnul Căprioarei

Culmea Stînii

Culmea Andrei

Culmea Văii Stînii

1650

1252

Culţii Bratocei

Şaua Bratocei

M. Roşu

Cabana MUNTELE ROŞU

vf. Grapa Mare

Puntea Dracului

La Scări

Curmătura Zăganului

Culmea Grohotişurilor-Zăganul

Culmea Serviţelor

Pasul Boncuţa

Curmătura Balaban

Poiana Berii

Pasul Bratocea

Poiana Zăganul

vf. Zăganul 1785

Colţul Alexandru

Stînca lui Mihai

1603

Poiana Stînii

Păstrăvărie

vf. Roşca

Piscul Şiera

Cheia

Mănăstirea Cheia

Culmea Berzăianului

Picioarul Căzăneţii

vf. Bobul Mic

Valea Neagră

Telecabina

LEGENDA

- Drum naţional nemodernizat
- Drum accesibil auto
- Drum forestier
- Potecă turistică
- Potecă turistică marcată [marcaj bandă galbenă]
- Cabană turistică
- Stînă

Harta masivului Ciucaş executată după schiţa elevului ANDREI VÎRLAN

Surpriza anului: după 23 aprilie, vom face plajă la mare!

aprilie

N. TOPOR:

CRUGUL SAU UMBLAREA VREMII ÎN LUNA APRILIE PE ULTIMII... 2151 ANI

În lumea antică, luna aprilie începea cînd constelația Pleiadelor răsărea seara, iar cea a Scorpionului apunea dimineața; aceasta constituia și un semn că încep furtunile cu nori mari și groși ziua. La 1 aprilie, romanii, în deosebi femeile, sărbătoreau pe zeița Venus, căreia i se spunea cu această ocazie «Fortuna virilis»

În decursul ultimelor milenii, luna aprilie, în urma încălzirii Polului Nord; a instalat deasupra Europei un climat temperat. Unele răbufniri către sud ale aerului polar au fost totdeauna păgubitoare, pentru că surprindeau vegetația în prima fază a dezvoltării. Se găsesc consemnate și multe fenomene anormale, care s-au produs în această lună. Desprindem din vechi scrieri și din cronici că:

«**În anul 179 î.e.n.** se produce între 26 și 28 aprilie o furtună nemaipomenită, care face mari stricăciuni în toată Roma. În Tracia, în munții Danuca, bastarnii, plecați pentru a prăda, sînt alungați de această furtună, amestecată cu ploaie și piatră extraordinară».

«**În anul 363, la 7 aprilie,** armata lui Iulian Apostatul este lovită de o mare vijelie cu vîrtejuri foarte puternice pe malul Eufratului, unde mor mulți ostași».

«**În aprilie 1228** din cauza timpului foarte călduros a început secerișul, iar în 1246, la 25 aprilie, cade o zăpadă mare cu frig puternic în toată Europa, pricinuind pagube enorme».

«**La 20 aprilie 1359** catedrala din Siena este lovită de un trăsnet și fiind slujbă au murit multe persoane. După trei zile de la acest tragic eveniment, un ger năpustit asupra Europei distruge toate viile».

«**La 10 aprilie 1446** o vijelie extraordinară, cu frig și căderi mari de zăpadă, se produce în centrul și vestul Europei, apele Mării Nordului năvălesc pe continent înghițind 16 localități cu oameni cu tot».

«**La 26 aprilie 1593** o furtună cu trăsnete aprinde și arde toată Cetatea Brașovului».

«**La 11 aprilie 1667,** în plină zi, apare pe cerul Brașovului o stea foarte strălucitoare, iar după 6 zile începe să ningă și să fie frig».

«**În aprilie 1669** a fost o secetă grozavă în toată Transilvania, că pămîntul a ajuns tare ca fierul».

«**În aprilie 1700** a fost o zăpadă de patru coți, care a speriat lumea și care a distrus toată vegetația în Transilvania de a trebuit să se ducă grîu din Valahia».

În ultimii 120 de ani, cea mai rece lună aprilie a fost în 1864 pentru jumătatea de nord a țării și în 1893 pentru sudul teritoriului, iar cea mai călduroasă lună aprilie a fost în 1934 în Transilvania și 1950 în Cîmpia Dunării. Cea mai ridicată temperatură din această lună s-a înregistrat la Alexandria (34,9°), iar cea mai scăzută la Vf. Omul (—26,1°).

APRILIE '72 VA ÎNCEPE CU UN TIMP CĂLDUROS dar vîntos din cauza unui front de ploi ce va traversa țara în zilele de 3—4, cînd se vor semnala, pe lîngă ploi și averse de ninsoare, descărcări electrice și rafale ale vîntului de nord. Trecerea acestui front de aer rece va determina și o scădere a temperaturii. Din 5 aprilie, vremea se va încălzi din nou, cerul va deveni variabil. **Între 7 și 12 aprilie timpul va fi nestatornic,** cu înnorări accentuate în unele zile, cu ploi slabe și locale care vor fi însoțite, unele, de fenomene electrice, iar altele se vor transforma în căderi de ninsoare. Acestea vor fi și ultimele ninsori ale iernii. Temperatura va scădea apreciabil, după 10 aprilie, cînd în Transilvania și Moldova se vor produce noaptea îngheț și brumă.

Începînd din 13 și pînă în 21 aprilie, timpul va fi în general frumos și se va încălzi în toată țara. Cerul va fi variabil mai mult însorit, cu unele înnorări mai pronunțate între 17—19 și 21 aprilie, cînd vor cădea ploi slabe și locale, precedate de intensificări ale vîntului.

Între 22 și 26 aprilie, vremea va lua caracter tropical din cauză unui val de aer cald, care va urca temperatura la peste 30° în cea mai mare parte a țării. După aceste călduri excepționale va urma, pînă la sfîrșitul lunii, un timp ploios, cu temperatura în scădere simțitoare.

În concluzie, **luna aprilie va fi favorabilă turismului** pe tot parcursul ei. **După 23 aprilie se va putea face plajă pe litoral.** În zona alpină a Carpaților, perioada declanșării avalanșelor se va prelungi pînă la 22 aprilie, dată după care zăpada se va topi și evapora aproape integral.

2.IV — În această zi din anul 1819 s-a născut în comuna Bolintinul din vale (jud. Ilfov) poetul și prozatorul Dimitrie Bolintineanu, un deschizător de drumuri în memorialistica românească de călătorii. Însemnările sale atît din străinătate, cît și din țară, ce se remarcă prin noutatea și pitorescul descrierilor, constituie și astăzi o lectură antrenantă.

13.IV — S-a născut la Bîrlad (1886) pictorul, graficianul și publicistul Nicolae Tonitza. Cele mai valoroase tablouri — inspirate din consecințele tragice ale primului război mondial («Coadă la pîine», «Femei sărace» etc.), din observarea psihologiei copilului («Fata pădurarului» etc.), peisajul dobrogean, marin și al periferiilor de oraș — pot fi admirate la Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România, «Muzeul Zambaccian» din București, Muzeul Brukenthal din Sibiu, muzeele de artă din Cluj, Constanța, Craiova, Iași, Ploiești și Tg. Mureș etc., precum și la Muzeul sătesc din Topalu. N. Tonitza este și autorul picturii interioare a bisericii de la Schitul Durău.

LA AGNITA, DE ZIUA „urțelilor"

La Agnita, orășelul de pe valea Hîrtibaciului, există o asemenea zi, cînd oamenii îmbracă straie bizare, își acoperă fețele cu măști, petrecînd într-un carnaval original și plin de prospețime, cînd străzile și casele își schimbă incredibil înfățișarea, devenind părtașe la serbarea «urțelilor». Totul se petrece într-o duminică — la sfîrșit de ianuarie sau la începutul lui februarie — cînd locuitorii Agnitei dau viață unei tradiții străvechi. Dacă întrebi pe vreunul dintre ei despre originile acestui obicei săsesc, îți va povesti, poate, legenda despre frumoasa Ursula, care s-a mascat cîndva la fel, pentru a-i speria și a-i pune pe fugă pe turcii ajunși sub zidurile cetății. Poate că de-aici vine și numele serbării; nimeni nu mai știe exact. Unii sînt chiar de părere că termenul săsesc ar avea corespondent în românescul «ursari», justificat de participarea acestora la programul de carnaval. Obiceiul, care seamănă pe alocuri cu o datină moldovenească sau cu o sărbătoare tradițională din Slovacia ori de pe malurile Vistulei, are ecouri mai îndepărtate, prin părțile Rinului, fiind probabil adus de coloniștii germani încă din secolul al XII-lea.

Pregătirile încep cu multe zile în urmă: din lăzi străvechi se scot costumele la aer, se împletesc din nou cozile lungi ale măștilor, se verifică tălăngile, este încercat pocnetul biciului. Astea-s de fapt treburile bărbaților, pentru că femeile au de făcut o aprovizionare ca la Anul Nou, cu varză, slănină, ouă, ulei, făină... De «urțeli» e o zi lungă, cînd se cutreieră străzile, se joacă și se aleargă din zori pînă la căderea nopții. Gospodinele știu ce poftă de mîncare provoacă o asemenea zi. Numai sarmalele și gogoșile o pot potoli. Și-apoi mai sînt și oaspeții, pentru că în ziua «urțelilor» vin, fără să se anunțe, sumedenie de rude și prieteni de prin orașele și satele Transilvaniei și chiar mai de departe, din București, de pildă. Se spune că în această zi agnitenii trag acasă precum capra la varză. Și varză este din belșug, fiindcă a fiert în oalele uriașe cu sarmale...

Un autocar cu turiști străini aflați la Poiana Brașov reușește să se mai strecoare prin mulțime. Apoi, strada gării, care dă în șoseaua Făgărașilor, se umple de coloana participanților. «Urțelii» vin primii. «Înfricoșați», curioșii se retrag spre marginea drumului. Peste 300 de oameni cu măști,

RP. calendar

15.IV — S-au scurs din caerul vremii 325 de ani de cînd a închis ochii marele cronicar umanist moldovean Grigore Ureche, primul care a afirmat în scris ideea originii latine a poporului nostru, precum și ideea unității naționale a românilor, «Letopisețul Țării Moldovei» fiind — după cum se știe — izvorul de inspirație pentru multe capodopere literare. Mormîntul marelui cărturar se află la mănăstirea Bistrița (jud. Neamț) în cripta «făcută din porunca lui Nestor Ureche».

19.IV — Se împlinesc 125 de ani de la nașterea lui Calistrat Hogaș (Tecuci, 1847), înzestratul rapsod al frumusetilor patriei. Principalele scrieri, reunite în «Amintiri dintr-o călătorie» și «In munții Neamțului», apărute în 1914 și respectiv 1921, constituie și astăzi admirabile invitații la drumeție, statornice chemări la cunoașterea nenumăratelor peisaje ale pămîntului românesc. Momente din viața de profesor și de peregrin sînt evocate de diferitele documente, manuscrise și obiecte personale ale scriitorului-drumeț păstrate la Muzeul memorial «Calistrat Hogaș» din Piatra Neamț al cărui custode este fiica scriitorului.

22.IV. — Acum 72 de ani, a încetat din viață la Ghergani, cu puțin timp înainte de a împlini 81 de ani, omul politic, economistul și scriitorul Ion Ghica, maestru al prozei memorialistice românești. Autorul celebrelor «Convorbiri economice» ne oferă admirabile pagini despre Bucureștiul din ultimele decenii ale veacului al XVIII-lea și pînă în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Foto: WALTER RONSCHITZKY

înșirați în coloane, deschid șirul manifestărilor. Franjurile negre cusute peste îmbrăcămintea albă, măștile confecționate cu lux de imaginație, cozile lungi înzorzonate cu panglici dau întregului alai un aspect de un deosebit pitoresc. Talăngile, prinse de costumele «urțelilor» zăngăne cumplit, ținînd isonul pocniturilor și șuierelor ascuțite de bici într-o zarvă de nedescris. Prin culoarul viu de oameni își face apariția căpitanul de paradă, apoi reprezentanții breslelor. Cea mai numeroasă, a cismarilor, cu vechea ladă de breaslă (azi piesă de muzeu) cu steagurile și simbolurile ei, trece prima. Îi urmează croitorii, cu căluțul și măscăriciul, dogarii, cu vestitul lor învîrtitor de cercuri, cojocarii, cu o splendidă coroană din vulpi împăiate și un urs mergînd în două labe, curelarii, cu un căluț de lemn înhămat. Fanfara cîntă un marș, în timp ce coloana ajunge în fața Consiliului popular. Cîteva saluturi din partea «urțelilor», cărora le răspunde, tot printr-un salut, primarul, după care spectacolul poate să înceapă. Măscăriciul se învîrte teatral în jurul căluțului, ursarul își prezintă ursul, Rudolf Henning își prezintă numărul de virtuozitate, așezînd șase pahare pline în cercul său, pe care le învîrte în opturi îndrăznețe în jos, în sus, deasupra capului. Bineînțeles că nu cade nici unul, ca pînă la urmă să poată fi oferite în aplauzele frenetice ale mulțimii, primarului și oaspeților de onoare.

Cu aceasta se termină prima parte a serbării, cea oficială. De-abia acum încep adevăratele distracții.

Toată după-amiaza, Agnita va continua să răsune de «împușcături» și «zăngănituri». «Urțelii» împărțiți în grupe mai mici, aleargă pe străzi; te prind cu biciul, te dansează, îți oferă gogoși; te invită în case unde scaunele sînt așezate cu spătarul spre masă, la vestitele sarmale săsești mari cît un pumn de copil, la gogoși și vin și... fug mai departe.

În Agnita, localitate cu vechi tradiții meșteșugărești, s-au contopit mai multe obiceiuri — izgonirea iernii, a răului și a necinstei, mutarea lăzii de breaslă de la maistrul vechi la cel nou ales și altele, într-o formă cu totul originală în țara noastră. Iar agnitenii fac totul ca obiceiurile lor să nu fie date uitării.

CHRISTA RICHTER

TURISM LA DATE FIXE

«DRUȘTELE»

În prima duminică a lunii aprilie la Bîrsa (jud. Arad), în apropiere de Gurahonț, pe valea Crișului Alb, are loc sărbătoarea «Druștele» sau «Drușcelele», o tradiție a femeilor de aici moștenită «de la mamele noastre și ele de la mamele lor», după cum spun localnicele. Reuniunea femeilor are loc la «Căminul cultural» și durează de la amiază pînă la miezul nopții, bărbații fiind primiți numai ca spectatori. În sunetele orchestrei satului, denumită aici «stabul», serbarea începe cu o sîrbă, femeile ținîndu-se de mînă în șir. Apoi se cîntă și se joacă în același timp, îndeosebi «Cu mezdrita, cu mezdreaua»; se spun versuri despre femei și se fac «uituri», adică strigături.

ÎN SATUL CU CELE MAI FRUMOASE FEMEI.

La Sălișteu (jud. Sibiu), vestit și pentru frumusețea sobră a portului femeiesc în alb (iile și fustele largi) și în negru (catrințele și legătura de cap), este zi de tîrg în fiecare luni la care-și dau întîlnire și meșteri artizani din satele apropiate. Aici — la poalele munților Cindrel — se aduc spre vînzare piese de port popular, precum și cojoace și marame artistic «alese», mobilier popular pictat din Rășinari — unul dintre cele mai mari centre de asemenea pictură, care se deosebește prin finețea desenului si coloritului — vase de pămînt ars și smălțuit, împodobite cu multă fantezie, în culori vii, precum și mobilier îndeobște nepictat, furci de tors și bîte ciobănești frumos împodobite cu crestături, acestea din urmă produse ale meșterilor din Tilișca .

În partea de «tîrg» a Sălișteu pot fi admirate gospodării de zid, închise de porți înalte, cu acoperișul în două ape, înșirate una lîngă alta de-a lungul ulițelor, avînd fațadele vopsite în culori pastelate (albastru, verde, portocaliu), cu timpane împodobite cu stucaturi albe; pe celelalte ulițe, cele mai multe case sînt din bîrne, pe socluri înalte de piatră, cu ferestrele cu chenare de tencuială văruită.

LÎNGĂ CHEILE BICAZULUI...

La Bicazul-ardelean (jud. Neamț), aflat la intrarea în Cheile Bicazului, cele mai frumoase «chei» din țara noastră, — dincolo de care se află lacul și stațiunea climaterică **Lacul-Roșu** — străjuite de frumoasa stîncă Piatra Altarului, are loc în fiecare vineri un tradițional tîrg săptămînal, la care iau parte locuitorii satelor de pe amîndouă versantele Carpaților răsăriteni. Acest tîrg prilejuiește o pitorească întîlnire de porturi și un schimb de produse și de lucrări de artă populară, țesături lucrate în împrejurimi și olărie adusă de la **Corund** (jud. Harghita) și de la **Dolhești** (jud. Neamț).

turistul practic

VĂ PUTEȚI CONFECȚIONA SINGURI:

rucsacul ideal

Pînă ce va afla cineva metoda de a-l face să umble singur, afirmăm deocamdată că inventivitatea turiștilor și a industriei de articole pentru sport, au contribuit foarte mult în ultimii ani la modernizarea acestui străvechi tovarăș de drum.

Purtam într-o vreme cu stoicism raniță simplu croită, pătrată, cînd dezumflată peste fundul pantalonilor, cînd îndesată pînă la refuz, lipită de spinare ca o ventuză umedă, sau înghiontinnostru devine mai încovoiat și obositor. Invers, cu cît aceeași greutate este plasată mai aproape de umeri, poziția corpului devine mai dreaptă, iar efortul fizic se reduce. În felul acesta cară brutarul sacul cu făină, geamgiul ambulant își poartă cadrul de lemn încărcat cu geamuri, iar vestiții «șerpași» transportă sarcini impresionante, pe drumurile de mare altitudine.

Așadar, ranița noastră trebuie să fie plată și înaltă, nu mărunțică.

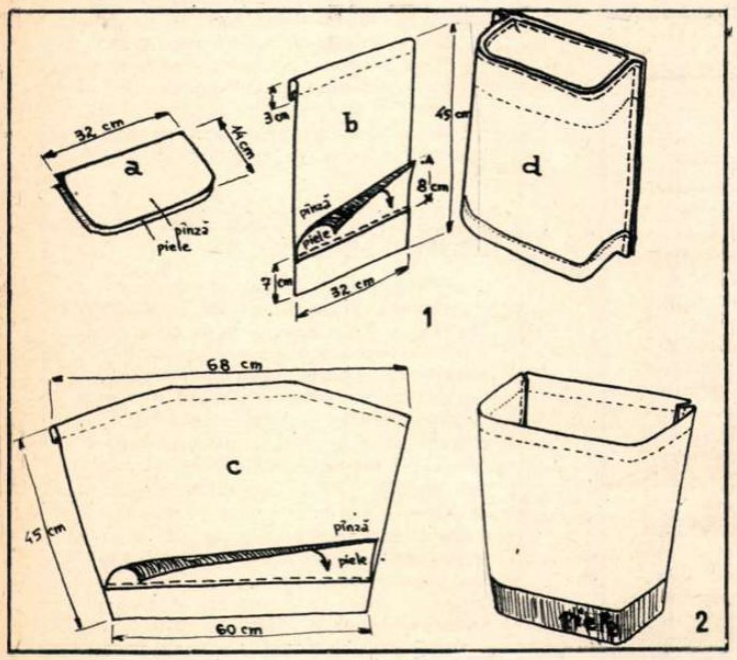

du-te în coaste cu tăria vreunui obiect prost așezat.

Am salutat apoi apariția cadrului metalic exterior, cu avantaje certe, dar gata oricînd să se agațe în tren și autobuz, ori să-ți dăruiască vînătăi la căzăturile pe schiuri. Acest cadru rigid cedează locul armăturii elastice interioare, compusă din benzi de lemn, oțel, sau material plastic, iar sumedenia modelelor practice existente astăzi în inventarul turistic de pretutindeni constituie suficiente surse de inspirație, dacă am hotărît să ne confecționăm singuri un rucsac, după gustul și intențiile proprii.

Ca turiști, s-ar putea chiar să ne trebuiască două: unul foarte încăpător și rezistent la drumuri lungi cu bagaj greu, altul mic și ușor, pentru cățărare.

Deși condițiile diferă, principiul rămîne același: cu cît centrul de greutate al sarcinii este mai depărtat de corp, mersul

În privința materialelor, țesătura «supranyl» foarte rezistentă, bretelele din «minyl», fundul din nylon sau «cordoual», au început să înlocuiască pînza de prelată, pielea și curelele.

Alegînd, desigur, materialele posibil de procurat, trebuie să contăm, mai ales, pe îndemînarea și conștiinciozitatea cu care le vom prelucra. Importantă este, în primul rînd, stabilirea mărimii sacului propriu-zis, ale cărui dimensiuni se aleg de regulă între următoarele limite: înălțimea 45—55 cm și fund dreptunghiular cu laturi 30—35 cm/12—18 cm, iar secțiunea crescînd ușor de la bază către marginea de sus.

Pentru a obține forma brută din fig. 2, vom confecționa în prealabil părțile componente, orientîndu-ne după următorul exemplu:

decupăm din pînză și din piele forma dreptunghiulară cu două colțuri rotunjite a fundului, suprapunem aceste două piese și le lipim cu un adeziv potrivit (fig. 1 a):

croim spatele din pînză, dimensiuni 49/32 cm; îndoim marginea superioară trăgînd-o la mașină ca în fig. 1 b; tăiem din piele o bandă 8/32 cm, o coasem în poziția indicată, o îndoim în jos peste cusătură, o ciocănim pentru a rămîne în această poziție, apoi o lipim de asemenea cu adeziv;

croim partea laterală a raniței, cu dimensiunile menite să asigure rucsacului un interior lărgit la partea superioară, procedînd în continuare ca mai sus (fig. 1 c);

asamblăm cele trei părți ca în fig. 1 d, astfel că viitorul sac va arăta deocamdată «pe dos»; tragem la mașină fundul de jur împrejur, precum și laturile; întorcîndu-l «pe față» toate cusăturile vor rămîne ascunse, iar sacul (fig. 2) este gata pentru a i se adăuga accesoriile: curele, catarame, capse pentru șiret, capac, copiind oricare model la îndemînă.

Vom acorda atenție deosebită prinderii curelelor pentru umeri și de asemenea, capacului, lung și ceva mai lat decît interiorul cu 4—6 cm.

Pe traseele de cățărare, alpiniștii preferă modele foarte ușoare (0,6—0,9 kg), fără buzunare exterioare și fără armătură. Adăugînd un cîrlig «Fiffi» din tablă 2 mm grosime, rucsacul poate fi agățat la piton, ori manevrat cu coarda în cursul ascensiunii (fig. 3) bucla de piele și cureluța suplimentară rezolvă în modul cel mai simplu prinderea pioletului.

Drumurile lungi cu bagaje voluminoase, necesită rucsac corespunzător, prezentînd mai multe posibilități de transport, deci aproape dublu ca greutate. Alegînd modelul convenabil (fig. 4–7), vom căuta desigur să-l completăm prin realizarea a numeroase idei practice, bunăoară: capac cu buzunar și fermoar exterior sau interior;

buzunare laterale mari, ușor demontabile din curele cu catarame, ori cusute numai pe două laturi, formînd astfel două tuneluri pentru introducerea și portul schiurilor în poziție verticală;

armătură elastică interioară;

spate căptușit cu burete sintetic;

accesorii pentru fixarea pioletului, colțarilor și schiurilor;

curele dublate cu pîslă dințată pe margini, ceea ce reduce senzația de apăsare a umerilor;

șireturi laterale pentru modificarea volumului;

formă semitelescopică, obținută printr-o prelungire a pînzei, care, extrasă din interiorul sacului, permite o apreciabilă creștere de volum, iar în bivuac oferă o protejare eficace a picioarelor

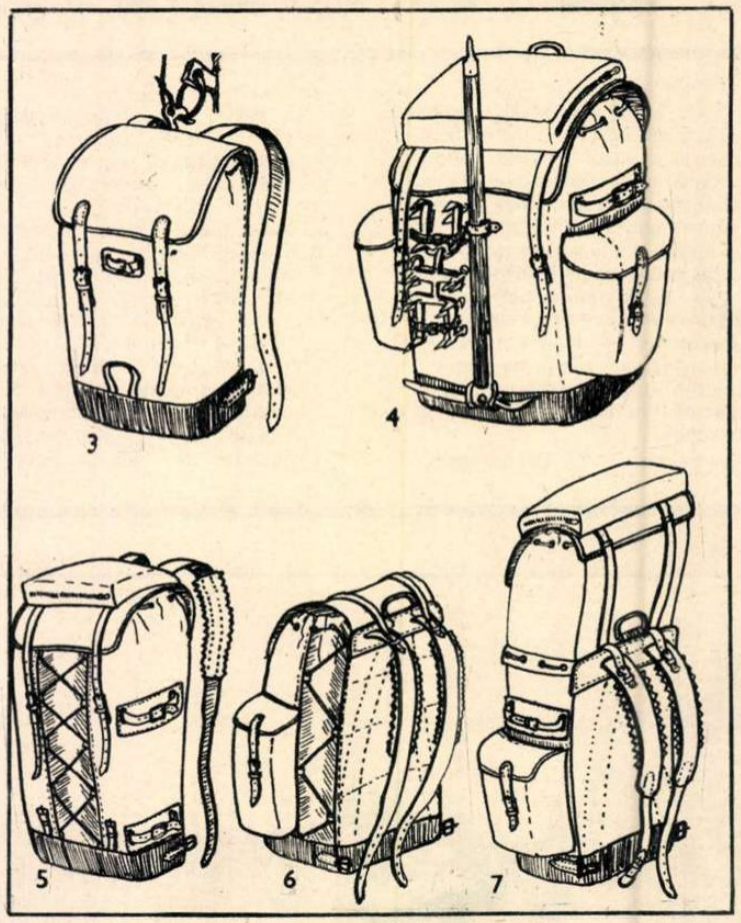

împotriva frigului (în acest caz, capacul trebuie să fie deplasabil după nevoie, pe curele cu lungime suficientă).

Probabil că nu vom reuși să cumulăm în rucsacul nostru toate inovațiile posibile. Cu siguranță însă, vom cheltui fantezie, perseverență și multă plăcere pentru lucrul manual, obținînd în schimb unul dintre cele mai necesare obiecte din echipamentul bunului turist.

Spor la lucru și... reușită!

ing. IOAN COMAN

FOTO AMATOR

Film pancromatic de 17—18 DIN (Deutsche Industrie Normen).
Datele sînt pentru fotografieri fără filtru.
Viteza de obturare 1/50 (1/60) secundă.
Timpul favorabil de fotografiere între orele 9—15. Se vor utiliza următoarele diafragme:

	Cer senin	Soare slab	Cer acoperit
—În munți, peisaje largi	**11**	**8**	**5,6**
—Peisaje cu prim planuri	**8**	**5,6**	**4**
—Arhitectură, scene de stradă	**5,6**	**4**	**2,8**
—Portrete în aer liber	**5,6**	**4**	**2,8**

Celor ce doresc să imortalizeze pe peliculă florile primăverii, le recomandăm, în primul rînd, să aibă în vedere compoziția imaginii și, foarte important, redarea fidelă a culorilor.

Compozițional, este de preferat să fotografiem, în prim plan, cîteva flori sau o ramură înflorită, pe un fond neutru, decît un hectar de flori! Deci, să ne apropiem cît mai mult de subiect, la mai puțin de 1 m.

La distanță de circa 1/2 m întrebuințăm lentile adiționale (proxare) de 1—2 sau 3 dioptrii; acestea ne permit o apropiere de subiect pînă la 30—35 cm.

Timpul de expunere va fi dublu sau triplu față de cel obișnuit pentru peisaje.

Se recomandă un filtru galben care va ajuta filmul nostru pancromatic la o redare corectă a culorilor naturii.

MIRCEA BOB IEREMIA

dialog cu cititorii

Monumentul turismului cît mai grabnic în drepturile lui!

În primul număr al revistei noastre, la rubrica «Unicate», am consemnat existența singurului monument dedicat turismului din țara noastră.

Iată ce ne scrie, legat de aceasta, cititorul EUGEN DVORAC, de la Fabrica de Sticlă Tomești: «Cunosc monumentul încă de pe vremea cînd, impunător, apărea în inima pădurii de brazi (vezi fotografia 1, făcută prin anii 1963—1964). Astăzi, el este — ca să spun așa — victima unui act de impietate comis de Ocolul silvic Rusca Montană, care a găsit de cuviință să construiască o cabană forestieră (în prezent părăsită) chiar lîngă monument (vezi foto 2).»

N.B. *Publicînd aceste rînduri, redacția noastră cere Consiliului județean Caraș-Severin să repună cît mai grabnic monumentul în drepturile lui.*

Pe adresa organizatorilor de turism

IOAN REZBEA (Timișoara) PROPUNE:

EXCURSII DE 3—12 ZILE ÎN CAPITALA ȚĂRII

«În timpul acestor excursii, de mai lungă durată, vizitatorii Capitalei ar putea efectua un bogat program turistic, cuprinzînd vizitări de muzee, case memoriale, cartiere noi, participări la manifestații cultural-sportive, zboruri de agrement și chiar excursii în zonele pitorești din vecinătatea Bucureștiului.

Pentru ca astfel de excursii să poată fi accesibile unei cît mai largi categorii de turiști, recomand ca perioadă optimă de organizare lunile de vară (devine posibilă cazarea turiștilor în cămine studențești și asigurarea meselor la cantinele acestor cămine). Participanților ar urma să li se acorde aceeași reducere de 50% la prețul biletelor de tren, de care se beneficiază în cazul plecărilor în stațiuni de odihnă.»

TABERE, CU O DURATĂ DE 14 ZILE, PENTRU CEI CE ÎNVAȚĂ LIMBI STRĂINE

«Mă refer la persoanele care au depășit faza de început a însușirii unei limbi străine de circulație mondială și care doresc să-și adîncească — prin conversație — aceste cunoștințe. Tabăra (organizată într-o stațiune de odihnă, la o cabană etc.) ar urma să fie încredințată unui ghid — profesor — recrutat din rîndul cadrelor didactice, care ar veghea, firește, la calitatea conversației.»

VOIAJ DE NUNTĂ PRIN O.J.T.

«Cred că fiecare oficiu de turism ar putea organiza, la cerere, voiaje de nuntă în cele mai frumoase locuri ale țării. Tinerii căsătoriți ar beneficia, bineînțeles, de prioritate în obținerea celor mai bune servicii și mă refer — mai ales — la condițiile de cazare.»

75 de ani în slujba turismului

Salutînd apariția revistei și exprimîndu-și dorința de a se înscrie în rîndul colaboratorilor noștri, turistul nonagenar TEODOR ROMULUS POPESCU-ȘOIMU ne-a trimis și alăturata fotografie: Domnia sa, împreună cu soția, în munții Gurghiului.

În completarea acestei sumare explicații, aducem amănuntul că Romulus Popescu-Șoimu practică turismul de 75 de ani (în anul 1898, la vîrsta de 15 ani, urca singur Negoiul, pe poteci necunoscute și fără călăuză!) palmaresul de acțiuni și inițiative cu care a contribuit la dezvoltarea mișcării noastre turistice oferind un model demn de urmat. «De mic copil — ne mărturisește în scrisoare — am început să cutreier munții noștri Carpați, care mă cunosc, potecuță cu potecuță, și pe care, la rîndu-mi, i-am făcut cunoscuți prin publicații și conferințe, prin organizarea de excursii de masă, prin expoziții și filme.

Prima tabără studențească de alpinism

Inițiativa aparține Clubului sportiv Universitar I.P.G.G. — secția alpinism — care a organizat, la Bușteni, o tabără alpină pentru studenții din anii I — II. Au participat 30 de studenți din diferite institute de învățămînt superior din București, majoritatea începători în practicarea alpinismului, conducerea fiind asigurată de 4 alpiniști cu vechi «state» în activitatea clubului I.P.G.G.

Traseele parcurse în cele 5 zile de tabără pot stîrni invidie chiar și unor alpiniști mai vechi. Este vorba de Valea Gălbinele (firul principal și secundar), Valea Coștila, Valea Morarului, Valea Cerbului și Valea Rîpa Zăpezii (din abruptul nordic al Morarului).

Excelentă școală pentru tinerii studenți care doresc să se inițieze în practicarea alpinismului, tabăra de la Bușteni se înscrie pe linia unei preocupări constante a Clubului sportiv Universitar — I.P.G.G.: ALPINISMUL — SPORT DE MASĂ!

N. ANGHELIDE

Un prilej tradițional de întîlnire: excursia!

Elevii celor 3 clase a XI-a de la secția serală a liceului «Mihai Viteazu» din Turda învață în ture, și, ca atare, n-au cum să se întîlnească unii cu alții. Există o singură împrejurare, deveniță pentru toți, tradițională: excursia! Se întîlnesc, o dată pe trimestru, în cadrul unei excursii comune de 2 zile, pentru a vizita monumente istorice și case memoriale, pentru a călători pe urmele Vitoriei Lipan sau pentru a asculta, o lecție de istorie din acea carte vie a Cîmpiei Libertății de la Blaj.

Prof. VALENTIN VIȘINESCU

Înscrieți în agenda dumneavoastră noul hotel turistic: „VALEA DE PEȘTI"

Cel care vi-l recomandă, cu toată căldura, este însuși dirigintele construcției. «Am supravegheat hotelul «Valea de pești» de la primele începuturi ale urzirii sale — ne scrie tovarășul A. SIMIONESCU. Acum, cînd construcția se apropie de sfîrșit, mă consider dator să contribui la lansarea ei în circuitul turistic, fiindcă — subliniază autorul scrisorii — «Valea de Pești» este nu numai un unicat al arhitecturii românești moderne, dar și un loc optim de popas și odihnă. Noua construcție, amplasată în valea Jiului românesc, «pe un picior de plai» al muntelui Vîlcan, se află la o altitudine de peste 900 m, accesul fiind asigurat pe drumul național Petroșani — Cîmpu lui Neag (drum în curs de modernizare și asfaltare). Alte drumuri de legătură permit vizitarea unora dintre cele mai valoroase puncte și obiective turistice ale zonei: cabanele Buta, Straja-Parîng, lacul glacial Bucura, din Retezat, peșterile Toplița, Aluna Neagră, Buta-Rostovanul ș.a. Trecînd prin codrii seculari, un drum forestier conduce spre mormintele voievozilor și spre monumentele de artă veche de la Tismana, Bistrița, Horezu — locuri care păstrează și astăzi însemnate file de căpătîi ale istoriei patriei noastre.

Hotelul are o capacitate de 120 de paturi, un restaurant cu 200 de locuri, un bar de zi și un club, fiind prevăzut, de asemenea, cu o platformă de parcare auto și cu multe alte atribute ale confortului modern».

Ing. C. POPESCU (București) despre

Vizitele la muzee

«Ca vizitator frecvent al Muzeului de artă feudală din Mogoșoaia, vreau să aduc la cunoștința organizatorilor unele observații critice, personale, de care sper că se va ține seama. Iată-le: vara sau iarna, muzeul se deschide la ora 11, oră pînă la care trebuie să-ți omori timpul cu orice — sau să pleci la Snagov și să revii — dacă ești perseverent. Am văzut mulți turiști veniți cu copii și trebuind să aștepte la ușă, în șosea, fără să aibă un scaun sau o bancă pe care să se așeze... La ghișeul de la intrare se găsesc albume, pliante și ilustrate cu: Cozia, Băile Felix, Mănăstirea Neamț etc. Numai despre Mogoșoaia — nimic. Am cumpărat, în schimb, la Oradea, o cutie cu diapozitive «MOGOȘOAIA» — de la mărfuri devalorizate, cu «5 lei»!

Există și un ghid, (din auzite) pe care nu l-am văzut niciodată. Odată mi s-a spus că nu ne poate însoți (era ora 11) pentru că așteaptă un grup ONT. Adevărat, grupul a sosit către ora 13, dar pînă atunci ghidul ar fi avut timpul material să însoțească și să dea explicații celor 2—3 grupuri alcătuite ad-hoc.»

Un colț pentru corespondența turiștilor

Dînd curs propunerii cititorului CORNEL MOLNAR, revista noastră va destina, în fiecare lună, un colț special pentru corespondența turiștilor. Domnia-sa ne-a rugat, totodată să publicăm următorul anunț:

«Subsemnatul Cornel Molnar, pensionar, doresc să corespondez și să fac schimb de ilustrate cu turiști pensionari din întreaga țară. Adresa: Timișoara 13, Str. Nepos Nr. 6».

CU SOȚII CIULLI ÎN...

ARHIPELAGUL MUNȚILOR ASCUȚIȚI (III)

- *Viclenia negurilor*
- *O româncă stabilește un record arctic feminin*
- *Misterioase urme pe zăpadă*
- *Neașteptatul atac aerian*
- *Din nou cu gîndul la... Himalaya*

Newtontopen este numele celui mai înalt vîrf din Spitzbergen și escaladarea lui constituie ultima piatră de încercare la capătul itinerarului ales de Mihaela și Sorin Ciulli. Străbătînd deșertul alb al insulei pe care au debarcat de pe «Steaua Nordului» mica expediție românească a realizat de fapt o premieră arctică: Mihaela Ciulii este deocamdată singura femeie ce a pătruns în interiorul unor meleaguri considerate inaccesibile pentru reprezentantele sexului așa zis slab, însă fără îndoială frumos. Dar va reuși ea să înscrie și recordul de a escalada Newtontopen-ul, imens bloc de gheață albăstruie ce-și înalță piscul la 1717 m altitudine?

Ascensiunea începe și se desfășoară fără dificultăți deosebite, dar după cele mai stricte legi ale alpinismului. În gheața solidă, colțarii se prind cu toată nădejdea. Desfăcute din borta lor, vînturile suflă turbate, amenințîndu-i pe cei doi temerari la cea mai mică neatenție. Voința de fier și experiența lor sînt însă la fel de tari și Newtontopen cedează metru cu metru din înălțimea sa. Vîntul le șfichiuie fețele, se face tot mai frig și, încet, încet, chiciura le acoperă frunțile, pleoapele, obrajii, bărbiile. Escalada nu consemnează însă nici o peripeție mai deosebită sau moment de grea cumpănă, în afară de impresia ce o au, la un moment dat, că au ajuns pe vîrf. Dar negurile care-i învăluie nu le îngăduie să vadă împrejur. Experiența marilor altitudini îi ajută să intuiască viclenia negurilor și, după o scurtă căutare, descoperă că panta urcă din nou. Escalada, deci, continuă! În cele din urmă ajung pe piscul adevărat ce li se ascunsese pînă atunci privirilor. Momentul este solemn dar, în bucuria succesului, Mihaela și Sorin nu ignoră pericolul eventualei desprinderi a cornișei verticale pe care au ajuns. Cu mare precauție, ei consemnează recordul feminin stabilit la înălțimea celor 1717 m ai piscului Newtontopen și Mihaela se lasă fotografiată cu altimetrul în mînă și chipul... acoperit de chiciură! Drept răsplată a cutezanței, Mihaela Ciulli desprinde o bucățică de bazalt foarte puțin tocit, a cărei asemănare cu unul din fragmentele de rocă adusă din Lună de columbii cosmosului este izbitoare căci, nealterate de agenții atmosferici, cristalele ei au o strălucire fascinantă. Cu acest trofeu la ei, Mihaela și Sorin Ciulli încep apoi coborîrea și aventura alpină se încheie cu o binemeritată odihnă în cort.

Itinerarul întoarcerii, stabilit în așa fel încît să-i conducă pe țărmul celui de al doilea cap al fiordului de unde ar putea ajunge pe jos, de-a lungul țărmului, la stațiunea minieră Pyramiden, se dovedește dificil. Crevase și banchize se ivesc mereu, obstacole adesea primejdioase. Vremea se înrăutățește, ceturile îngreunează drumul. Adversității naturii i se adaugă erorile de pe hartă; din cauza lor, cei doi călători polari nu recunosc itinerarul și nu mai găsesc locul unde, la ducere, au depozitat proviziile necesare la întoarcere. Soții Ciulli nu disperă și pornesc mai departe, hotărînd reducerea rațiilor zilnice. Dar, după încă o zi, busola — singurul mijloc de orientare ce ce le mai rămăsese — nu le mai poate fi de niciun folos. Cauza? O furtună magnetică!

În condițiile tot mai aspre ale drumului de înapoiere la țărm, înfruntarea cu natura polară devine din ce în ce mai aprigă. Mihaela și Sorin își continuă cu tenacitate călătoria... într-o liniște a neființei și întinderea înghețată pare a fi doar în stăpînirea vînturilor și a negurilor. Natura se arată în continuare perfidă prin capcane și obstacole uneori aproape imposibil de trecut, dar și generoasă prin minunățiile ce le înfățișează privirilor. Ocolindule pe primele, admirîndu-le pe celelalte, Mihaela și Sorin Ciulli ajung în centrul platoului unde, spre deplina lor uimire, descoperă niște ciudate... urme prin zăpadă. Surpriza este mare și curiozitatea se contopește cu temerea. Ce vietate hălăduiește oare în această lume care li s-a arătat pînă acum lipsită de viață? Cei doi călători le cercetează cu atenție. Iată! Urmele traversează o crevasă, dar cu cîtă grijă a călcat misterioasa vietate peste podul de gheață! Semne de întrebare le frămîntă gîndurile. Sînt răscolite toate cunoștințele despre lumea animală a întregii împărății de gheață. Dar toate presupunerile rătăcesc în neguri și cei doi călători pornesc mai departe, lăsînd timpul să dezlege taina misterioaselor urme.

Fiecare etapă de marș scurtează distanța de țărm și mare le este ușurarea cînd în cele din urmă, zăresc în miez de noapte capătul ghețarului ce trebuie coborît.

— Dacă nu reușeam să ne orientăm, precizează Sorin Ciulli, am fi deviat drumul de întoarcere suficient ca să ajungem într-un fiord din dreapta unde ni s-a spus că niciodată un căpitan de vas nu s-ar fi aventurat din cauza ghețurilor. În stînga am fi pătruns pe un ghețar extrem de abrupt și nu știu cum ne-am fi descurcat.

Remarca lui Sorin Ciulli îmi amintește de relatarea predecesorului său Bazil Assan, primul român ce a debarcat în Spitz-

bergen, care în descrierea unui fiord ce pătrunde adînc în insulă, străjuit de piscuri înalte, vorbește despre un asemenea gheţar. Fruntea-i semeaţă cade abrupt în apele fiordului, întocmai unui masiv de gheaţă albăstruie şi strălucitoare, iar din baza-i roasă de mişcările perpetue ale fluxului şi refluxului, se desfac blocuri enorme ce cad hăulind în ape. Asemenea spectacol cu un infinit număr de stagiuni este înregistrat şi în amintirile soţilor Ciulli care, după 75 de ani, confirmă unele din observaţiile lui Assan sau dau o altă explicaţie ştiinţifică, fundamentată pe progresul ştiinţei, unor fenomene ca cel al furtunilor magnetice. Dar unor naivităţi ale călătorului de acum trei pătrare de veac, cei care i-au călcat pe urme le adaugă naivitatea de a se fi înarmat cu undiţa în speranţa că vor avea ce pescui în apele cu existenţă efemeră născute din văile gheţarilor! Fireşte, ei rîd acum. Dar adaugă momentelor trăite la revenirea pe ţărmul cu clima îndulcită de slabele puteri ale undelor trimise de curentul Golfstream pînă-n coastele Spitzbergen-ului, neobişnuitul fel de a face cunoştinţă cu unele dintre reprezentatele înaripatelor de aici.

Pe ţărmul fiordului au prilejul de a admira eiderii, acele vestite raţe polare sălbatice furnizoare de fulgi fini pentru plăpumi şi perne, de a-i vedea la vînătoare pe iscusiţii şi temuţii papagali polari cu ciocul atît de puternic încît pot rupe o bucată de carne dintr-o singură muşcătură. Pe neaşteptate însă, singuraticii călători se trezesc ţintele unui atac aerian. Luaţi prin surprindere, de-abea au timp să se ferească din calea primului val de atacatori ce se lansează asupra lor într-un picaj ameţitor. De talia pescăruşilor, nişte păsări deosebit de agresive dovedesc cele mai duşmănoase intenţii. Soţilor Ciulli nu le rămîne decît să se apere cu ajutorul corzilor care, desfăcute în grabă, devin temute arme ce spintecă aerul. Uimite, sau poate înfricoşate, agresivele înaripate se îndepărtează, dispărînd tot atît de iute pe cît au apărut. Ceva mai tîrziu, ajunşi în staţiunea Pyramiden, Mihaela şi Sorin află că au făcut cunoştinţă, prea puţin plăcută de altfel, cu rîndunelele polare.

Astfel a luat sfîrşit temerara călătorie a celor doi tineri fizicieni atomişti români în Arhipelagul Munţilor Ascuţiţi! La bordul spărgătorului de gheaţă «Steaua Nordului», soţii Ciulli îi reîntîlnesc pe ceilalţi membri ai Expediţiei nr. 21 care, regretînd lipsa lor de curaj, îi invidiază pentru performanţa lor. Traversînd din nou Marea Barents, Sorin Ciulli părăseşte marile latitudini ale Arcticii cu gîndul la marile altitudini ale Himalayei. Pe cînd, oare, expediţia mult visată la... Polul înălţimilor?

VAL TEBEICA

Incursiune în agrementul şi pseudo-agrementul european

SCHWABING-UL, SUB DEVIZA: BANI SĂ IASĂ

Orice ghid münchenez nu va scăpa ocazia de a recomanda turistului unul din locurile de agrement «cele mai atrăgătoare» ale oraşului de pe Iser — Schwabing-ul — cotat de publicitate, ca filmele de mare clasă, cu trei stele! Propriu-zis este un sistem de străzi, din perimetrul Universităţii, «unde tinerii se pot amuza după gustul şi fantezia lor». Cel puţin aşa m-a asigurat un tînăr asistent universitar.

Aşa se face că am încălecat de grabă pe ducipalul municipalităţii müncheneze — un tramvai de alură clasică, ce parcurge distanţele cu iuţeală, într-un ritm modern — pînă ce m-am trezit înfundat într-o mulţime prin care se înainta, cred, cu viteza de 1 metru pe oră! Aici, în preajma Universităţii, coboară o lume tînără, pestriţă, îmbrăcată într-o alandala vestimentară ce te induce în eroare cu privire la anul de graţie în care trăieşte ori continentul pe care te afli! Cele mai ciudate combinaţii de vestminte, epoci şi culori asortate straniu se asociază ca într-un soi de carnaval brazilian căruia îi lipseşte însă ceva, antrenul, incandescenţa.

Pe trotuare, alunecă fete şi băieţi cu corpurile fie acoperite, de la bărbie şi pînă la glezne, sub materiale grele, negre sau în cel mai bun caz gri închis, fie despuiate şi asortate la epidermă cu un delicat bikini şi o bentiţă de un centimetru lăţime plasată, la adolescente, în locul părţii superioare al aşa-zisului costum de baie. Fracuri, gambete, sandale romane, ghetre ataşate direct pe piciorul gol, şepci fără cozoroc, cozorocuri fără şepci, pălării fără boruri, boruri fără pălării etc., etc. Toate purtate cu gravitate, cu aplomb, chiar, ca pe scena unei case de modă în care gustul dubios ori inesteticul trebuie apreciate de către auditoriu, cu orice preţ.

...Nici nu ştii cînd eşti surprins de orele înserării.

În lumina galbenă, tremurătoare, a candelelor amplasate în diferite borcane şi pahare colorate ce invadează trotuarul, asişti la plimbarea unor tineri, care înaintează cu mişcări şi alură îmbătrînite, lipsiţi de vlagă şi de viaţă. Cei mai mulţi par să macine în continuare un gînd: o idee fixă s-ar părea că-i subjugă. Din nou constaţi: sînt livizi, moi, un soi de cadavre vii. Cine sînt aceştia, de unde descind, ce vor, înlănţuiţi în această horă drăcească, tăcută, leneşă, absorbantă? Ciudat «amuzament»!

Chiar în aceste clipe ţigara se aprinde de la ţigară; în rotocoale se înalţă un fum albăstrui cu miros de eucalipt. Întinsul trotuarelor este acoperit, treptat, de trupuri. În noapte licăreşte doar licuriciul ţigărilor suprapus limbilor galbene ale candelelor. Liniştea stranie învăluie totul. Dragonul stupefiantelor macină, încet, dar sigur, vieţile tinere dornice de fericire, o clipă, două, trei, «undeva», dacă pe pămînt este mai greu să obţii aşa ceva.

În Schwabing, mulţi trăiesc de pe urma acestui comerţ infernal în care «fericirea» de o clipă este urmată implacabil de disperarea şi mizeria săptămînilor, lunilor, anilor ce urmează şi care plătesc astfel, prin tribut de chin şi viaţă, nesocotinţa. Oricine poate căpăta pentru cîţiva dolari un plic ori o ţigară cu... «elixir». După care este nevoit să se adăpostească pe o margine de trotuar unde, instalaţi confortabil pe piatra rece şi neprietenoasă, atîţia şi atîţia oameni tineri caută să-şi umple vidul prin visuri Eastman-color.

În chiar inima cartierului, la intersecţia străzilor în care tineretul se «amuză», un magazin uriaş atrage orice vizitator. Mai bine spus un supermagazin. În zecile sale de ganguri întunecoase, prin care urci ori cobori ca într-un peisaj lunar, trăieşti un coşmar audio-vizual, creat de alternanţa unor muzici stridente produse de instrumente de percuţie, peste care se suprapun culorile violente ale unor faruri, ca de aeroport, azvîrlite nemilos peste retinele abia ieşite din întunecimi. Din loc în loc, în magazin, mici refugii îţi oferă o banchetă, un fotoliu, un soi de strapontină pe care de-abia urcat, ca din neant, în faţă ţi-a şi apărut o băutură alcoolică tare contra cost categoria «lux».

Vitrinele te însoţesc în călătoria hazardată prin universul depersonalizat. Tresari doar cînd dai cu ochii de preţurile cu adevărat fabuloase agăţate pe un palton hippy, pe o vestă soioasă gata pregătită de un celebru croitor «beat», ori de o fustă maxi avînd o despicătură indecentă.

La parterul supermagazinului, filme sexy — scabroase, dezumanizante...

Chioşcuri de ziare oferă un bogat sortiment de reviste de «cultură hippy» ori «beat» din care poţi afla cîţi dolari a mai donat un milionar american pentru a i se publica un articol în care-şi exprimă admiraţia pentru acest «viitor al omenirii» cu care el, personal, milionarul, se complace şi l-ar dori perpetuat pentru veşnicie.

Cîţi bani or fi cîştigînd unii, pe-aici, prin acest cartier cotat cu trei stele?!

Cîte drame s-or fi producînd printre tineri?

Cine mai ştie?!

Dar ce contează, agrement-dezagrement, bani să iasă, aceasta este unica moralitate agreată prin aceste locuri.

CAROL ROMAN

JRP în circuit

DRUMURI PUBLICE — CĂI DE ACCES

• Drumul modernizat Ploieşti — Vălenii de Munte — Cheia va fi dat în întregime în exploatare la 1 mai. Noua arteră rutieră, lungă de aproape 70 km, deschide accesul către frumoasa zonă turistică din împrejurimile staţiunii Cheia şi spre masivul Ciucaş.

• Se apropie de sfîrşit lucrările de modernizare a drumului naţional nr. 17 (Bistriţa — Vatra Dornei), acces rapid la valoroasele obiective turistice din judeţul Suceava.

• A fost asfaltat drumul de legătură dintre localităţile Fărăgău şi Urmeniş (judeţul Mureş), de pe DN 16.

• S-au terminat lucrările pe DN 22 Tulcea — Brăila. Automobiliştii vor putea vizita, astfel, în condiţii optime **zona viticolă Niculiţel** şi mănăstirile Cocoş şi Cilic-Deré.

• Alte noi drumuri asfaltate în **judeţul Caraş-Severin:** sectoarele Iablaniţa-Bozovici şi Oraviţa-Anina de pe DN 57 B, Reşiţa — Lupac — Grădinari; Prilipeţ — Pătaş.

• **Cabana «Căprioara» — Deva** va fi accesibilă pe noul drum carosabil care porneşte din Mintia.

• Datorită prelungirii drumului carosabil de la Cîrnic, (cu încă 1800 m), cabana Pietrele a devenit cu mult mai accesibilă turiştilor, timpul de parcurs cu piciorul fiind redus, de la o oră şi jumătate, la numai 35 de minute.

NOUTĂŢI DIN REŢEAUA HOTELIERĂ

În judeţul Suceava, vor fi puse la dispoziţie turiştilor complexul hotelier alpin din masivul Rarău, motelul de la Spătăreşti, din apropierea Fălticenilor, precum şi noul complex hotelier din municipiul Suceava.

Noi moteluri şi hanuri mai sînt prevăzute şi în alte localităţi: la Slănic Moldova (în pădurea aflată de-a lungul drumului naţional nr. 11 Bacău — Oraşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, la km 16) la Lespezi, Răcăciuni (jud. Bacău), la Petroşani (jud. Hunedoara), Dezna (jud. Arad), Corund (jud. Harghita).

MUZEE

• În casa Melic (monument de arhitectură din Bucureşti) a fost deschisă **Casa-muzeu Theodor Pallady.**

• Admiratorii Deltei Dunării vor putea să viziteze, în trecere prin Tulcea, pe lîngă Muzeul Deltei cu noul acvariu, şi **secţia de artă** a **muzeului tulcean.**

• Judeţul Covasna vă adresează invitaţia de a vizita **Muzeul de istorie a oraşului Tg. Secuiesc** deschis de curînd. Încă un prilej de cunoaştere a acestei zone a ţării.

• La muzeul sătesc de pe lîngă căminul cultural Teiu (jud. Argeş) a **fost inaugurat un colţ memorial «Vladimir Streinu».**

• În vechea salină de la Slănic va fi amenajat un original muzeu destinat istoriei exploatării sării din ţara noastră. Lucrările, aflate în supravegherea Oficiului judeţean de turism Prahova, vor începe în toamna acestui an.

DIVERSE

• La numai 1,5 km de centrul oraşului Fălticeni a fost dat în exploatare complexul de agrement «Dumbrava Minunată» în cadrul căruia funcţionează o cabană cu un restaurant de 150 de locuri, un ştrand modern, terenuri de sport, două **iazuri pentru amatorii de pescuit,** un camping şi un loc de parcare.

• În timpul unei excursii în Bucegi, una dintre turiste a dat naştere unui copil. Faptul s-a petrecut la cabana Caraiman şi ar fi putut să aibă urmări tragice dacă doi oameni — Ion Spireanu, matriţer la uzina ploieşteană 1 Mai şi Ion Niţu, tehnician la combinatul petrochimic din Brazi — nu ar fi acţionat energic, pentru a aduce, de la mare distanţă, un cadru medical de specialitate. Caraiman — acesta este numele dat noului născut — se poate mîndri cu o performanţă unică: este cel mai tînăr turist care a coborît vreodată Valea Jepilor.

OVIDIU STOIAN

România Pitorească

TEZAUR

"ZEIȚA DE LA VIDRA"

LEI 3